

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ 2024 – 2028

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	3
2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	4
3. ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6
4. ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	7
5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	7
ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	10
1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	10
2. ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	57
2.1 Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	58
2.2 ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	63
2.3 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	64
2.4 ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΤΑ ΜΕΤΡΑ & ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	64
2.5 ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	81
2.6 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	82
ΣΥΝΟΨΗ.....	90
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΑΡΤΩΝ	97

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 203 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α') «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ)», στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι Δήμοι, οι Κοινότητες και οι Σύνδεσμοι υποχρεούνται να εκπονούν επιχειρησιακά προγράμματα. Με το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) και με το άρθρο 175 Ν.4555/2018 (Πρόγραμμα Κλεισθένης), επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους ΟΤΑ α' βαθμού.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η διοικητική μεταρρύθμιση του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010) και οι συνεπαγόμενες μεταβολές στο εσωτερικό περιβάλλον των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, δηλαδή νέες αρμοδιότητες, αναδιοργάνωση υπηρεσιών, μετατάξεις υπαλλήλων, διαδικαστικές και διαχειριστικές απαιτούμενες προσαρμογές, δημιουργούν ένα διαφοροποιημένο πλαίσιο. Επιπλέον, πέραν των χωρικών και διοικητικών μετασχηματισμών που προκύπτουν με το νέο Νόμο, προβλέπονται και μια σειρά θεσμικών αλλαγών σχετικά με τον Επιχειρησιακό Προγραμματισμό των δήμων.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Επιχειρήσεών τους, με παράλληλη εξειδίκευση των δράσεων της τετραετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών (άρθρο 206 παρ. 1 του Ν. 3463/06 και άρθρο 175 Ν.4555/2018). Η πρόβλεψη χρηματοδότησης όλων των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναφέρεται σε υφιστάμενες πηγές χρηματοδότησης (άρθρο 206 παρ. 2 του Ν.2463/06).

Το Υπουργείο Εσωτερικών με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε έδωσε κατευθύνσεις στους ΟΤΑ α' βαθμού για την κατάρτιση των ΕΠ, όπως με:

1. την αρ. 45/58939/25-10-2006 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών για το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των ΕΠ.
2. το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού», με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
3. την Υπουργική Απόφαση 18183 (ΦΕΚ 534/Β'/13-4-2007), στην οποία καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ.
4. την αρ. 66/50837/14-9-2007 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ α' βαθμού.
5. την Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011 σύμφωνα με την οποία τροποποιείται η ΥΑ18183/13-4-2007.
6. το ΠΔ 89/2011 με το οποίο τροποποιείται το ΠΔ185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού».
7. το άρθρο 266 Πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν.3852/2010).
8. την Υπουργική Απόφαση 35829/2014 (ΦΕΚ 2970/4-11-2014) «Περιεχόμενο, δομή, και

τρόπος υποβολής των πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019».

9. το άρθρο 175 (Ν. 4555/2018 Πρόγραμμα Κλεισθένης) Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα - Ετήσια Προγράμματα Δράσης Δήμων (Τροποποίηση άρθρου 266 του Ν. 3852/2010) Ν.4555/2018.
10. Το άρθρο 9 (Ν. 4623/2019) σχετικά με την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος
11. Οι προηγούμενες θεσμικές ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των ΟΤΑ, να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό τους.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σκοπός των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού είναι η προώθηση της εφαρμογής του θεσμοθετημένου χωρικού σχεδιασμού και η παρακολούθηση υλοποίησης του αναπτυξιακού σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο, καθώς και η συμβολή στην ανατροφοδότηση και προσαρμογή του σχεδιασμού, στο πλαίσιο των υφιστάμενων κάθε φορά συνθηκών.

α) Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά κύριο λόγο θα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς:

- Την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):
- Της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
- Της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
- Των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης
- Τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):
- Της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
- Της Υγείας
- Της Παιδείας / Διά βίου μάθησης/ Πολιτισμού / Αθλητισμού
- Της Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών
- Τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης με παρεμβάσεις στους τομείς(ενδεικτικά):
- Των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Της απασχόλησης

β) Εσωτερική ανάπτυξη του δήμου ως οργανισμού

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της δημοτικής και τοπικής ανάπτυξης το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του δήμου ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως θεσμού διασφάλισης της υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας της.

Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν:

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.
- στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των υπηρεσιών του, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων.
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης.

γ) Ανάπτυξη των συνεργασιών του δήμου

Ο ρόλος του δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων του, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για την παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του δήμου θα πρέπει να επισημαίνει τη συμβολή που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξή του δήμου:

- Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις)
- Οι γειτονικοί όμοροι δήμοι
- Οι λοιποί φορείς του πολιτικο-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς και Περιφέρεια)

Επομένως, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο δήμος, είναι δυνατό να εντοπίζει δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλων φορέων και να προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και συντονισμού με αυτούς.

Το πρόγραμμα εκτός των άλλων στοχεύει επίσης, στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

3. ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν ενιαία δομή και συγκρότηση, που διέπει το σύνολο των διοικητικών και γεωγραφικών υποενοτήτων του δήμου και περιλαμβάνουν:

- α) στρατηγικές επιλογές,
- β) επιχειρησιακό σχέδιο και
- γ) δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για την κατάρτισή τους, λαμβάνονται απαραίτητα υπόψη **οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, η μακροπεριφερειακή και διαπεριφερειακή στρατηγική**, οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου του δήμου, ενώ απαιτείται εναρμόνιση με τον υφιστάμενο θεσμοθετημένο χωρικό σχεδιασμό εθνικού, περιφερειακού επιπέδου και συμβατότητα με το θεσμοθετημένο σχεδιασμό τοπικού επιπέδου.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του δήμου αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του ΟΤΑ: Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών.

β. Αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα δράσης του ΟΤΑ: Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του δήμου.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του ΟΤΑ: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών.

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο: αιρετά όργανα, υπηρεσιακά στελέχη, τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ, φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας.

στ. Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του δήμου.

4. ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η κατάρτιση του επιχειρησιακού προγράμματος του δήμου πραγματοποιείται από την Δημοτική Επιτροπή, η οποία εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό η Υπηρεσία Προγραμματισμού, συντάσσει σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα της διοίκησης και τις υπηρεσίες του δήμου.

Η συζήτηση και η ψήφιση του επιχειρησιακού προγράμματος των δήμων πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της δημοτικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις επιχειρησιακού προγράμματος που συντάσσονται και κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών. (άρθρο 9 Ν. 4623/2019 σχετικά με την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος).

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

5.1 Προετοιμασία και οργάνωση Κατάρτισης Στρατηγικού Σχεδίου

Πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω συναντήσεις για την προετοιμασία και την υλοποίηση της πρώτης φάσης του Επιχειρησιακού Σχεδίου. Στις: 3 και 8 Ιουλίου, 20-22 Αυγούστου και 12 και 26/9. Οι συναντήσεις είχαν διπλή θεματική. Πρώτον να επικαιροποιηθεί η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου και συνολικά της χωρικής ενότητας της Λευκάδας. Δεύτερον, να καταγραφεί το όραμα της Δημοτικής Αρχής για την παρούσα δημοτική περίοδο, όπως και οι κύριοι στόχοι της στρατηγικής του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις των θεματικών Δ/σεων του Δήμου στις οποίες συζητήθηκαν και καταγράφηκαν ζητήματα των διαφόρων τομέων.

5.2 Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Σκοπός είναι αφενός η συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της περιοχής του δήμου με σκοπό τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη πενταετία και αφετέρου η συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου, με σκοπό τον εντοπισμό σημαντικών ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Για την πραγματοποίηση του βήματος αυτού είναι απαραίτητη η αποτύπωση και αξιολόγηση:

α) της γενικής εικόνας της περιοχής του δήμου και του Δήμου ως Οργανισμού, β) της περιοχής του δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στους θεματικούς τομείς «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» και «Τοπική οικονομία και απασχόληση» και γ) του εσωτερικού περιβάλλοντος του δήμου και των οριζόντιων υπηρεσιών του.

Για το σκοπό αυτό οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, επεξεργάστηκαν τα ερωτηματολόγια και τυποποιημένα έντυπα που είχαν συμπληρωθεί από τις υπόλοιπες υπηρεσίες του δήμου. Παράλληλα, πραγματοποίησαν συναντήσεις εργασίας με τις θεματικές ομάδες που είχαν συσταθεί, όπως προαναφέρθηκε, με τις οποίες είχαν συνεχή επικοινωνία όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

-Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, απέστειλε ηλεκτρονικά σε όλες τις Υπηρεσίες του Δήμου Λευκάδος το κείμενο που αφορούσε στην Α΄ Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Στρατηγικό Σχέδιο). Σε αυτό περιγράφεται συνοπτικά η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του δήμου, αλλά και του Δήμου ως Οργανισμό. Αποτυπώνεται και παρουσιάζεται η υφιστάμενη κατάσταση σε κάθε θεματικό τομέα «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση» και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα για την τοπική ανάπτυξη σε κάθε θεματικό τομέα. Έπειτα, αποτυπώνεται και παρουσιάζεται συνοπτικά το εσωτερικό περιβάλλον του δήμου και καταγράφονται τα κρίσιμα ζητήματα για την εσωτερική ανάπτυξη και συγκεκριμένα ως προς την οργανωτική δομή και τα συστήματα λειτουργίας, το ανθρώπινο δυναμικό, τις συνεργασίες, τις διαδικασίες, τα συστήματα και τα πρότυπα που υποστηρίζουν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την κτιριακή υποδομή και τον τεχνικό εξοπλισμό και τα οικονομικά στοιχεία και τη δημοτική περιουσία.

-Αφού ενσωματώθηκαν οι παρατηρήσεις των Υπηρεσιών του Δήμου, το κείμενο που αφορούσε στην Α΄ Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Στρατηγικό Σχέδιο) απεστάλη στην Δημοτική Αρχή προκειμένου να διατυπώσει το όραμα και τη στρατηγική που θα ακολουθήσει ο Δήμος Λευκάδος για την επόμενη περίοδο (2024-2028), όπως προβλέπεται, και να ολοκληρωθεί έπειτα η σύνταξη του Στρατηγικού Σχεδίου

5.3 Καθορισμός του Οράματος και της Στρατηγικής του Δήμου

Σκοπός είναι η διατύπωση του οράματος, η διατύπωση των κατευθυντηρίων πολιτικών επιλογών της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη περίοδο, η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο δήμος, ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Η στρατηγική του δήμου οργανώνεται σε τέσσερις άξονες:

- **Άξονας 1ος «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»**
- **Άξονας 2ος «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»**
- **Άξονας 3ος «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»**
- **Άξονας 4ος «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»**

για κάθε έναν από τους οποίους εξειδικεύονται Μέτρα και Στόχοι. Αναπτυξιακές προτεραιότητες του δήμου αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής που καθοδηγούν και προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων.

5.4 Συνεργασία με όμορους Δήμους και την Περιφέρεια

Στρατηγικό στόχο του Δήμου Λευκάδος αποτελεί η συνεργασία του με τους όμορους δήμους, αλλά και γενικότερα με τους δήμους των Ιονίων Νήσων, στο πλαίσιο κρίσιμων ζητημάτων και σημαντικών έργων που επηρεάζουν την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Η συνεργασία με την Περιφέρεια αποτελεί και αυτή μια σταθερή πολιτική του Δήμου Λευκάδος, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του το γεγονός ότι από αυτή ξεκινάει ο χωρικός και αναπτυξιακός σχεδιασμός που θέτει τις συντεταγμένες για την ανάπτυξη στο κατώτερο επίπεδο, αυτό των

δήμων.

5.5 Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και Διαδικασίες Διαβούλευσης

Στο σημείο αυτό γίνονται οι παρακάτω ενέργειες:

- Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Δημοτικής Επιτροπής.
- Παρουσίαση του Στρατηγικού Σχεδίου μέσω των διαθέσιμων συστημάτων και διαδικασιών επικοινωνίας.
- Διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων-Διαβούλευση.
- Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση της Δημοτικής Επιτροπής και των αρμόδιων υπηρεσιών.
- Εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την Δημοτική Επιτροπή, με βάση τα συμπεράσματα της διαβούλευσης, αναθεωρούνται σημεία του Στρατηγικού Σχεδίου.

5.6 Κατάρτιση και Έγκριση Επιχειρησιακού Σχεδίου

Μετά την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου του δήμου, καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την επίτευξη κάθε Στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει Άξονες, Μέτρα, Στόχους, όπως έχουν καταρτιστεί στη φάση κατάρτισης του Στρατηγικού Σχεδίου, και δράσεις που εξειδικεύουν τη στρατηγική του δήμου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καταρτίζεται από την Υπηρεσία Προγραμματισμού σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τα αντίστοιχα Μέτρα και Στόχους. Για την επίτευξη των Στόχων του κάθε Μέτρου σχεδιάζεται σειρά Δράσεων.

Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

- Εξειδίκευση των Μέτρων και των Στόχων σε Δράσεις
- Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου δράσης για κάθε αρμόδια υπηρεσία

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο αναφέρεται τόσο σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης όσο και σε δράσεις εσωτερικής ανάπτυξης. Σε αυτό το στάδιο οριστικοποιούνται οι τελικές ενέργειες που είναι απαραίτητες για την Ολοκλήρωση και Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος πριν αυτό δημοσιοποιηθεί από τον δήμο και περιλαμβάνει:

- Ολοκλήρωση του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Υπηρεσία Προγραμματισμού.
- Υποβολή του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Δημοτική Επιτροπή στο Δημοτικό Συμβούλιο.
- Έγκριση του σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Έλεγχο για τη νομιμότητα της διαδικασίας κατάρτισης του προγράμματος από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- Δημοσιοποίηση του προγράμματος από το δήμο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1.1. Η γενική εικόνα της περιοχής του Δήμου και του Δήμου ως Οργανισμού.

Η Λευκάδα ή Λευκάς είναι νησί του Ιονίου πελάγους και μαζί με τα νησιά Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Ιθάκη, Ζάκυνθος και Παξοί αποτελούν την περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Είναι το τέταρτο σε έκταση νησί στο Ιόνιο (325 τ.χλμ.) και σε πληθυσμό με 21.900 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή που διενεργήθηκε από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. το 2021 (www.statistics.gr).

Βάσει του σχεδίου Καποδίστριας, η Λευκάδα μαζί με τα νησιά Κάλαμος (κοινότητα), Καστός (κοινότητα) και Μεγανήσι (Δήμος), γνωστά και ως Πριγκιποννήσια, αποτελούσε το νομό

Λευκάδος, με έδρα την πόλη της Λευκάδος και περιελάμβανε 5 δήμους. Από το 2011, οπότε και εφαρμόστηκε το πρόγραμμα Καλλικράτης, η Λευκάδα, μαζί με τα προαναφερθέντα νησιά πλην του Μεγανησίου, αποτελεί πλέον ενιαίο δήμο με έδρα και πάλι την πόλη της Λευκάδος, ενώ το Μεγανήσι αποτελεί ξεχωριστό δήμο με έδρα το Κατωμέρι. Στον πίνακα αναφέρονται τα πληθυσμιακά στοιχεία ανά δημοτική ενότητα (πρώην δήμοι/κοινότητες) στον Δήμο Λευκάδας και στην Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας.

Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας		Πληθυσμός: 22.826
(Έδρα Λευκάδα)		
Δήμος Λευκάδας		21.900
Δημοτική Ενότητα Λευκάδας		13.540
Δημοτική Ενότητα Απολλωνίων		2.389
Δημοτική Ενότητα Ελλομένου		3.832
Δημοτική Ενότητα Καλάμου		342
Δημοτική Ενότητα Καστού		40
Δημοτική Ενότητα Καρυάς		663

Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας	Πληθυσμός: 22.826
(Έδρα Λευκάδα)	
Δημοτική Ενότητα Σφακιωτών	1.094
Δήμος Μεγανησίου	926

Η Π.Ε. Λευκάδας καταλαμβάνει περίπου το 15% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, η οποία έχει συνολική έκταση 2.318 τ. χλμ. και καλύπτει το 1,8% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Η διάρθρωση του πληθυσμού της Λευκάδας ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο, όπως καταγράφηκε το έτος 2021, ανάλογα με την ηλικία, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Τα στοιχεία αναφέρονται στον μόνιμο πληθυσμό (πηγή: Απογραφή πληθυσμού 2021, ΕΛΣΤΑΤ).

Περιγραφή/Ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Επίπεδο εκπαίδευσης						
		Διδακτορικό / Μεταπτυχιακό / Πτυχίο Πανεπιστημίου-Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, Ανώτερων Επαγγελματικών Σχολών και ισοτίμων σχολών	Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.)	Απολυτήριο Λυκείου (Γενικού, Επαγγελματικού, Εκκλησιαστικού κ.λπ. ή εξαταξίου Γυμνασίου)	Πτυχίο Επαγγελματικών Σχολών / Απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου	Απολυτήριο Δημοτικού	Εγκατέλειψε ή δε φοίτησε στο Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσε την προσχολική αγωγή / Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2016)
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	21.902	4.166	1.374	5.394	2.901	4.695	2.251	1.125
0-14	3.191	0	0	0	42	705	1.322	1.125
15-29	2.744	571	290	1.027	758	69	21	0
30-44	4.459	1.520	562	1.450	572	305	47	0
45-59	4.660	1.111	349	1.747	785	605	60	0
60-74	4.193	762	146	972	596	1.603	120	0
75+	2.656	196	24	199	145	1.409	685	0

Κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικιακή κατηγορία και φύλο.

Άρρενες									
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
10.959	1.029	1.118	872	1.381	1.642	1.604	1.488	1.066	757
Θήλειες									
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
10.941	967	1.070	875	1.386	1.584	1.521	1.473	1.025	1.044

Και των δύο φύλων									
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
21.902	1.992	2.192	1.749	2.765	3.224	3.127	2.959	2.089	1.804

1.1.1. Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής».

Το έδαφος της Λευκάδας είναι κατά το 70% ορεινό. Έχει ψηλά βουνά με ψηλότερη κορυφή στο κέντρο τα Σταυρωτά (1.182 μ.). Ακολουθούν η Ελάτη (1.126 μ.), ο Αη Λίας (1.014 μ.) και το Μέγα Όρος (1.012 μ.). Στη δυτική πλευρά της που είναι απόκρημνη, βρίσκονται πολλές εκτεταμένες παραλίες με άμμο. Διαθέτει, επίσης στενά οροπέδια, εύφορες κοιλάδες και φαράγγια με πλούσια βλάστηση, ενώ έχει αξιόλογη χλωρίδα που περιλαμβάνει ελιές, κυπαρίσσια, ποικιλία πεύκων, μια ειδική ποικιλία δρυός, αρωματικά βότανα και σπάνια λουλούδια.

Το νησί έχει αρκετές πηγές, όπως οι ονομαστές πηγές της Κερασιάς στο Σύβρο, χείμαρρους που κάποτε είναι ορμητικοί και σχηματίζουν μικρούς καταρράκτες, όπως ο Δημοσάρης στην περιοχή του Νυδριού και εντυπωσιακά φαράγγια σαν αυτά της Μέλισσας στους Σφακιώτες και των Χαραδιάτικων.

Οι δύο λιμνοθάλασσες, στο βόρειο τμήμα του νησιού, αποτελούν σημαντικούς υδροβιότοπους για πολλά είδη πτηνών. Πλούσιος είναι ο θαλάσσιος διαμελισμός της Λευκάδας. Αποτελείται από εντυπωσιακές ακτές, χερσονήσους, ακρωτήρια - με ξεχωριστό το ακρωτήριο Λευκάτα - όρμους που αποτελούν εξαιρετικά φυσικά λιμάνια όπως του Βλυχού, των Συβότων, της Ρούδας στα ανατολικά της Λευκάδας και της Βασιλικής στη νότια πλευρά.

Οι γεωργικές εκτάσεις καλύπτουν το 56% της συνολικής επιφάνειας του νησιού ενώ οι μόνιμες καλλιεργήσιμες εκτάσεις ανέρχονται στο 17% (61.700 στρέμματα) και οι βοσκότοποι, είτε πρόκειται για δασώδεις είτε για ποώδους βλάστησης εκτάσεις, αποτελούν το 8,5% του νησιού.

Οι τεχνητές εκτάσεις του νησιού καταλαμβάνουν 7.700 στρέμματα με 6.700 στρέμματα να καλύπτονται από την αστική ανοικοδόμηση του νησιού και μεγαλύτερο αστικό κέντρο την πόλη της Λευκάδας.

Η περιοχή του Ιονίου χαρακτηρίζεται ως η πλέον σεισμογενής περιοχή της Ελλάδας, έχοντας προσφέρει 53 σεισμούς άνω των 6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, οι 16 εκ των οποίων έχουν σημειωθεί στο νησί της Λευκάδας. Η υψηλή σεισμική δραστηριότητα του νησιού αποτελεί ένα εκ των κύριων χαρακτηριστικών του και το κατατάσσει μεταξύ των πλέον σεισμογενών περιοχών της χώρας.

Φυσικό Περιβάλλον

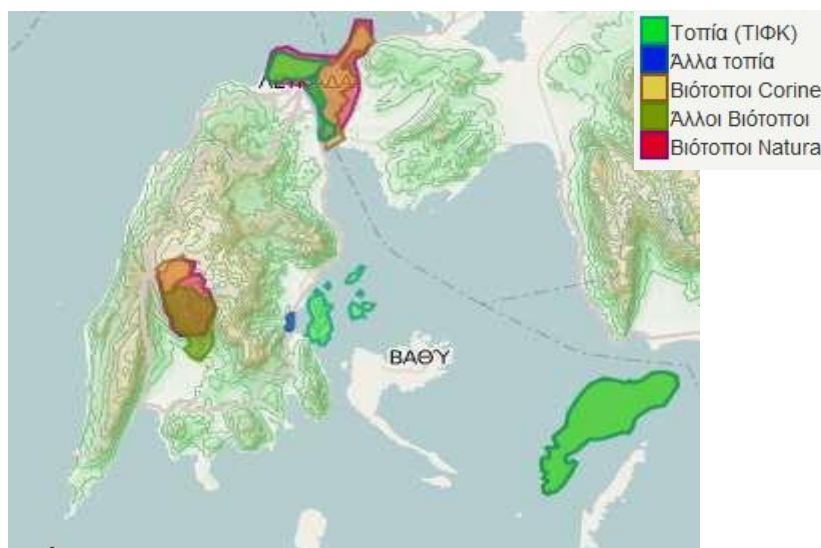
Ο Δήμος Λευκάδας διαθέτει ιδιαίτερα ελκυστικό φυσικό περιβάλλον, με ευαίσθητες οικολογικά περιοχές οι οποίες πιέζονται από την τουριστική και οικιστική ανάπτυξη. Στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος της Λευκάδας περιλαμβάνονται :

Ημ.Πρ.: 31/03/2025

- Η Λιμνοθάλασσα στην πόλη της Λευκάδας και η Λιμνοθάλασσα των Στενών. Έχουν ενταχθεί στο δίκτυο NATURA 2000 ως προστατευόμενες περιοχές με ιδιαίτερη οικολογική σημασία. Η περιοχή της Λιμνοθάλασσας στην πόλη της Λευκάδας παρουσιάζει επίσης ενδιαφέρον ως μεταναστευτικός σταθμός πουλιών, χαρακτηρισμένος από τη συνθήκη RAMSAR ως υδροβιότοπος διεθνούς σημασίας. Εκεί συναντά κανείς πολλά και σπάνια είδη πουλιών όπως κύκνους ερωδιούς, καλημάνες, διάφορα είδη γλάρων, παπιών και χηνών. Μέσα στη λιμνοθάλασσα υπάρχει το ιβάρι, ιχθυοκαλλιέργειες με ειδικές, παραδοσιακές καλαμωτές, όπου τα ψάρια ζουν και μεγαλώνουν σε φυσικές συνθήκες.
- Η Γύρα, στενή λωρίδα λευκής αμμουδιάς μήκους 7 χλμ., που περιβάλλει τη λιμνοθάλασσα στο βόρειο σημείο του νησιού.
- Ο ελαιώνας, στα βόρεια της πόλης της Λευκάδας, με υπεραιωνόβιες ελιές.
- Τα Πευκούλια: Πευκόδασος μετά το χωριό Τσουκαλάδες, στο δρόμο προς τον Άγιο Νικήτα. Καλύπτουν μεγάλη έκταση και φτάνουν έως τη θάλασσα
- Οι Αλυκές: Στην ανατολική πλευρά του νησιού, κοντά στην πόλη της Λευκάδας (η λειτουργία τους έχει σταματήσει από το 1947) και οι αλυκές Αλέξανδρου κοντά στον όρμο και το λιμάνι Δρέπανο
- Το Δάσος των Σκάρων: ένα σημαντικό μνημείο της φύσης αφού διαθέτει σπάνια χλωρίδα με ένα δυσεύρετο είδος δρυός.
- Το Λιβάδι της Καρυάς, ένα μεγάλο πλάτωμα κοντά στους Πηγαδησάνους, με εξαιρετικά εύφορο έδαφος για καλλιέργειες,
- Ο Κάμπος της Βασιλικής στη Νότια πλευρά της Λευκάδας. Η Βασιλική κατοικήθηκε από κατοίκους των γύρω ορεινών χωριών και θεωρείται πλέον το τρίτο σημαντικό τουριστικό θέρετρο του νησιού. Διαθέτει πεντακάθαρες ακρογιαλιές και το πράσινο φτάνει σχεδόν μέχρι τα γραφικά σπιτάκια του λιμανιού. Κάθε χρόνο αποτελεί πόλο έλξης πολλών τουριστών και πέρα από το καταπράσινο τοπίο, σημαντικός προσδιοριστικός παράγοντας της υψηλής επισκεψιμότητας αποτελεί και το γεγονός πως η Βασιλική δροσίζεται από ρεύματα που την καθιστούν μία από τις καλύτερες θάλασσες στον κόσμο για wind surfing.
- Η Φορμίκουλα (ή Φερμίκουλο) είναι μια μικρή ακατοίκητη νησίδα στο Εσωτερικό Ιόνιο Αρχιπέλαγος, μια μικρή "σταγόνα" στη μέση του Ανατολικού Ιονίου Πελάγους, με μόλις 800 τετραγωνικά μέτρα έκταση, που φιλοξενεί μεγάλη αφθονία θαλάσσιων οργανισμών. Αν και μικρή σε μέγεθος, η νησίδα είναι πηγή βιοποικιλότητας, γεμάτη με μια εντυπωσιακή ποικιλία οργανισμών που ευδοκιμούν στο μοναδικό της περιβάλλον. Φιλοξενεί φώκιες και τα λιβάδια της Ποσειδωνίας.
- Στο Βουνί της Εγκλουβής υπάρχει το συγκρότημα των βόλτων, αλωνιών και πηγαδιών. Πρόκειται για ένα μοναδικό μνημειακό σύνολο στον ελλαδικό χώρο. Κάθε βόλτος διαθέτει το αλώνι και το πηγάδι του.

Σημαντικό στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος, αποτελούν οι δεκάδες παραλίες που βρίσκονται διάσπαρτες περιμετρικά του νησιού της Λευκάδας.

Στην εικόνα που ακολουθεί εμφανίζονται τα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οι βιότοποι του Δήμου Λευκάδας.

ΠΗΓΗ : Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, βάση ΦΙΛΟΤΗΣ

Χωροταξική Οργάνωση και Αστικό Περιβάλλον

Τα αποτελέσματα από τη διαχρονική απουσία κεντρικού χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, αντικατοπτρίζονται αναπόφευκτα και στην περιοχή του Δήμου Λευκάδας.

Η έλλειψη κρίσιμων εργαλείων για την οργάνωση, διαχείριση και αξιοποίηση του αστικού, περιαστικού και εξω-αστικού χώρου (Γενικά και Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού, Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια / ΓΠΣ, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης / ΣΧΟΟΑΠ, Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων / ΣΟΑΠ, Πολεοδομικές Μελέτες κλπ.) συσσωρεύσε σημαντικά προβλήματα στη Λευκάδα, όπως αναπτυξιακή υστέρηση, περιβαλλοντική υποβάθμιση, ελλυπείς υποδομές, άναρχη χρήση γης κλπ.

Τα τελευταία χρόνια, πάντως, έχει καθοριστεί σε σημαντικό βαθμό από πλευράς Πολιτείας το αναπτυξιακό χωροταξικό πλαίσιο, που επηρεάζει το Δήμο Λευκάδας, όπως αποτυπώνεται (ενδεικτικά):

- Στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128 Α/03.07.2008)
- Στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΦΕΚ 1138 Β/11.06.2009)
- Στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΦΕΚ 2464 Β/03.12.2008)
- Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Απόφαση 48976, ΦΕΚ 56Β 19/01/2004)
- Στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προγραμματικής περιόδου 2021 – 2025 (Αριθ. Αριθμ. 134670, 15-12-2021)
- Αναθεώρηση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/4659/57, 5-2-2019).

- Ο Δήμος συμμετέχει στο πρόγραμμα «Εκπόνηση Τοπικών Πολεοδομικών σχεδίων» του ΥΠΕΝ.

Στο πλαίσιο αυτό, η εκπόνηση ΣΧΟΑΠ/ΓΠΣ για το Δήμο Λευκάδας, συνεκτιμώντας τη νέα διευρυμένη γεωγραφική του εμβέλεια, αποτελεί μονόδρομο προκειμένου:

- Να οριοθετηθεί η χωρική οργάνωση του Δήμου.
- Να παρασχεθούν οι κατευθύνσεις οικιστικής ανάπτυξης και πολεοδόμησης, με βάση τις αρχές της αειφορίας και τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες.
- Να καθοριστούν οι ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- Να υποδειχθούν οι περιοχές που χρήζουν ειδικής προστασίας.
- Να διαφυλαχθεί η ισορροπη ανάπτυξη του Δήμου, αμβλύνοντας τις εσωτερικές γεωγραφικές ανισότητες (ορεινές/παράκτιες περιοχές, μικρά νησιά κ.ο.κ.).

Κυρίαρχη θέση στο αστικό περιβάλλον του Δήμου κατέχει η παλιά πόλη της Λευκάδας, η οποία αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα μεσαιωνικής πολεοδομίας. Αναπτύχθηκε ακολουθώντας ένα συγκεκριμένο σχέδιο που εκφράζει το φεουδαρχικό τρόπο διοίκησης στα χρόνια της ενετοκρατίας, οπότε και διαμορφώθηκε ο βασικός πολεοδομικός της ιστός. Η πλατεία, μαζί με το ναό του Αγίου Σπυρίδωνα και τον κύριο εμπορικό δρόμο, είναι το κέντρο της παλιάς πόλης, που περικλείεται από ένα δρόμο σε σχήμα δαχτυλιδιού. Στη βόρεια πλευρά του οικισμού, ένας δρόμος σχηματίζει μια παράλληλη διαδρομή με τον κεντρικό δακτύλιο και, περνώντας μπροστά από τις εκκλησίες της Παναγίας των Ξένων και των Αγίων Αναργύρων, καταλήγει στον κεντρικό εμπορικό δρόμο. Γύρω από τον δακτύλιο, οι δρόμοι είναι διατεταγμένοι σαν ακτίνες που ξεκινούν από το κέντρο, θυμίζοντας «ψαροκόκαλο». Δρόμοι διαφορετικών κατευθύνσεων καταλήγουν σε πλατείες που η θέση τους ορίζεται σχεδόν πάντοτε από την ύπαρξη κάποιας εκκλησίας. Μετά το σεισμό του 1948 αναπτύχθηκε στη νοτιοδυτική πλευρά του παλιού οικισμού ένα νέο τμήμα, η Νεάπολη. Έτσι η έκταση της πρωτεύουσας του νησιού με τον καιρό διπλασιάστηκε και στις μέρες μας συνεχίζει να μεγαλώνει, αφού το σχέδιο πόλεως του Δήμου Λευκάδας έχει επεκταθεί ακόμα περισσότερο με την προσθήκη των νέων Σχεδίων Βαρδάνια, Περιβόλια και Δορυφόρος.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί οικισμοί του Δήμου: Τα Σύβοτα στα νοτιοανατολικά και ο Άγιος Νικήτας στα βορειοδυτικά του νησιού. Υπάρχουν, επίσης πολλά ακόμα χωριά και οικισμοί, κυρίως στα ορεινά της Λευκάδας, που έχουν διατηρήσει παραδοσιακά στοιχεία στη μορφή και την κατασκευή των κτισμάτων. Στοιχεία αυτής της παράδοσης μπορεί να συναντήσει κανείς σε περιοχές όπως η Κατούνα, η Καρυά, η Βαυκερή, το Νιοχώρι, το Αλατρο, το Κατωχώρι, ο Πόρος, το Δράγανο, το Καλαμίτσι, η Εξάνθεια, ο Δρυμώνας, ο Ρουπακιάς κ.α. Ένας αυθεντικός οικισμός με αντιπροσωπευτικά κτίσματα της τυπικής λευκαδίτικης αρχιτεκτονικής της ενδοχώρας είναι το χωριό Δρυμώνας, χτισμένο σε μια πλαγιά στο δυτικό τμήμα του νησιού.

Η τυπική Λευκαδίτικη αρχιτεκτονική, με το μοναδικό διπλό σύστημα δόμησης, το «ποντελάρισμα» στην τοπική διάλεκτο, εμφανίζεται αποκλειστικά στην παλιά πόλη της Λευκάδας και δεν συναντάται πουθενά αλλού στην Ελλάδα. Το σύστημα αυτό, ιδιαίτερα αντισεισμικό, συνδυάζει δύο φορείς, πέτρινο και ξύλινο, προσφέροντας στα κτίρια μια εξαιρετική αντοχή και σταθερότητα. Αντίθετα, στα μικρά νησιά του Δήμου Λευκάδας, όπως στον Κάλαμο και τον Καστό, ακολουθείται μια διαφορετική αρχιτεκτονική παράδοση. Στον Κάλαμο, οι τρεις οικισμοί (Κάλαμος, Επισκοπή και Αγραπιδιά) ακολουθούν έναν διαφορετικό αρχιτεκτονικό χαρακτήρα, με λιθόκτιστα σπίτια και παραδοσιακά στοιχεία που αντανακλούν την αγροτική ζωή του νησιού. Ο εγκαταλελειμμένος οικισμός Πόρτο Λεόνε, στην ανατολική πλευρά του Κάλαμου, ήταν άλλοτε ένα σημαντικό λιμάνι και εμπορικό κέντρο, αλλά σήμερα

τα ερείπια των λιθόκτιστων σπιτιών και η απομονωμένη του τοποθεσία μαρτυρούν την παλιά του αίγλη. Αντίστοιχα, στον Καστό, όπου υπάρχει μόνο ο οικισμός Καστός, η αρχιτεκτονική είναι επίσης παραδοσιακή, με ισόγεια ή διώροφα πέτρινα κτίρια, ξύλινη κεραμοσκεπή και ξύλινα πατώματα, συνδυάζοντας λειτουργικότητα και αισθητική με τη γοητεία της νησιωτικής δόμησης.

Υδροδότηση

Ο δείκτης βροχοπτώσεων το τρέχον έτος 2024 είναι πολύ χαμηλός και το νησί παρουσίασε σοβαρή ανεπάρκεια σε υδάτινους πόρους με αποτέλεσμα να στερέψουν πολλές γεωτρήσεις σε όλο το νησί.

Η κάλυψη των αναγκών για υδροδότηση του νησιού γίνεται από γεωτρήσεις, πηγές και από το υπόγειο υδατικό δυναμικό της γειτονικής περιοχής του Λούρου και συγκεκριμένα από τις πηγές του Αγίου Γεωργίου Φιλιπιάδας. Σύμφωνα με το Σύνδεσμο Ύδρευσης Λευκάδας-Αιτωλοακαρνανίας το νερό που καταναλώνει η Π.Ε. Λευκάδας είναι 14.600 m³ ημερησίως ήτοι 5.257.000 m³ ετησίως (στοιχεία έτους 2023). (Πηγή: Σύνδεσμος Ύδρευσης Λευκάδας-Αιτωλοακαρνανίας -2023)

Στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Λευκάδας η παροχή των γεωτρήσεων στην θέση «Μεγάλη Βρύση» δεν καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της πόλης, ενώ το πρόβλημα οξύνεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε όλους τους τουριστικούς οικισμούς του Δήμου. Η μη ομαλή υδροδότηση των κατοίκων του Δήμου, επιτείνεται από τα προβλήματα σε αγωγούς ύδρευσης, αντλιοστάσια κλπ. οι οποίοι σε πολλά σημεία χρειάζονται επανασχεδιασμό, συντήρηση ή/και αντικατάσταση. Τα τελευταία χρόνια δρομολογήθηκαν ή/και ολοκληρώθηκαν μια σειρά από σχετικά έργα όπως η αντικατάσταση τμημάτων του κεντρικού αγωγού ύδρευσης της Λευκάδας και άλλων δικτύων ύδρευσης στην ευρύτερη περιοχή καθώς και η κατασκευή νέων δεξαμενών .

Ο κεντρικός αγωγός που υδροδοτεί την Λευκάδα, ακολουθεί την εξής διαδρομή:

Ξεκινά από τις πηγές Αγίου Γεωργίου οι οποίες βρίσκονται πλησίον του ομώνυμου οικισμού του Δήμου Ζηρού. Από την υδροληψία αυτή ξεκινούν δύο χαλύβδινοι αγωγοί ένας εκ των οποίων υδροδοτεί το νησί της Λευκάδας, έχει κοινή πορεία με τον αγωγό που υδροδοτεί την Πρέβεζα, κινείται παράλληλα με την Εθνική οδό Φιλιπιάδας – Πρέβεζας και φτάνει έως τη δεξαμενή στη θέση «Σμυρτούλα» στην περιοχή της Νικόπολης. Από αυτό το σημείο ο αγωγός της Λευκάδας συνεχίζει την πορεία του μέσω της υφιστάμενης Εθνικής οδού και φτάνει στη θέση που είναι το κολυμβητήριο της Πρέβεζας. Από εκεί ξεκινούν δύο υποθαλάσσιοι αγωγοί έως το Κάστρο Ακτίου. Από το σημείο αυτό ξεκινάει ένας αγωγός ο οποίος φτάνει στο αντλιοστάσιο του Ακτίου και από εκεί πληρώνεται η δεξαμενή στη θέση «Μεταξά».

Από τη δεξαμενή «Μεταξά» ο αγωγός φτάνει στη Λευκάδα με δύο ενδιάμεσες παροχές υδροδότησης για τον οικισμό Αγίου Νικολάου Ν. Αιτωλοακαρνανίας καθώς επίσης και για τους οικισμούς Περατιάς – Πλαγιάς Ν. Αιτωλοακαρνανίας.

Ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Ν. Λευκάδας & Αιτωλοακαρνανίας είναι υπεύθυνος για την τροφοδοσία νερού στους περισσότερους οικισμούς – περιοχές του νομού οι οποίες υδρεύονται από τις πηγές του Αγίου Γεωργίου.

Πρόσφατα υπεγράφη σύμβαση κατασκευής νέου αγωγού υδροδότησης Πρέβεζας, Άρτας, Αιτ/νίας & Λευκάδας από τις πηγές Αγίου Γεωργίου προϋπολογισμού 145.000.000 ευρώ.

Αποχέτευση

Σημαντικές ελλείψεις παρατηρούνται στις υποδομές διαχείρισης λυμάτων και τα δίκτυα αποχέτευσης σχεδόν στο σύνολο των οικισμών του Δήμου όπου υπάρχει δίκτυο σε λειτουργία. Σήμερα λειτουργούν τέσσερις μονάδες Βιολογικού Καθαρισμού (στη Λευκάδα, στη Βασιλική στο Νυδρί και στον Αγ.Νικήτα). Το πρόβλημα παραμένει έντονο παρότι τα τελευταία χρόνια δρομολογήθηκαν ή/και ολοκληρώθηκαν μια σειρά από σχετικά έργα τα οποία αφορούσαν επεμβάσεις στα αντλιοστάσια στον Άγιο Νικήτα στις Αλυκές Καρυωτών, στη Βασιλική και στην Δ.Ε. Ελλομένου.

Εκκρεμούν εντάξεις έργων αποχέτευσης στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Λευκάδας, στη Βασιλική, στο Νυδρί, στους οικισμούς Νικιάνας, Λυγιάς, Τσουκαλάδων, κλπ.

Διαχείριση Απορριμμάτων

Στο παρελθόν στο Δήμο Λευκάδας η απουσία οργανωμένου ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ στο νησί, οδήγησε στην πολυετή και εντατική χρήση ανεξέλεγκτων χωματερών, προκαλώντας σημαντική αισθητική και περιβαλλοντική υποβάθμιση (όπως π.χ. στην περιοχή Καλλιγόνι, κοντά στην πόλη της Λευκάδας). Η κατάσταση σήμερα είναι η εξής

1. Δεν λειτουργεί κανένας ΧΑΔΑ σήμερα. Όλα τα σύμμεικτα απορρίμματα μεταφέρονται από τα ΣΜΑ Λευκάδας στα ΧΥΤΑ ΠΑΛΑΙΟΥ και τα απορρίμματα Καλάμου & Καστού μεταφέρονται με οχήματα των ΣΜΑ Λευκάδας απευθείας στα ΧΥΤΑ ΠΑΛΑΙΟΥ.
2. Απαιτείται αποκατάσταση των ΧΑΔΑ Καλάμου & Καστού.
3. Απαιτείται η αποκατάσταση του πρώην ΧΑΔΑ Λευκάδας που χρησιμοποιείται ως χώρος προσωρινής εναπόθεσης ογκωδών απορριμμάτων & αποκλαδιών.
4. Απαιτείται οριοθέτηση χώρων προσωρινής εναπόθεσης ογκωδών & αποκλαδιών σε τουλάχιστον 3 σημεία στο νησί (πράσινα σημεία):
  - i. Δ.Ε. Ελλομένου
  - ii. Δ.Ε. Απολλωνιών
  - iii. Δ.Ε. Λευκάδας
5. Απαιτείται νέος χώρος προσωρινής αποθήκευσης ανακυκλώσιμου υλικού, μέχρι την αποκομιδή του και μεταφορά του στο ΚΑΑΥ Αγρίνιου γιατί ο παλιός δημιουργεί πρόβλημα στην λειτουργία του βιολογικού.
6. Πρόσφατα υπεγράφη η σύμβαση κατασκευής εργοστασίου διαλογής και επεξεργασίας των απορριμμάτων κλειστού τύπου (ΜΟΠΑΚ-Μ.Α.Α.)

Αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Η εκμετάλλευση του ήλιου, του ανέμου, του νερού, της γεωθερμίας και της βιομάζας που αποτελούν πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον, δύναται να γίνουν οικονομικά εκμεταλλεύσιμες συμβάλλοντος στην αειφόρο ανάπτυξη και στην ενεργειακή αναβάθμιση. Τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας σε συνδυασμό με το μεσογειακό κλίμα συνθέτουν το ιδανικό πλαίσιο για την ανάπτυξη στοχευμένων πολιτικών ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Παρά τον νησιωτικό χαρακτήρα της Λευκάδας και την αφθονία σε αιολικό και ηλιακό δυναμικό, έως και σήμερα, η αξιοποίηση των ΑΠΕ βρίσκεται σε εμβρυακό στάδιο και οι προοπτικές ανάπτυξης είναι πολύ μεγάλες.

Από τις διαθέσιμες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και αιολικών

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

πάρκων θεωρείται ως η πλέον ενδεδειγμένη (χωρίς να αποκλείεται και η εξέταση εναλλακτικών πηγών) λαμβάνοντας υπόψη τα φυσικά πλεονεκτήματα της περιοχής.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα από την αξιοποίηση των ως άνω αναφερόμενων πηγών ενέργειας, είναι τα ακόλουθα:

- Είναι εγχώριες πηγές ενέργειας και συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ενεργειακής επάρκειας και της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Δυνατότητα ορθολογικής αξιοποίησης των ενεργειακών πόρων καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα των ενεργειακών αναγκών,
- Αποτελούν επενδύσεις «εντάσεως ενέργειας», συμβάλλοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας,
- Χαμηλό λειτουργικό κόστος που δεν επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της διεθνούς οικονομίας,
- Είναι ανεξάντλητες πηγές ενέργειας,

Ασφαλώς, ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να αποδοθεί στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και την αρμονική ενσωμάτωση των ΑΠΕ στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον του Δήμου Λευκάδας.

Συγκοινωνιακές Υποδομές

Μια σειρά από μεγάλα έργα υποδομής που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στην ευρύτερη περιοχή, συνέβαλαν στο να «προσεγγίσει» η Λευκάδα την ηπειρωτική Ελλάδα. Η λειτουργία της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου διευκολύνει σημαντικά τη σύνδεση του νησιού με την υπόλοιπη Ελλάδα, καθώς και με το λιμάνι της Πάτρας που απέχει 170 χλμ. Η υποθαλάσσια σήραγγα Πρεβέζης-Ακτίου καθιστά εύκολη την πρόσβαση στο νησί από τη βορειοδυτική Ελλάδα, αλλά και από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, που απέχει 100 χλμ.

Σημαντική ώθηση δίνει στο νησί η ολοκλήρωση της Ιονίας Οδού. Επίσης, σημαντικές εξελίξεις για το νησί αποτέλεσαν η ολοκλήρωση της ευρείας παράκαμψης του Αγρινίου (μήκους 34 χλμ.) και οδικού άξονα Αμβρακία – Άκτιο.

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο καλύπτει σχετικά ικανοποιητικά τις ανάγκες μετακίνησης κατοίκων και επισκεπτών, εμφανίζει όμως ανάγκες εκσυγχρονισμού σε θέματα βατότητας, σήμανσης και ασφάλειας. Ιδιαίτερα ικανοποιητική είναι η κατάσταση των δρόμων του επαρχιακού δικτύου, ενώ το αγροτικό και δημοτικό δίκτυο είναι επαρκές στα όρια των απομακρυσμένων οικισμών αλλά χρήζει δια πλάτυνσης έως 6.5 τουλάχιστον μέτρων.

Το νησί της Λευκάδας δεν διαθέτει αεροδρόμιο, εξυπηρετείται παρόλα αυτά από το διεθνές αεροδρόμιο του Ακτίου, που απέχει μόλις 18 χλμ. από την πόλη της Λευκάδας. Σε αυτό πραγματοποιούνται πτήσεις από και προς Κέρκυρα, Ζάκυνθο/Κεφαλλονιά και Σητεία και Αθήνα, ενώ τους καλοκαιρινούς μήνες χρησιμοποιείται συστηματικά για τη φιλοξενία πτήσεων charter (Air Berlin, Smart Wings, Thomas Cook Airlines, Thomsonfly κλπ.).

Η σύνδεση της Λευκάδας με τα γύρω νησιά πραγματοποιείται από το Νυδρί και τη Βασιλική με καθημερινά δρομολόγια για Μεγανήσι, Κεφαλονιά (Φισκάρδο), και Ιθάκη (Φρίκες). Η πρόσβαση των κατοίκων των δύο άλλων νησιών του Δήμου (Κάλαμος και Καστός) με τη Λευκάδα, γίνεται οδικώς (μέσω Μύτικα). Υπάρχει και η θαλάσσια σύνδεση Λευκάδας με Κάλαμο. Επίσης συγκοινωνία πραγματοποιείται ακτοπλοϊκά για την σύνδεση μεταξύ Κεφαλονιάς, Κέρκυρας, Παξών, Λευκάδας, Μεγανησίου, Ζακύνθου.

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Σημαντική υποδομή για το θαλάσσιο τουρισμό, αποτελεί η μαρίνα της Λευκάδας, μία από τις πιο σύγχρονες της χώρας, η οποία διαθέτει 620 θέσεις ελλιμενισμού, έργα υποδομής και εγκαταστάσεις, που εκτείνονται σε 70.000 τ.μ. Επίσης έχει ολοκληρωθεί η μαρίνα στο Νυδρί (72 θέσεις) και αναμένεται η παράδοση της μαρίνας της Βασιλικής (105 θέσεων).

- 1.1.2. Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός».

Υποδομές και Υπηρεσίες Υγείας

Το νέο νοσοκομείο έχει συνολική επιφάνεια 15.783 m², και κατασκευάστηκε κοντά στην πόλη της Λευκάδας. Το κτίριο έχει χωρητικότητα 123 κλίνες και παρέχει υπηρεσίες σε περίπου 25.000 κατοίκους, καθώς και σε χιλιάδες τουρίστες που επισκέπτονται αυτό το όμορφο νησί κάθε χρόνο. Το έργο κάλυπτε επίσης την κατασκευή ενός δρόμου με πρόσβαση στο νοσοκομείο και υποδομές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Επιπλέον, χορηγήθηκε όλος ο απαραίτητος ιατρικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου ενός υπολογιστικού αξονικού τομογράφου.

Το νοσοκομείο της Λευκάδας διαθέτει ένα ισόγειο, ένα υπόγειο και δύο πάνω ορόφους και λειτουργεί τμήματα ή μονάδες για τις ακόλουθες υπηρεσίες: ατυχήματα και επείγοντα περιστατικά, εξωτερικά ιατρεία, δωρεά αίματος, μεσογειακή αναιμία, κοινωνική ιατρική, ιατρική απεικονιστική, χειρουργική και ψυχιατρική. Υπάρχει μια μονάδα αιμοδιάλυσης, χειρουργικές αίθουσες που συνδέονται άμεσα με τα επείγοντα, θαλάμους τοκετού, ένα τμήμα γυναικολογίας και μαιευτικής, καθώς και ένα παιδιατρικό τμήμα. Το νοσοκομείο στεγάζει τμήμα εσωτερικής ιατρικής, που περιλαμβάνει μια μονάδα καρδιακής ανεπάρκειας.

Το νοσοκομείο διαθέτει επίσης φαρμακείο, γραφείο κίνησης ασθενών, γραμματεία, διοικητικά γραφεία, ένα εστιατόριο για το προσωπικό, μονάδα τροφοδοσίας, πλυσταριό, αποθήκες, αίθουσες συντήρησης, αίθουσα ιατρικών αρχείων, ένα γκαράζ για ασθενοφόρα και κοινόχρηστους χώρους.

Στην αρμοδιότητά υπάγονται οργανικά και διοικητικά το Κέντρο Υγείας Βασιλικής και τα 10 Περιφερειακά Ιατρεία της Λευκάδας, με τα οποία βρίσκεται σε άμεση επιστημονική, νοσηλευτική, εκπαιδευτική και λειτουργική σύνδεση.

Υποδομές και Υπηρεσίες Εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Στο Δήμο λειτουργούν 18 δημόσια νηπιαγωγεία και 11 δημοτικά σχολεία, τα οποία είναι εγκατεστημένα σε 11 οικισμούς, με το 50% αυτών να βρίσκεται στην πόλη της Λευκάδας.

Δομές Α' βάθμιας Εκπαίδευσης στο Δήμο Λευκάδας		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ / ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
Άγιος Πέτρος	1	-
Βασιλική	1	1
Βλυχό	1	-
Κάλαμος	1	1
Καρυά	1	-
Λευκάδα	7	4
Λυγιά	1	1
Νικιάνα	1	-
Νυδρί	2	1
Σύβρος	1	1
Σφακιώτες	1	1
Μαραντοχώρι	1	1
ΠΗΓΗ: Δ/ση Α' βάθμιας Εκπαίδευσης Λευκάδας		

Δευτεροβάθμια και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Στα όρια του Δήμου λειτουργούν 6 Γυμνάσια (το ένα Μουσικό), 3 Λύκεια, 2 Λυκειακές Τάξεις (η μία Μουσική), 1 Επαγγελματικό Λύκειο και μία Επαγγελματική Σχολή.

Δομές Β' βάθμιας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στο Δήμο Λευκάδας					
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΥΜΝΑΣΙΑ	ΛΥΚΕΙΑ	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ	ΕΠΑΛ	ΕΠΑΣ
Βασιλική	1		1		
Καρυά	1	1			
Λευκάδα	3	2	1	1	1
Νυδρί	1	1			

Στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης φοιτούν περίπου 1.400 μαθητές, με το μεγαλύτερο μέρος τους (75%) να συγκεντρώνεται στην πόλη της Λευκάδας («Α' Λευκάδας»), όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα:

Στα Γυμνάσια και Λύκεια της Λευκάδας, υπηρετούν συνολικά περί τους 270 καθηγητές.

Ημ.Πρ.: 31/03/2025

Το ΕΠΑΛ Λευκάδας (Τεχνικό Λύκειο) ιδρύθηκε το 1997 στη Νεάπολη Λευκάδας και από το 2002 είναι εγκατεστημένο στις Αλυκές. Οι σπουδαστές του μπορούν να επιλέξουν μεταξύ 4 ειδικοτήτων : Πληροφορικής, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων, και Οικονομίας. Διαθέτει 3 εργαστήρια Πληροφορικής, 2 εργαστήρια Μηχανολόγων και 2 εργαστήρια Ηλεκτρολόγων.

Η ΕΠΑΣ Λευκάδας προσφέρει τεχνική εκπαίδευση σε ειδικότητες όπως τεχνικός αμαξωμάτων, τεχνικός θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και συντηρητής κεντρικής θέρμανσης, τεχνίτης ηλεκτρολογικών εργασιών κλπ.

Την τεχνική εκπαίδευση στο ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ της Λευκάδας, ακολουθεί περίπου το 20% των μαθητών που τελειώνουν το γυμνάσιο.

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Στη Λευκάδα λειτουργούσε ΤΕΙ το οποίο μετατράπηκε σε Παράρτημα του Πανεπιστημίου Ιονίων Νήσων με το Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης. με έδρα τη Λευκάδα το 2018 (Ν.4559/2018). Στην πραγματικότητα ποτέ δεν λειτούργησε όμως. Ετέθη σε καθεστώς αναστολής εκπαιδευτικής λειτουργίας και σύμφωνα με την πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας είναι ένα από τα 36 Πανεπιστημιακά Τμήματα που θα καταργηθούν (ανακοινώσεις τέλους 2023).

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο είχε καταθέσει (το 2019) και σε δεύτερο χρόνο επικαιροποιήσει (το 2021) μελέτη βιωσιμότητας, σκοπιμότητας και πρόγραμμα σπουδών προς αξιολόγηση από την αρμόδια για τον σκοπό αυτό Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η αξιολογική αυτή διαδικασία έως και σήμερα δεν πραγματοποιήθηκε.

Το 2022, με αφορμή την πρωτοβουλία του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. για την συλλογή εισηγήσεων περί αναδιάρθρωσης του εθνικού χάρτη ανώτατης εκπαίδευσης, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο επέμεινε στην έναρξη λειτουργίας του Τμήματος, ζητώντας την αξιολόγηση της υποβληθείσας μελέτης. Ταυτόχρονα όμως, με δεδομένο τον δεδηλωμένο στόχο διατήρησης της υφιστάμενης πολυνησιωτικής χωροθέτησης του Ιδρύματος και ελλείψει της εθνικής στρατηγικής προτεραιοτήτων για την απασχόληση και την εκπαίδευση επιστημόνων, κατέθεσε εναλλακτικές προτάσεις ίδρυσης ενός νέου ακαδημαϊκού Τμήματος στην Λευκάδα, ούτως ώστε αυτές να ληφθούν υπόψιν εφόσον η βιωσιμότητα του Τμήματος Περιφερειακής Ανάπτυξης κρινόταν αρνητικά.

Στην κατεύθυνση αυτή, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο έχει υπογράψει και εκτελεί σύμβαση μελετο-κατασκευής για την ανακατασκευή του κτιρίου του Κέντρου Νεότητας στην πόλη της Λευκάδας. Με τον τρόπο αυτό καλύπτεται μια θεμελιώδης προϋπόθεση για την λειτουργία του, αυτή της διάθεσης επαρκούς και κατάλληλης στέγης. Παράλληλα, το ίδρυμα διαθέτει στην πόλη της Λευκάδας ιδιόκτητη γη για την ανέγερση φοιτητικής εστίας, γεγονός το οποίο επίσης αποτιμάται θετικά.

Μεταλυκειακή εκπαίδευση παρέχει το Παράρτημα του Δημόσιου ΙΕΚ Λευκάδας, ως φορέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης, σε ειδικότητες όπως: Ειδικός μηχανογραφημένου λογιστηρίου, Τεχνικός αυτοκινήτων οχημάτων, Νοσηλευτικής τραυματολογίας, Ειδικός εφαρμογών αισθητικής, Τεχνικός τεχνολογίας internet, Τεχνικός προγραμματισμού παιχνιδιών και ψυχαγωγικών εφαρμογών (video games), Τεχνικός φαρμάκων, καλλυντικών και παρεμφερών προϊόντων κλπ.

Πολιτισμός και Αθλητισμός

Η Λευκάδα διαθέτει πολιτιστικά τεκμήρια και μνημεία που χρονολογούνται από τη νεολιθική εποχή, τα ρωμαϊκά χρόνια και το μεσαίωνα, μέχρι τις ημέρες μας, με υποδομές και δραστηριότητες που προάγουν το σύγχρονο πολιτισμό.

Από τους χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ξεχωρίζει το Κάστρο της Αγίας Μαύρας, που δεσπόζει στην είσοδο του νησιού. Χτίστηκε γύρω στο 1300 και είναι ένα από τα πιο επιβλητικά μεσαιωνικά κτίσματα στην Ελλάδα, αποτελώντας πρότυπο οχυρωματικής τέχνης εκείνης της εποχής. Ο αρχαιολογικός χώρος Νήριος περιλαμβάνει τα ερείπια του περιτειχισμένου οικισμού της Αρχαίας Λευκάδας, τα δύο νεκροταφεία της αρχαίας πόλης και διάσπαρτα οικοδομικά λείψανα όπως τάφους, αγροικίες και λιμενικές εγκαταστάσεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του προστατευμένου μνημειακού συνόλου της αρχαίας πόλης. Στην πεδιάδα του Νυδριού, η περιοχή που εκτείνεται από τους πρόποδες του όρους Σκάρος ως τη θέση Μαγεμένος της Νικιάνας περιλαμβάνει τους τύμβους της Πρωτοελλαδικής περιόδου στη θέση Στενό, τάφους κιβωτιόσχημους και κεραμοσκεπείς, καθώς και λείψανα οικοδομικών κατασκευών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η περιοχή "**Κούλμος**" λίγο έξω από την πόλη της Λευκάδας, όπου βρίσκονται τα ερείπια του **αρχαίου θεάτρου**. Πρόκειται για το πρώτο αρχαίο θέατρο που έρχεται στο φως στα Ιόνια νησιά, το οποίο αποτελεί ένα επιβλητικό κεντρικό μνημείο στον πολεοδομικό ιστό της αρχαίας Λευκάδας. Οι ανασκαφές στην περιοχή, που πραγματοποιούνται με την καθοδήγηση αρχαιολόγων και την υποστήριξη του Δήμου Λευκάδας, έχουν αναδείξει τη σημαντικότητα του μνημείου, ενώ ο Δήμος Λευκάδας έχει πρωτοστατήσει, χρηματοδοτώντας με ίδια κεφάλαια την ανάδειξη και την προστασία του αρχαίου θεάτρου, προσφέροντας έτσι στη Λευκάδα ένα μοναδικό πολιτιστικό πόρο που ενισχύει την πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.

Η περιοχή του Νυδριού και ειδικότερα η θέση **Στενό** έχει κεντρίσει το ενδιαφέρον των αρχαιολόγων, καθώς εκεί βρέθηκαν σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα. Στη βάση αυτών των ευρημάτων, αξίζει να αναφερθεί η **θεωρία του Γερμανού αρχαιολόγου Wilhelm Dörpfeld**, ο οποίος με πάθος και επιχειρήματα υποστήριξε ότι η ομηρική Ιθάκη βρίσκεται στο ηπειρωτικό νησί της Λευκάδας, κοντά στη σημερινή περιοχή του Νυδριού. Η θεωρία του Dörpfeld, η οποία έχει προκαλέσει συζητήσεις και αναλύσεις στο αρχαιολογικό και ιστορικό πεδίο, θεωρείται μία από τις πιο ενδιαφέρουσες προσεγγίσεις σχετικά με τον εντοπισμό της Ομηρικής Ιθάκης. Ο Δήμος Λευκάδας οφείλει να προβάλλει και να αξιοποιήσει τα σημαντικά ευρήματα στην περιοχή, καθώς και τη θεωρία του Dörpfeld, ώστε να ενισχυθεί η πολιτιστική σημασία του νησιού. Η συνέχιση των ανασκαφικών εργασιών με την υποστήριξη του Δήμου μπορεί να ρίξει νέο φως στην ιστορία και να καταστήσει τη Λευκάδα ακόμα πιο ελκυστική για τους αρχαιολόγους και τους επισκέπτες από όλο τον κόσμο.

Μεταξύ των πολιτιστικών υποδομών του νησιού, ξεχωριστή θέση κατέχει το Αρχαιολογικό Μουσείο, το οποίο στεγάζεται στο ισόγειο του παλιού Δημαρχείου Λευκάδας και αποτελεί ένα από τα πιο αξιόλογα της Ελλάδας. Επίσης, η Λευκάδα φιλοξενεί τη δεύτερη αρχαιότερη (μετά την Κέρκυρα) φιλαρμονική της Ελλάδας, με έτος ίδρυσης το 1850. Το δραστήριο σωματείο της Φιλαρμονικής συνέβαλε στην ανάπτυξη της μουσικής παιδείας των Λευκαδιτών και έλαβε μέρος σε σπουδαία ιστορικά γεγονότα, όπως η Ένωση των Επτανήσων το 1864 και οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας το 1896.

Η Λευκάδα υπήρξε επίσης η γενέτειρα δύο από τους πιο σημαντικούς εθνικούς ποιητές της Ελλάδας, τον **Αριστοτέλη Βαλαωρίτη** και τον **Άγγελο Σικελιανό**. Ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, με τα

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

έργα του που αναδεικνύουν την εθνική συνείδηση και την ηρωική παράδοση της Ελλάδας, θεωρείται ένας από τους θεμελιωτές της σύγχρονης ελληνικής ποίησης. Ο Άγγελος Σικελιανός, γνωστός για το πάθος του για την αρχαία ελληνική παράδοση και τη δημοτική ποίηση, έθεσε τη Λευκάδα στο επίκεντρο του ελληνικού πολιτισμού, με έργα που αποπνέουν αίσθημα ελευθερίας και εθνικής υπερηφάνειας. Η προσφορά τους στη λογοτεχνία και η σύνδεσή τους με τα μεγάλα ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα της εποχής τους, αναδεικνύει τη Λευκάδα ως ένα κέντρο πολιτισμού και πνευματικής δημιουργίας.

Στα όρια του Δήμου Λευκάδας υπάρχουν ακόμη αρκετά μουσεία, όπως το Μουσείο Άγγελου Σικελιανού, το Λαογραφικό Μουσείο Ορφέα, το Μουσείο Φωνογράφου, το Μουσείο Έκθεσης Ενθυμημάτων Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ, το Εκκλησιαστικό Μουσείο Φανερωμένης, το Ναυτικό Μουσείο Νίκου Θάνου Μορίνα, το Μουσείο Γραμμοφώνου, το Μουσείο Λευκαδίτικου Κεντήματος Μαρία Κουτσοχέρω, το Κοντομίχειο Λαογραφικό Μουσείο Καβάλου, και το Μουσείο Φιλαρμονικής.

Επιπλέον, υπάρχουν σπουδαίες συλλογές, όπως η συλλογή Ex Libris, η συλλογή Τάκη Ευσταθίου, η συλλογή νομισμάτων του Ανδρέα Λάζαρη, και το Ιστορικό Κέντρο Λευκαδίου Χερν. Στην περιοχή λειτουργούν επίσης βιβλιοθήκες, όπως η Πινακοθήκη, η Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη, η Βιβλιοθήκη Νίκου Σβορώνου, η Δημόσια Βιβλιοθήκη, η Βιβλιοθήκη Σφακιωτών και η Βιβλιοθήκη Άγιου Πέτρου.

Πέρα από τα παραπάνω, δύο θεσμοί που αποτελούν την κορωνίδα της πολιτιστικής κληρονομιάς της Λευκάδας είναι οι **Γιορτές Λόγου και Τέχνης** και το **Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ**. Οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης, που ξεκίνησαν τη δεκαετία του 1980, αποτελούν έναν από τους πρώτους θεσμούς στη χώρα που συνδυάζει τη λογοτεχνία, την ποίηση και τις τέχνες, προσελκύοντας σημαντικούς συγγραφείς, ποιητές και καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο. Από την άλλη, το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, που διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι, έχει καθιερωθεί ως ένας από τους πιο σημαντικούς θεσμούς φολκλόρ στην Ελλάδα και αναδεικνύει τις παραδοσιακές τέχνες και τις πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ των λαών, ενισχύοντας τη διεθνή φήμη της Λευκάδας ως πολιτιστικού προορισμού.

Τέλος, στη Λευκάδα δραστηριοποιούνται πολλοί σύλλογοι και σωματεία, που συμμετέχουν σε συγκροτήματα παραδοσιακών χορών, χορωδίες και μαντολινάτες, τα οποία απολαμβάνουν πανελλήνια αλλά και διεθνή αναγνώριση και προβολή.

Αθλητικές Υποδομές

Για την εξυπηρέτηση των αθλητικών δραστηριοτήτων του πληθυσμού λειτουργεί στη Λευκάδα κλειστό γυμναστήριο, ένα στάδιο, ενώ διατίθενται ακόμα 3 γήπεδα ποδοσφαίρου, 8 γήπεδα μπάσκετ, καθώς και 3 γήπεδα τένις. Γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ υπάρχουν επίσης στο Νυδρί, την Καρυά (γήπεδο 5x5) κ.α.

Η Λευκάδα προσφέρει σε κατοίκους και επισκέπτες τη δυνατότητα για μια σειρά από αθλητικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν την ιστιοπολοΐα, windsurf και kitesurf, καταδύσεις, ποδηλασία, υπασία, πεζοπορία κλπ. Στην πόλη της Λευκάδας λειτουργεί επίσης από το 1999 αερολέσχη, η οποία παίρνει μέρος ανελλιπώς σε όλους τους αγώνες του πρωταθλήματος, που διοργανώνονται κάθε χρόνο από την Ελληνική Αεραθλητική Ομοσπονδία με την επίβλεψη της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Στο Δήμο δραστηριοποιούνται ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία που ενισχύουν τον αθλητισμό στην περιοχή και αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη του αθλητικού πνεύματος και του υγιούς ανταγωνισμού:

- **Τηλυκράτης Λευκάδας:** (1927) με συμμετοχή στην Γ' Εθνική κατηγορία ποδοσφαίρου.
- **ΠΕΑΣ Κατούνας:** Σωματείο με σημαντική παρουσία στον τοπικό αθλητισμό, κυρίως στο ποδόσφαιρο και σε άλλες αθλητικές δραστηριότητες στην περιοχή της Κατούνας.
- **ΠΑΣ Σύβρου:** Μια ομάδα με παρουσία στο τοπικό πρωτάθλημα και σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη του ποδοσφαίρου στο νησί.
- **Αναγέννηση Τσουκαλάδων:** Ομάδα ποδοσφαίρου που δραστηριοποιείται στην περιοχή και έχει συνεισφέρει στην αθλητική ζωή της Λευκάδας για πολλά χρόνια.
- **ΠΑΣ Σφακιώτες:** Ποδοσφαιρική ομάδα με παράδοση, η οποία εκπροσωπεί τους Σφακιώτες στο τοπικό πρωτάθλημα.
- **ΑΕ Δόξα Λευκάδας:** Ένα από τα πιο ιστορικά σωματεία της Λευκάδας, με συμμετοχή σε κατηγορίες ποδοσφαίρου και καλαθοσφαίρισης (Α2), καθώς και σημαντική παρουσία στις τοπικές αθλητικές δραστηριότητες.
- **ΑΣ Ελπίδες Λευκάδας:** Πολιτιστικός και αθλητικός σύλλογος με τμήμα πετοσφαίρισης, που προσφέρει αθλητική εκπαίδευση και συμμετοχή σε τουρνουά.
- **Γυμναστικός Σύλλογος Λευκάδας:** Ο σύλλογος που δραστηριοποιείται σε πολλούς τομείς, με σημαντική παρουσία στο κλασσικό αθλητισμό, την άρση βαρών και άλλες αθλητικές δραστηριότητες.
- **ΑΣ Φίλανδρος:** Ιδρύθηκε πρόσφατα και διαθέτει τμήματα κλασσικού αθλητισμού, ενώ συμμετέχει σε αγώνες και τοπικές διοργανώσεις.
- **Νίκη Λευκάδας:** Η ομάδα γυναικείας καλαθοσφαίρισης, η οποία έχει επιτυχίες σε εθνικό επίπεδο και έχει συμμετάσχει στην Α1 Εθνική Κατηγορία Γυναικών (Ομίλος Νότου) κατά την περίοδο 2015-2016.
- **Ένωση Καλαθοσφαίρισης Λευκάδας (LBC):** Σύλλογος που δραστηριοποιείται στον τομέα της καλαθοσφαίρισης με τμήματα για όλες τις ηλικίες και οργανώνει αγώνες και τουρνουά σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η δημοτική ενότητα Απολωνίων διατηρεί τις ομάδες ποδοσφαίρου Α.Ο. Αγίου Πέτρου, τον Αυγερινό Μαραντοχωρίου και τον Απόλλωνα Βασιλικής. Η Δημοτική Ενότητα Ελλομένου διατηρεί την ποδοσφαιρική ομάδα Οδυσσέας Νυδρίου, η Δημοτική Ενότητα Καρυάς διατηρεί την ποδοσφαιρική ομάδα: Αθλητικός όμιλος Καρυάς

Παράλληλα, ο Δήμος οργανώνει δραστηριότητες μαζικού αθλητισμού και συμμετέχει στον **Ημιμαραθώνιο**, τον **Αγώνα των Σκάρων** και τον **Λαϊκό Δρόμο Υγείας**, τον **Τζοβάνιο Δρόμο** και τον **Καλλιγώνιο Δρόμο**, προσφέροντας τη δυνατότητα συμμετοχής στους πολίτες και ενισχύοντας την κουλτούρα της φυσικής άσκησης και του αθλητισμού.

1.1.3. Η περιοχή του Δήμου και οι κάθετες υπηρεσίες στο θεματικό τομέα «Τοπική οικονομία και απασχόληση».

Η τοπική οικονομία στηρίζεται κατά βάση στον τουρισμό, αφού τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά η συμμετοχή του τομέα αυτού στο συνολικό ΑΕΠ του Νομού, ενώ αντίστοιχα ακολουθεί ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας παραγωγής.

Παραδοσιακά στον τομέα της φυτικής παραγωγής στο νησί κυριαρχεί η ελιά. Οι ελαιώνες της Λευκάδας συνθέτουν την εικόνα του αγροτικού τοπίου σε ολόκληρο το νομό. Πολλά από αυτά είναι αιωνόβια, πραγματικά μνημεία καθώς και κομμάτι της ιστορίας της περιοχής. Ο ελαιώνας της Λευκάδας αποτελείται κυρίως από υψηλόκορμες ελιές για την παραγωγή ελαιολάδου (με κύρια ποικιλία την Ασπρολιά Λευκάδας) και ελάχιστες επιτραπέζιες. Ένα μικρό κομμάτι καταλαμβάνει και η βιολογική καλλιέργεια της ελιάς.

Από τις σημαντικότερες ποικιλίες η Ασπρολιά Λευκάδας καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη έκταση σε όλες τις περιοχές του Νομού Λευκάδας. Πρόκειται για ντόπια παραδοσιακή ποικιλία, με σχετικά μεγάλο καρπό, εύκολη στο τίναγμα (και συνεπώς στη συγκομιδή). Τα δένδρα της Ασπρολιάς είναι δένδρα μεγάλα σε μέγεθος (με χοντρό και υψηλό τον κορμό και με μεγάλους πρωτογενείς και δευτερογενείς κλάδους) κάτι που δυσκολεύει τη συγκομιδή του καρπού.

Η Μαυρολιά καταλαμβάνει και αυτή σημαντική έκταση κυρίως στη δυτική πλευρά του νησιού της Λευκάδας. Μικρότερα (σε μέγεθος) δένδρα που δίνουν καλής ποιότητας ελαιόλαδο με μοναδικό ίσως μειονέκτημα τη δυσκολία στο τίναγμα. Οι ποικιλίες Σκατζολιά και Πλεξιδολιά καταλαμβάνουν μικρή σχετικά έκταση. Επίσης, ένα ελαιοτριβείο έχει πιστοποιηθεί για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου

Μετά το λάδι, το κρασί είναι το δεύτερο προϊόν παραγωγής των Λευκάδιων αγροτών. Η καλλιέργειαν αμπελιών είναι απλωμένη σε όλο το νησί και οι κυριότερες ποικιλίες είναι το βερτζαμί και η βαρδέα. Λόγω των ιδιαίτερα σοβαρών προβλημάτων που προκάλεσε η φυλλοξήρα πολλές καλλιέργειες αντικαταστάθηκαν με ανθεκτικά αμερικάνικα υποκείμενα.

Άλλες καλλιέργειες περιλαμβάνουν εσπεριδοειδή που εξυπηρετούν κυρίως τις ανάγκες των νοικοκυριών, και όσπρια από τα οποία ξεχωρίζουν η φακή Εγκλουβής και το λαθούρι Καρυάς. Ακολουθούν οι εκτάσεις γης σε χιλιάδες στρέμματα για τον πρώην νομό Λευκάδας (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΙ	Εκμεταλλεύσεις			Από αυτές με αρδευόμενες εκτάσεις			
	Σύνολο	Από αυτές με Χρησιμο-ποιούμενη γεωργική έκταση ⁽¹⁾	Χρησιμο-ποιούμενη γεωργική έκταση ⁽¹⁾	Εκμεταλλεύσεις	Συνολική Χρησιμο-ποιούμενη γεωργική έκταση ⁽¹⁾	Αρδευόμενη	Αρδευθείσα
41 24 ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	3724	3723	77	1744	41	6	4

Όσο αφορά τη ζωική παραγωγή εκτρέφονται κυρίως αιγοπρόβατα και μικρός αριθμός βοοειδών. Η εκτροφή πουλερικών γίνεται κυρίως για τις ανάγκες των νοικοκυριών. Η ανάπτυξη της ζωικής παραγωγής δυσχεραίνεται από την ενασχόληση των Λευκαδίων με τον τουρισμό, τους αυστηρούς κανόνες για τις συνθήκες διαβίωσης των ζώων και τη μη ύπαρξη χωροθετημένων κτηνοτροφικών ζωνών.

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

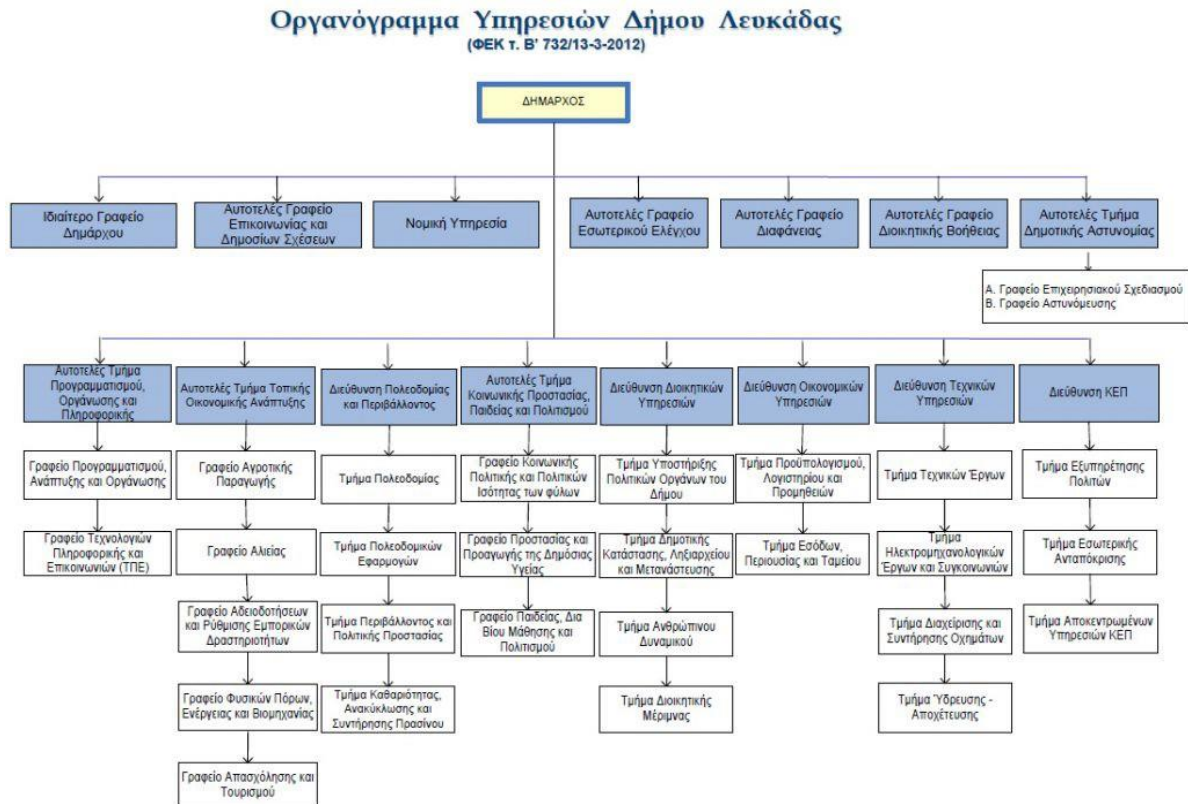
Εκμεταλλεύσεις και χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση αυτών, με διάκριση σε μεικτές, αμιγώς γεωργικές και κτηνοτροφικές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΙ	Σύνολο		Μεικτές		Αμιγώς γεωργικές		Αμιγώς κτηνοτροφικές	
	Εκμεταλ- λεύσεις	Έκταση	Εκμεταλ- λεύσεις	Έκταση	Εκμεταλ- λεύσεις	Έκταση	Εκμεταλ- λεύσεις	Έκταση
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	3724	79	439	23	3279	56	6	0

Στην Λευκάδα, η αλιεία ασκείται εντατικά και αλιεύονται ετησίως τόνοι ψαριών από μηχανότρατες, γρι-γρί και παράκτια σκάφη. Τα αλιεύματα διατίθενται στην εγχώρια αγορά, στην Ηπειρωτική Ελλάδα και από πλανόδιους αλιείς. Στις δύο λιμνοθάλασσες Παλαιόν και Αυλαίμων, στο βόρειο τμήμα της Λευκάδας, συνολικής έκτασης 6.500 στρεμμάτων παράγονται κυρίως κεφαλοειδή, τσιπούρα και λαυράκι.

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ				
ΕΤΟΣ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2011	770	1.447	5.646	7.683
2021	805	1.448	5.852	8.105

1.1.4. Το οργανόγραμμα, το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου και οι οριζόντιες υπηρεσίες.

“Υπόκειται σε αλλαγή”

1.1.5. SWOT ανάλυση του Δήμου

Κατά την ανάλυση SWOT μελετώνται τα δυνατά (Strengths) και αδύνατα (Weaknesses) σημεία της Λευκάδας, καθώς και οι ευκαιρίες (Opportunities) και οι απειλές (Threats) που υπάρχουν.

Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της περιοχής καθώς προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους που αυτή κατέχει (π.χ. ικανότητες προσωπικού και στελεχών, ιδιότητες και χαρακτηριστικά του οργανισμού, τεχνογνωσία, χρηματοοικονομική υγεία και ικανότητα να ανταποκριθεί σε νέες δυνατότητες, κλπ.).

Αντιθέτως οι ευκαιρίες και οι απειλές ανατακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής τις οποίες ο Δήμος θα πρέπει να εντοπίσει, να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό (π.χ. είσοδος νέων νομοθετημάτων, ρυθμίσεις στο νομικό περιβάλλον, δημιουργία ή/και εμφάνιση νέων δεδομένων, κλπ.).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Περιβάλλον και ποιότητα ζωής			
Αξιόλογα στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος και πλούσια βιοποικιλότητα	Υπερ-τουρισμός και εκτεταμένη δόμηση	Συνεργασία με Πανεπιστήμια και άλλους φορείς για τη χρήση σωστής τεχνολογίας για την προστασία του περιβάλλοντος	Ύπαρξη απειλών από φυσικά αίτια (σεισμοί, πλημμύρες, κατολισθήσεις, καύσωνες)
Ύπαρξη προστατευόμενων περιοχών	Σημαντικά αυξημένα περιστατικά αναπνευστικών και άλλων νοσημάτων κατοίκων	Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα	Η περιοχή του δήμου είναι υψηλής σεισμικής επικινδυνότητας
Πλούσια γεωμορφολογία	Ρύπανση εδάφους από φυτοφάρμακα και ύπαρξη βόθρων	Νέο θεσμικό πλαίσιο για την ανακύκλωση και την κυκλική οικονομία	Συνέπειες κλιματικής αλλαγής (αύξηση της θερμοκρασίας, ανομβρία και λειψυδρία, διάβρωση ακτών, πυρκαγιές κλπ.)
Αξιόλογο υδρογραφικό δίκτυο	Μείωση υδροφόρου ορίζοντα	Εγκριμένο νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και ύπαρξη νέου θεσμικού πλαισίου	Περαιτέρω υποβάθμιση φυσικών πόρων
Εκτεταμένο θαλάσσιο μέτωπο	Απειλούμενα είδη πανίδας εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας	Αυξανόμενη ευαισθητοποίηση πολιτών και διαφόρων φορέων αναφορικά με την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας	Περαιτέρω αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
Ύπαρξη ακτών βραβευμένων με Γαλάζια Σημαία	Ελλιπείς υποδομές και ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος	Αξιοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου για την αναβάθμιση της υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας του Δήμου	Έλλειψη αποδεκτών οικιακών οργανικών απορριμμάτων στη χώρα
Ήπιο κλίμα	Ύπαρξη πλημμυρικών φαινομένων λόγω ανεπαρκών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας	Αξιοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Διαχείρισης Κινδύνων και Κρίσεων για την κατάρτιση δημοτικών υπαλλήλων και εθελοντών από το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων	Υποστελέχωση ΦΟΔΣΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων	Ελλιπής ενημέρωση εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών σε θέματα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και πολιτικής προστασίας	Προμήθεια εξειδικευμένου μηχανολογικού εξοπλισμού πολιτικής προστασίας μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων	Αδυναμία ολοκλήρωσης των συνδέσεων ακινήτων με το δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων
Προσπάθειες κομποστοποίησης δημοτικών πράσινων αποβλήτων (κλαδέματα)	Μη επίτευξη ποσοτικών στόχων Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων	Εκπόνηση Προσεισμικού Ελέγχου στα δημοτικά κτίρια με την αξιοποίηση προγράμματος εθνικών πόρων	Ανεξέλεγκτες ιδιωτικές γεωτρήσεις και υδροληψίες για άρδευση
Αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών πόρων για χρηματοδότηση δράσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων	Μη λειτουργία δημοτικής μονάδας κομποστοποίησης δημοτικών πράσινων αποβλήτων (κλαδέματα)	Προστασία της Δημόσιας Υγείας μέσω της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής και Εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη συμμόρφωση για τα όρια των ποιοτικών χαρακτηριστικών του πόσιμου νερού	Αλόγιστη χρήση νερού στις αρδευόμενες εκτάσεις
Αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών πόρων για τη χρηματοδότηση έργων και μελετών για τη βελτίωση της λειτουργίας και των υποδομών	Μεγάλο ποσοστό μη ανακυκλώσιμου υπολείμματος στους κάδους ανακύκλωσης	Θεσμικό πλαίσιο για το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ)	Χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης εγκατάστασης Α.Π.Ε. (αιολικά και υδροηλεκτρικά έργα)
Ύπαρξη ανεπτυγμένου οδικού δικτύου	Απόκλιση από τον μέσο όρο της χώρας στην ανακύκλωση	Αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών πόρων για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση αποβλήτων	Έλλειψη δικτύου φυσικού αερίου
Υλοποιούμενα έργα βελτίωσης αγροτικής οδοποιίας	Μεγάλο και συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό των βιοαποδομήσιμων απορριμμάτων που καταλήγουν στο ΧΥΤΑ	Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες και χρηματοδοτήσεις σχετικά με το περιβάλλον (πχ Σύμφωνο των Δημάρχων)	Ελλιπείς εγκαταστάσεις
Εμπορικό και τουριστικά λιμάνια	Μικρή διάρκεια ζωής ΧΥΤΑ	Χρηματοδότηση έργων ύδρευσης και άρδευσης από διάφορες πηγές (ΕΣΠΑ, Εθνικά Προγράμματα κ.α.)	Απουσία θαλάσσιας συγκοινωνίας μικρών αποστάσεων
Αεροδρόμιο Ακτίου	Έλλειψη πράσινων σημείων και γωνιών ανακύκλωσης	Επέκταση δικτύου διαχείρισης απορριμμάτων	Χρονοβόρες διαδικασίες σύνταξης/έγκρισης μελετών με αποτέλεσμα τη μη εφαρμοσιμότητάς τους

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Υπαρξη Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης και υλοποίηση προβλεπόμενων έργων για τη βελτίωση της κυκλοφορίας και την αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος	Δεν υπάρχει δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων σε όλους τους οικισμούς (τεχνικά και οικονομικά δύσκολο λόγω ανάγλυφου εδάφους)	Ενδιαφέρον για τη δημιουργία υδατοδρομίου	Κίνδυνος άρσης απαλλοτριώσεων λόγω χρονοβόρων διαδικασιών και αποζημιώσεων
Υπαρξη δικτύου πεζοδρόμων στο κέντρο της πόλης	Υψηλό κόστος συντήρησης δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων	Ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών	Θεσμικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση κοιμητηρίων
Δημιουργία κυκλικών κόμβων	Ανάγκη εκσυγχρονισμού παλαιού δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων	Αυξανόμενη τάση των κατοίκων για εναλλακτικούς του αυτοκινήτου τρόπους μετακίνησης δημοτικών ηλεκτρικών οχημάτων	Φθορές στο φυτικό υλικό των χώρων πρασίνου λόγω γήρανσης, έξαρσης φυτικών ασθενειών ή/και καιρικών συνθηκών
Διαρκώς αυξανόμενο δίκτυο κυκλοφορίας ΑμεΑ	Έλλειψη Σχεδίου Διαχείρισης των υδατικών πόρων (Masterplan) και ασφάλειας νερού	Νέο θεσμικό πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού και χρηματοδοτήσεις από προγράμματα εθνικών πόρων για την ολοκλήρωσή του	
Νέο Δημοτικό Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης και μελλοντική λειτουργία του	Μη ολοκληρωμένη αποτύπωση υδατικών πόρων και δικτύων ύδρευσης και άρδευσης	Αξιοποίηση της χερσαίας ζώνης του λιμένα από το δήμο. «Πλαίσιο Έργων Ανάπτυξης (Master Plan) Λιμένα Λευκάδας»	
Εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)	Πεπαλαιωμένα τμήματα του δικτύου ύδρευσης και υψηλό κόστος συντήρησης του και των λοιπών υποδομών των περιφερειακών Δ.Ε.	Υπαρξη πολλών αξιόλογων και διατηρητέων κτιρίων στο δήμο	
Υλοποίηση έργων ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων μέσω της ΣΒΑΑ	Ανάγκη για νέα δίκτυα ύδρευσης		

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Εξασφάλιση χρηματοδότησης για έργα και μελέτες αστικής αναζωογόνησης	Απώλειες λόγω διαρροών, κλοπών νερού και σφαλμάτων η έλλειψης υδρομέτρων		
Πρόληψη πυρκαγιάς μέσω έργου σε περιοχές του Δήμου με την τοποθέτηση συστήματος καμερών	Έλλειψη σχεδίου για την ολοκληρωμένη και ορθή διαχείριση των υποδομών άρδευσης		
Αντικατάσταση συμβατικών λαμπτήρων με λαμπτήρες led σε μεγάλο μέρος του οδικού δικτύου της πόλης	Χρήση του νερού ύδρευσης για άρδευση των πάρκων		
	Ελάχιστη χρήση ΑΠΕ στα δημοτικά κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές		
	Ενεργοβόρες λειτουργίες για άντληση, επεξεργασία νερού και λειτουργία ΕΕΛ και Αντλιοστασίων Λυμάτων		
	Ενεργοβόρα δημοτικά κτίρια και έλλειψη μελετών ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών κτιρίων		
	Μη επικαιροποίηση Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων		
	Έλλειψη υποδομών για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης		

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
	Έλλειψις εγκαταστάσεις και υποδομές αλιευτικών καταφυγίων		
	Μέτρια κατάσταση οδικού δικτύου		
	Ανάγκη βελτίωσης της αγροτικής οδοποιίας		
	Έλλειψη χώρων στάθμευσης και παράνομη στάθμευση		
	Έλλειψη ολοκληρωμένου δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων		
	Ανεπαρκής προσβασιμότητα ΑμεΑ σε δημοτικά κτίρια και κοινόχρηστους χώρους		
	Κατάληψη κοινοχρήστων χώρων και πεζοδρομίων και δυσκολία κίνησης πεζών		

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Κοινωνική Πολιτική, Υγεία Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός			
Η διασφάλιση καλύτερου επίπεδου παρεχόμενων υπηρεσιών στην τρίτη ηλικία, ευρύτερη αποδοχή του ρόλου της δομής, ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων από κοινού (ΚΑΠΗ & Βοήθεια στο Σπίτι), αποφυγή απομόνωσης των ωφελούμενων, ανάπτυξη δικτύου παρεχόμενων ιατρικών υπηρεσιών και καλύτερη παροχή υπηρεσιών υγείας.	Μη ύπαρξη ενιαίας πολιτικής δράσης καθώς και δράσεις υποστήριξης μοναχικών ατόμων για την Τρίτη ηλικία	Αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών πόρων, συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και διεθνών οργανισμών	Έλλειψη άμεσης οικονομικής στήριξης ατόμων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης από το κράτος
Λειτουργία στο Δήμο δομών κοινωνικής αλληλεγγύης.	Η συνεχιζόμενη σύγχυση αρμοδιοτήτων μεταξύ υπηρεσιών Δήμου και Περιφέρειας λόγω έλλειψης κοινής πολιτικής δράσης και κοινού σχεδιασμού	Crowdfunding: Χρηματοδότηση από το πλήθος με χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας	Έλλειψη υποδομών στήριξης ατόμων χρηζόντων βοήθειας (υπνωτήρια, κοινόχρηστα πλυντήρια κλπ.)
Λειτουργία Δομών Πολιτισμού σε όλο το εύρος του Δήμου	Ο μεγάλος όγκος ωφελούμενων ξεπέρασε τον αρχικό σχεδιασμό	Νέο πλαίσιο συνεργασίας με τον ΟΑΕΔ: α) σύνταξη ατομικού σχεδίου δράσης σε συνεργασία με τον Σύμβουλο εργασιακής επανένταξης Β) εισαγωγή – εγγραφή ποσοστού των ωφελούμενων των κοινωνικών δομών στις σχολές μαθητείας	Δεν υπάρχει δικτύωση – ουσιαστική συνεργασία με φορείς προώθησης της απασχόλησης (ΟΑΕΔ)
Χρήση σύγχρονων και καινοτόμων εργαλείων έρευνας και τεκμηρίωσης	Ανάγκη λειτουργίας Συμβουλευτικού Κέντρου για την έμφυλη / ενδοοικογενειακή βία, για τα περιστατικά της ευρύτερης περιοχής	Συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων , το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας και άλλους φορείς ή οργανισμούς	Η μακροχρόνια υποστήριξη που παρέχουν οι κοινωνικές δομές καθιστά του ωφελούμενους απόλυτα εξαρτώμενους από αυτές.
Υψηλή τεχνογνωσία στη διοργάνωση δράσεων και εκδηλώσεων	Ανάγκη μεγαλύτερης εξωστρέφειας	Αύξηση του ενδιαφέροντος κατανάλωσης πολιτιστικών προϊόντων – υπηρεσιών	Ασταθές οικονομικό – κοινωνικό περιβάλλον
Ύπαρξη σημαντικών πολιτιστικών υποδομών	Έλλειψη σύνδεσης του πολιτισμού με την τουριστική προβολή	Σημαντικές ιδιωτικές πρωτοβουλίες στον τομέα του πολιτισμού	Ελλιπής δημόσια χρηματοδότηση και μείωση χορηγιών

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής	Έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των πολιτιστικών πόρων, εκδηλώσεων και ενιαίας πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής	Ενεργοποίηση πολιτών στη διάσωση πολιτιστικής κληρονομιάς	
	Αθλητικές εγκαταστάσεις χωρίς άδειες λειτουργίας	Διοργάνωση μεγάλου αριθμού πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων	
	Ανάγκη δημιουργίας νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.	Υψηλό επίπεδο ανταπόκρισης και συμμετοχής των πολιτών στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες	
		Αξιοποίηση ΤΠΕ για την ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση			
Ισχυρός τριτογενής τομέας	Μείωση κίνησης κρουαζιερόπλοιων	Εθνικοί και Κοινοτικοί πόροι (ΕΣΠΑ, ΠΔΕ, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, Αναπτυξιακοί Νόμοι, κ.α.)	Ελλιπής συνεργασία τοπικών φορέων και απουσία κουλτούρας συνεργασιών.
Σημαντική καλλιεργητική ζώνη	Έλλειψη απαραίτητων υποδομών για προσέλκυση ειδικών ομάδων τουριστών	Ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, επιχειρήσεων / βιομηχανιών, δημοσίου τομέα, κοινότητας (δίκτυα τριπλής & τετραπλής έλικας, τρίγωνα γνώσης κα)	Παρατεταμένο ασταθές οικονομικό περιβάλλον λόγω πανδημίας και γενικότερης αστάθειας στο διεθνές περιβάλλον
Βιοποικιλότητα και ποικιλομορφία των αλιευμάτων	Ελλιπής οργάνωση και προγραμματισμός στις παρεχόμενες υπηρεσίες	Η υψηλή επισκεψιμότητα της Ελλάδας συνολικά	Μικρή θεσμική αρμοδιότητα της αυτοδιοίκησης για δημιουργία συνθηκών καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στην περιοχή.
Παραγωγή και μεταποίηση προϊόντων στην περιοχή με υψηλό δείκτη προστιθέμενης αξίας που είναι στις πρώτες θέσεις εξαγωγών	Αυξημένος αριθμός ανέργων ιδιαίτερα στην ηλικιακή ομάδα 45-64	Η συνεχής ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και ψηφιακών εργαλείων μάρκετινγκ	Απουσία δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας
Προσφορά μεγάλου αριθμού διαφορετικών εμπειριών, δραστηριοτήτων και τουριστικών προϊόντων	Μεγάλο ποσοστό στο σύνολο των ανέργων οι μακροχρόνια άνεργοι, οι γυναίκες, και οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με επιπτώσεις στην αγορά εργασίας αλλά και στην κοινωνική συνοχή.	Η ανερχόμενη τάση του τουρισμού εμπειριών	Δυσμενές επιχειρηματικό περιβάλλον λόγω φορολογίας και γραφειοκρατίας συγκριτικά με άλλες χώρες
	Μικρή υιοθέτηση νέων τεχνολογιών από επιχειρήσεις η στρατηγικών marketing		

Δήμος Λευκάδας
 Αρ.Πρ. 7467
 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Λευκάδας 2024 - 2028
 Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Υπαρξη πολιτικής τουριστικής προβολής με την αξιοποίηση σταθερής συνεργασίας τοπικών φορέων και όμορων δήμων τα τελευταία χρόνια	Απουσία δράσεων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, εισαγωγής οργανωσιακών αλλαγών και δικτύωσης		
Σταθερές πληρότητες	Μη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο Δήμο αναφορικά με την άσκηση πολιτικής στον τομέα του εμπορίου		
Σταθερή συμμετοχή και βράβευση παραλιών του Δήμου στο πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες» τα τελευταία χρόνια	Έλλειψη δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών για στήριξη της τοπικής οικονομίας		
Υψηλό επίπεδο ικανοποίησης από επισκέπτες (σε σχέση με διαμονή, διατροφή, μεταφορές & ανθρώπους)			
Μείωση του ποσοστού των ανέργων της ηλικιακής ομάδας 15-29 στο σύνολο των ανέργων			

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Οργανωτική Δομή και Συστήματα Λειτουργίας			
Ικανοποιητικό επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας, καθώς και προσαρμογής των διαδικασιών και συστημάτων στις νέες απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου και εν γένει ανάγκες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Περιορισμένο τακτικό προσωπικού		Ικανοποιητικό επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας, καθώς και προσαρμογής των διαδικασιών και συστημάτων στις νέες απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου και εν γένει ανάγκες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας στις υπηρεσίες του	Ανάγκη επικαιροποίησης του Ο.Ε.Υ προκειμένου να εναρμονιστεί στις ανάγκες και απαιτήσεις της λειτουργίας του οργανισμού	Η εφαρμογή του Ν. 3230/2004 και οι τροποποιήσεις αυτού για την καθιέρωση συστήματος διοίκησης μέσω στόχων στη Δημόσια Διοίκηση	Οι χρονοβόρες, και μη απλουστευμένες θεσμικού χαρακτήρα διαδικασίες, που αφορούν και επηρεάζουν άμεσα την αποδοτικότητα και παραγωγικότητα των υπηρεσιών
Εφαρμογή Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης και εκπόνηση σχεδίου δράσης	Αδυναμίες και προβλήματα στην ενδοϋπηρεσιακή συνεργασία και ελλιπής συντονισμός μεταξύ των υπηρεσιών	Αξιοποίηση πόρων μέσω χρηματοδοτικών πλαισίων που αφορούν στη διοικητική μεταρρύθμιση	Η πολυνομία και το σύνθετο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο
Τυποποίηση διαδικασιών και εντύπων σε όλες τις υπηρεσίες του Δήμου σύμφωνα με το πρότυπο	Ελλείψεις στην εφαρμογή του συστήματος στοχοθεσίας	Αξιοποίηση του πλαισίου για την απλούστευση και προτυποποίηση των διαδικασιών λειτουργίας των ΟΤΑ (ΕΕΤΑΑ)	Το περιορισμένο ενδιαφέρον μεγάλου μέρους των πολιτών για συμμετοχικές διαδικασίες
Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας των Υπηρεσιών ΚΕΚΠΑ – ΔΙΕΚ και της ΔΕΥΑΜΒ	Έλλειψη συντονισμένης παρακολούθησης δράσεων ΚΠΑ και μη υλοποίησης νέας εφαρμογής του	Αξιοποίηση φορέων δημοσίου , ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα για υλοποίηση δράσεων	
	Χρονοβόρες διαδικασίες για προμήθειες και υπηρεσίες	Ύπαρξη ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την ανάπτυξη συνεργασιών	
	Συγκρότηση μη καταρτισμένων επιτροπών διαγωνισμών	Προώθηση εθελοντισμού που θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων και στην ενδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών	

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
	Μη υλοποίηση ερευνών ικανοποίησης πολιτών, ωφελομένων (ερωτηματολόγια, δημοσκοπήσεις, έρευνες γνώμης κ.α.)	Υιοθέτηση καλών πρακτικών άλλων φορέων	
	Έλλειψη σταθερής συνεργασίας με Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης		
Ανθρώπινο Δυναμικό			
Εμπειρία, τεχνογνωσία ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου και επάρκειά του για την άσκηση σύνθετων καθηκόντων και ανάληψη ρόλων ευθύνης	Ελλιπής στελέχωση ορισμένων τμημάτων	Κατάρτιση περιγραμμάτων θέσεων εργασίας και οριοθέτηση αρμοδιοτήτων και ρόλων	Μείωση διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού λόγω συνταξιοδοτήσεων και αποχωρήσεων
Ικανοποιητικό επίπεδο εξειδίκευσης σε κρίσιμους τομείς της λειτουργίας του Δήμου	Έλλειψη προσωπικού ειδικοτήτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προσωπικού με ικανοποιητικό επίπεδο κρίσιμων δεξιοτήτων, όπως οι ψηφιακές	Επιμόρφωση, κατάρτιση και ενεργοποίηση του υφιστάμενου και νέου ανθρώπινου δυναμικού	Δημοσιονομικοί περιορισμοί και περιορισμοί προσλήψεων νέου μόνιμου ανθρώπινου δυναμικού
Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πλαισίων (εθνικών και κοινοτικών πόρων) για υλοποίηση έργων και δράσεων	Έλλειψη συστηματικής επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού με στόχο την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων	Προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού μέσω κινητικότητας	Ελλείψεις ενημέρωσης / επιμόρφωσης / εξειδίκευσης προσωπικού λόγω των συνεχών μεταβολών του θεσμικού πλαισίου και των μετακινήσεων τους μεταξύ των οργανικών μονάδων
Δυνατότητα μετακινήσεων , ανακατανομής και αξιοποίησης του υπηρετούντος προσωπικού	Προβλήματα οριοθέτησης των καθηκόντων του ανθρώπινου δυναμικού και επικαλύψεων και συγκρούσεων αρμοδιοτήτων	Αξιοποίηση τεχνολογιών για υποστήριξη της εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού	Περιορισμένη ικανοποίηση ανθρώπινου δυναμικού λόγω έλλειψης κατάλληλων κινήτρων απόδοσης
	Παράλληλη ενασχόληση με πολλαπλά καθήκοντα και αδυναμία διάθεσης χρόνου σε θέματα βελτίωσης εργασιών και διαδικασιών	Προγραμματισμός προσλήψεων μόνιμου προσωπικού και προσωπικού ορισμένου χρόνου	Ενδεχόμενη αδυναμία ανταπόκρισης σε σύνθετες απαιτήσεις, όπως η διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
	Υποστελέχωση και αποδυνάμωση τμημάτων λόγω μετακινήσεων – έλλειψη επιστημονικού, εργατοτεχνικού και λοιπού προσωπικού	Αξιοποίηση εξωτερικών συνεργατών για εξειδικευμένες εργασίες και προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας για κάλυψη καθημερινών αναγκών	Η εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την κινητικότητα
	Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στο Δήμο	Το θεσμικό πλαίσιο για την κινητικότητα	
	Μη πλήρωση θέσεων μέσω της κινητικότητας	Η δυνατότητα εκπαίδευσης προσωπικού μέσω σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας (τηλεκπαίδευση, ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια κ.α.)	
	Ανάγκη δημιουργίας ολοκληρωμένης διαδικασίας εκπαίδευσης προσωπικού		
	Έλλειψη μέτρησης ικανοποίησης υπαλλήλων		
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση			
Ύπαρξη αξιόλογου τεχνικού εξοπλισμού	Ανάγκη εκπαίδευσης υπαλλήλων στις νέες τεχνολογίες	Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών από το προσωπικό για συμμετοχή σε εκπαιδευτικές διαδικασίες	Μη διαλειτουργικά μεταξύ τους συστήματα
Ανάπτυξη και λειτουργιά εσωτερικών εφαρμογών	Περιορισμένη χρήση ψηφιακών εφαρμογών	Ύπαρξη χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών	Πολλαπλές και κοστοβόρες ψηφιακές εφαρμογές χωρίς ουσιαστικό όφελος για τον πολίτη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Εσωτερική παροχή τεχνικής υποστήριξης για την καλύτερη λειτουργία και αξιοποίηση των συστημάτων	Προβλήματα συνδεσιμότητας σε απομακρυσμένες υπηρεσίες	Οι νέες συνθήκες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, ως πρόκληση για την ανάπτυξη και αξιοποίηση ψηφιακών υπηρεσιών για τις υπηρεσίες και τους πολίτες	Έλλειψη αξιοποίησης του GIS
Ηλεκτρονική διακίνηση εσωτερικής αλληλογραφίας και χρέωση εγγράφων	Συχνές βλάβες του Μητροπολιτικού Ευρυζωνικού Δικτύου Οπτικών Ινών	Ανάπτυξη νέων ψηφιακών εφαρμογών για δήμους από εταιρείες πληροφορικής	Έλλειψη χρηματοδότησης για την επέκταση του Δικτύου Οπτικών Ινών
Ύπαρξη πολεοδομικής ψηφιακής χωρικής πληροφορίας (GIS)	Περιορισμένα σημεία δημοτικών χώρων με ελεύθερη ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο (WiFi)	Αξιοποίηση ΤΠΕ για διαβουλεύσεις - δημοσκοπήσεις	Αξιοποίηση προγράμματος Σύζευξη II
Λειτουργία portal και αξιοποίηση ψηφιακών υπηρεσιών για τις ανάγκες των υπηρεσιών και την αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες	Έλλειψη ψηφιοποίησης των αρχείων των υπηρεσιών	Αξιοποίηση των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών	Επιφυλακτικότητα απέναντι σε οργανωτικές και τεχνολογικές αλλαγές των αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών
Εφαρμογές διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών , καθώς και αξιολόγησης των υπηρεσιών από τους δημότες	Υπάρχει αποσπασματικότητα και επικάλυψη ψηφιακών εφαρμογών στις υπηρεσίες		Χαμηλά ανταπόκριση και εξοικείωση των δημοτών μεγαλύτερης ηλικίας στις νέες τεχνολογίες
Χρήση ψηφιακής υπογραφής	Ανάγκη για εξειδικευμένες ηλεκτρονικές εφαρμογές		
Πρόσβαση σε τράπεζες νομικών πληροφοριών για πληροφόρηση των υπαλλήλων	Έλλειψη εξοπλισμού για απομακρυσμένη δραστηριότητα (τηλεργασία, τηλεκατάρτιση)		

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης των πολιτών μέσω ψηφιακών υπηρεσιών και διαδικασιών	Δυσκολία ανταπόκρισης του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες τεχνολογίες λόγω ανομοιογένειας στο επίπεδο ψηφιακών γνώσεων και δεξιοτήτων		
Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός			
Τοποθεσία του Δημαρχείου σε πολύ καλή θέση εντός της πόλης της Λευκάδας	Έλλειψη επαρκών κτιριακών υποδομών για το σύνολο των υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου	Δυνατότητα χρηματοδότησης αναβάθμισης των δημοτικών κτιριακών υποδομών και του σχετικού εξοπλισμού	Περιορισμοί στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας και τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος που θα ευνοήσει την παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού
Επαρκείς κτηριακές υποδομές και εγκαταστάσεις σε όλες τις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Λευκάδας	Ανάγκη διασφάλισης χώρου για τεχνολογικό και τεχνικό εξοπλισμό και υποδομές	Δυνατότητα αξιοποίησης προγραμμάτων για έργα και παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων	Το θεσμικό πλαίσιο προσλήψεων
Ικανοποιητικό επίπεδο προσβασιμότητας των χώρων εξυπηρέτησης του κοινού (πολιτών και επιχειρήσεων)	Υπάρχουν κτίρια με προβλήματα συντήρησης (θέρμανσης – ψύξης, που χρήζουν ενεργειακής αναβάθμισης, με έλλειψη πυροπροστασίας, συντήρηση ανελκυστήρων)	Η αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση	Οι περιορισμένοι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι
Σημαντική η ύπαρξη κτιριακής υποδομής για τη στέγαση των υπηρεσιών	Έλλειψη Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης κτιρίων	Η ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ	
Ύπαρξη σημαντικού μεγέθους δημοτικής περιουσίας (αστικής και αγροτικής)	Ανάγκη προσεισμικός έλεγχος κτιρίων	Η αξιοποίηση χρηματοδοτικών πλαισίων (εθνικών και κοινοτικών πόρων) για την ανανέωση του εξοπλισμού και τη βελτίωση της κτιριακής υποδομής	

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για την ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού και την αναβάθμιση των υποδομών	Υπάρχουν δημοτικά κτίρια χωρίς η με ελλιπή προσβασιμότητα ΑμεΑ	Το θεσμικό πλαίσιο για την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίων	
	Έλλειψη αποθηκευτικών χώρων – έλλειψη η και ακαταλληλότητα χώρων αρχείου		
	Ανεπαρκής φύλαξη των κτιρίων		
	Δυσκολία συντήρησης των κτιριακών εγκαταστάσεων λόγω φόρτου εργασίας και περιορισμένου προσωπικού της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου		
	Έλλειψη προγραμματισμένων συντηρήσεων και χρονοβόρες διαδικασίες για την αντιμετώπιση των φθορών και βλαβών εξοπλισμού και κτιρίων		
	Ελλείψεις εξοπλισμού αθλητικών και πολιτιστικών εγκαταστάσεων		
	Στέγαση υπηρεσιών σε κτίρια που δεν ήταν εξ αρχής σχεδιασμένα για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους		
	Διασπορά υπηρεσιών του δήμου σε περισσότερα του ενός κτίρια που σε κάποιες περιπτώσεις δυσχεραίνει τις συνεργασίες		
	Δεν διαθέτουν άδειες λειτουργίας όλες οι εγκαταστάσεις του Δήμου		

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
	Ανάγκη συντηρήσεων και ανανέωσης οχημάτων δήμου (λόγω παλαιότητας και ανεπάρκειας για την κάλυψη των απαιτήσεων)		
	Ανάγκη ανανέωσης μηχανημάτων και εξοπλισμού (λόγω παλαιότητας και ανεπάρκειας για την κάλυψη των απαιτούμενων εργασιών)		
	Ύπαρξη αναξιοποίητης δημοτικής περιουσίας		
	Έλλειψη πληρότητας του φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου δημοτικής περιουσίας		
	Ανάγκη Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου του Δήμου		
Οικονομικά Στοιχεία			
Περιορισμένος δείκτης οικονομικής αυτοδυναμίας	Αδυναμία προβλέψεων με ακρίβεια για την κατάρτιση του προϋπολογισμού	Παρατηρητήριο οικονομικής αυτοτέλειας ΟΤΑ, το οποίο βοηθά στη θέσπιση ρεαλιστικών στόχων μέσω του προϋπολογισμού και στην παρακολούθηση υλοποίησής τους	Ασταθές μακροοικονομικό περιβάλλον
Οικονομική αυτοτέλεια	Αποκλίσεις κατά την υλοποίηση του προϋπολογισμού	Αύξηση επενδύσεων και εσόδων μέσω της αξιοποίησης εθνικών και κοινοτικών πόρων για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών	Αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)	ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (O)	ΑΠΕΙΛΕΣ (T)
Ικανοποιητική ανταπόκριση του Δήμου στην εξόφληση των απαιτήσεων που δημιουργεί προς τρίτους	Μειωτική τάση στο δείκτη απορρόφησης των χρηματικών διαθεσίμων του Δήμου		
	Το λειτουργικό κόστος των υπηρεσιών του Δήμου αποτελεί σημαντικό ποσοστό των συνολικών πληρωμών , σε αντίθεση με το κόστος των επενδύσεων που αποτελεί μικρό ποσοστό των πληρωμών.		
Εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και νέου τύπου προϋπολογισμού	Αδράνεια στην είσπραξη οφειλών παρελθόντων ετών		

1.2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

1.2.1. ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

1.2.1.1. Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών, η οποία εγκρίθηκε από τους παγκόσμιους ηγέτες το 2015 στην 70η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, αποτελεί το νέο παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και θέτει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Σκοπός της είναι η εξάλειψη της φτώχειας και η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα έως το 2030, χωρίς κανένας να μένει στο περιθώριο. Όλες οι χώρες, αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες, έχουν από κοινού την ευθύνη για την επίτευξη των ΣΒΑ. Η Ατζέντα 2030 αποτυπώνει για πρώτη φορά την ύπαρξη διεθνούς συναίνεσης ως προς το ότι οι στόχοι της ειρήνης, της ασφάλειας, της δικαιοσύνης για όλους και της κοινωνικής ένταξης αλληλοενισχύονται και δεν πρέπει να επιδιώκονται μόνο ο καθένας χωριστά.

Οι ΣΒΑ αποτελούν συγκερασμό των τριών διαστάσεων της βιώσιμης ανάπτυξης – της οικονομικής, της κοινωνικής και της περιβαλλοντικής διάστασης - και μεταξύ άλλων εστιάζουν στα εξής:

- ανθρώπινη αξιοπρέπεια
- περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα
- διασφάλιση της «υγείας» του πλανήτη μας
- δίκαιες και ανθεκτικές κοινωνίες
- ευημερούσες οικονομίες

Αναλυτικότερα, μέσω των 17 στόχων και 169 υποστόχων τους επιδιώκεται:

Στόχος 1: Μηδενική Φτώχεια - Δίνουμε τέλος σε όλες τις μορφές της φτώχειας, παντού.

Στόχος 2: Μηδενική Πείνα - Δίνουμε τέλος στην πείνα, πετυχαίνουμε την επισιτιστική ασφάλεια, βελτιώνουμε τη διατροφή και τη βιώσιμη γεωργία.

Στόχος 3: Καλή Υγεία και Ευημερία - Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες.

Στόχος 4: Ποιοτική Εκπαίδευση - Διασφαλίζουμε την ελεύθερη, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση προάγοντας τις ευκαιρίες για δια βίου μάθηση.

Στόχος 5: Ισότητα των Φύλων - Επιτυγχάνουμε την ισότητα των φύλων και την χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών.

Στόχος 6: Καθαρό Νερό και Αποχέτευση - Διασφαλίζουμε τη διαθεσιμότητα και τη βιώσιμη διαχείριση του νερού και των εγκαταστάσεων υγιεινής για όλους.

Στόχος 7: Φτηνή και Καθαρή Ενέργεια - Διασφαλίζουμε την πρόσβαση σε οικονομική, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους.

Στόχος 8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη - Προάγουμε τη διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και την πλήρη και παραγωγική απασχόληση και αξιοπρεπή εργασία για όλους.

Στόχος 9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές - Οικοδομούμε ανθεκτικές υποδομές, προάγουμε την ανοιχτή και βιώσιμη βιομηχανοποίηση και ενθαρρύνουμε την καινοτομία.

Στόχος 10: Λιγότερες Ανισότητες - Μειώνουμε την ανισότητα εντός και μεταξύ των χωρών.

Στόχος 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες - Δημιουργούμε ασφαλείς, προσαρμοστικές βιώσιμες πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς, χωρίς αποκλεισμούς.

Στόχος 12: Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή - Διασφαλίζουμε τη βιώσιμη κατανάλωση και μεθόδους παραγωγής.

Στόχος 13: Δράση για το Κλίμα - Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της.

Στόχος 14: Ζωή στο Νερό - Προστατεύουμε και χρησιμοποιούμε με βιώσιμο τρόπο τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τους θαλάσσιους πόρους για βιώσιμη ανάπτυξη.

Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά - Προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων και δασών, καταπολεμούμε την ερημοποίηση, αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και της βιοποικιλότητας.

Στόχος 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί - Προάγουμε τις ειρηνικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες, παρέχουμε πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους και οικοδομούμε αποτελεσματικούς θεσμούς σε όλα τα επίπεδα.

Στόχος 17: Συνεργασία για τους Στόχους - Ενισχύουμε τα μέσα εφαρμογής και ανανεώνουμε την Παγκόσμια Συνεργασία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

1.2.1.2. Ευρωπαϊκή δράση για την αειφόρο ανάπτυξη

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζοντας τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της αειφόρου ανάπτυξης, την έχει ενσωματώσει στα σημαντικότερα διατομεακά σχέδια καθώς και στις τομεακές πολιτικές και πρωτοβουλίες.

Η προσπάθεια αυτή της ΕΕ ξεκίνησε ήδη από το 2001. Το 2010 η αειφόρος ανάπτυξη ενσωματώθηκε στην στρατηγική «Ευρώπη 2020», η οποία αναφέρεται στην εκπαίδευση και την καινοτομία («έξυπνη»), τις χαμηλές εκπομπές άνθρακα, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο («βιώσιμη»), τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη μείωση της φτώχειας («χωρίς αποκλεισμούς»).

Το 2015, την ψήφιση της Ατζέντας 2030 από τα Ηνωμένα Έθνη ακολούθησε η έγκριση της Συμφωνίας των Παρισίων για το κλίμα (COP21). Η Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή αποτελεί την πρώτη οικουμενική, νομικά δεσμευτική παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα. Υπογράφηκε στις 22 Απριλίου 2016 και κυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 5 Οκτωβρίου 2016.

Το 2019 εγκρίθηκε από την ΕΕ η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, μια αναπτυξιακή στρατηγική για την επίτευξη μιας βιώσιμης οικονομίας με ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050 μέσω μιας «δίκαιης μετάβασης» που διασφαλίζει ότι η μετάβαση θα είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς. Η Πράσινη Συμφωνία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υλοποίηση του Θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Στοχεύει στην προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων με τη μετάβαση σε μια καθαρή, κυκλική οικονομία και την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής, την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη μείωση της ρύπανσης και καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας, ιδίως τις μεταφορές, την ενέργεια, τη γεωργία, τα κτίρια και βιομηχανίες, όπως τη βιομηχανία χάλυβα, σκυροδέματος, ΤΠΕ, την κλωστοϋφαντουργία και τη χημική βιομηχανία.

Τον Οκτώβριο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το όγδοο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον (8ο ΠΔΠ) για την περίοδο έως το 2030, με στόχο να συμπληρωθεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και να παρέχει μια βάση για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ και των 17 Στόχων Αειφόρου Ανάπτυξης («Νέο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον: Η κατεύθυνση του ταξιδιού», 19/6/2021, <https://ecozen.gr>).

Το νέο 10ετές πρόγραμμα ενισχύει το όραμα του 7ου ΠΔΠ του 2050 με στόχο την επιτάχυνση της μετάβασης της ΕΕ σε μια καθαρή και κυκλική οικονομία με ουδέτερο κλίμα και αποδοτική χρήση πόρων, με δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο, ενώ υποστηρίζει πλήρως τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Με βάση την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, το 8ο ΠΔΠ περιλαμβάνει έξι στόχους προτεραιότητας:

- μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- προστασία και αποκατάσταση της χερσαίας και θαλάσσιας βιοποικιλότητας
- μη τοξική κυκλική οικονομία
- μηδενικό περιβάλλον ρύπανσης

- ελαχιστοποίηση της πίεσης στο περιβάλλον, που προκαλείται από την παραγωγή και την κατανάλωση σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας («Εγκρίθηκε το Νέο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», 9/7/2021).

1.1 Εθνική Στρατηγική και Πολιτικές

Η αναπτυξιακή στρατηγική της Ελλάδας για την επόμενη δεκαετία καταρτίστηκε σύμφωνα με την έκθεση (Σχέδιο Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας) που συνέταξε ειδική επιτροπή. Σύμφωνα με αυτή, κύριοι στόχοι είναι η συστηματική αύξηση του κατά κεφαλήν πραγματικού εισοδήματος, ώστε αυτό να συγκλίνει σταδιακά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων.

Για την υλοποίηση της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής θα αξιοποιηθούν κατά κύριο λόγο τέσσερα χρηματοδοτικά προγράμματα: το **Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021- 2025**, το **Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, το **ΕΣΠΑ 2021-2027** και το **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2021-2027** που αφορά στην υλοποίηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής.

1.2 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με στόχο την αύξηση της δυνητικής ανάπτυξης και, κατά συνέπεια, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα σε εναρμόνιση με τις δύο βασικές ευρωπαϊκές και παγκόσμιες σύγχρονες προκλήσεις: την πράσινη μετάβαση, εξασφαλίζοντας οικονομική ανάπτυξη συμβατή με την αειφορία για το κλίμα, το περιβάλλον και την ψηφιακή μετάβαση, διασφαλίζοντας ανάπτυξη που οδηγείται από την παραγωγικότητα και την καινοτομία.

Το Σχέδιο αποτελείται από τέσσερις πυλώνες:

- Πράσινο
- Ψηφιακό
- Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή
- Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός και αποσκοπεί στο να κινητοποιήσει σημαντικές δυνάμεις από τον ιδιωτικό τομέα χρησιμοποιώντας:

(α) σε σημαντικό βαθμό Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων,

(β) Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών για την πραγματοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο τομέα και

(γ) συγχρηματοδοτήσεις μέσω ποικίλων χρηματοδοτικών εργαλείων ώστε να συγκεντρώσει σημαντικότερα επιπρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια για τις επιλέξιμες ιδιωτικές επενδύσεις. Σε ότι αφορά τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών – περιλαμβανομένων σημαντικών τομέων όπως υγεία, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας– το Σχέδιο προβλέπει σημαντικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες. (Ελληνική Κυβέρνηση (2020), Στρατηγικές Κατευθύνσεις για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας)

1.2.2 ΕΣΠΑ 2021 -2027

Οι πολιτικές της ΕΕ την περίοδο 2021-2027 θα καθοδηγούνται από πέντε κύριους στόχους:

- Μια **Εξυπνότερη Ευρώπη**, μέσω της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης, του οικονομικού μετασχηματισμού και της στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- μια **Πιο Πράσινη Ευρώπη** χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που εφαρμόζει τη συμφωνία του Παρισιού και επενδύει στην ενεργειακή μετάβαση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- μια **Πιο Συνδεδεμένη Ευρώπη**, με στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και ψηφιακά δίκτυα.
- μια **Πιο Κοινωνική Ευρώπη**, που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στηρίζει την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.
- μια **Ευρώπη Πιο Κοντά στους Πολίτες**, με τη στήριξη των αναπτυξιακών στρατηγικών που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ.

Σε εθνικό επίπεδο οι προτεραιότητες που τίθενται βάσει των παραπάνω Στόχων Πολιτικής (ΣΠ) διαμορφώνονται ως εξής:

ΣΠ1 «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού»

Κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας (δηλαδή της σχετικής συμμετοχής των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν) καθώς και η στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η στροφή της οικονομίας προς αυτή την κατεύθυνση θα πραγματοποιηθεί με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας. Βασικό εργαλείο για την επίτευξη του κεντρικού στόχου θα αποτελέσει η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.

ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων»

Οι κύριες επιλογές πολιτικής:

Στον τομέα της ενέργειας βάσει του ΕΣΕΚ αφορούν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, την προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης, τη χρήση ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη κ.ά. Η πρόληψη κινδύνων και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές αποτελούν επίσης, βασική επιλογή πολιτικής.

Η υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας από επιχειρήσεις και η ενίσχυση της βιομηχανικής

συμβίωσης μεταξύ ΜΜΕ με προώθηση της κυκλικότητας στις μεθόδους παραγωγής θα οδηγήσει σε αποδοτικότερη διαχείριση πόρων, μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων (συμπ. θαλάσσιων) αποτελούν βασική επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η καθολική πρόσβαση σε επαρκές και καλής ποιότητας νερό, με έμφαση σε απομακρυσμένα και μικρά νησιά. Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της έχουν στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών και την αποτελεσματικότερη προστασία πληθυσμού και οικοσυστημάτων. Εξίσου σημαντική είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και του δικτύου NATURA 2000, την αντιμετώπιση ξενικών ειδών, τη βελτίωση οικοσυστημικών υπηρεσιών, την παρακολούθηση και καταγραφή απειλών και αναγκών διαχείρισης, τη βελτιωμένη πρόσβαση σε ΑμεΑ σε περιοχές φυσικού ενδιαφέροντος.

ΣΠ3 Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ

Στοχεύοντας στον οικονομικό/ψηφιακό μετασχηματισμό ενισχύεται η συνδεσιμότητα με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων και στηρίζεται η ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

Οι βασικές προτεραιότητες στη ψηφιακή συνδεσιμότητα είναι η εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας για τους πολίτες και τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς (συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών περιοχών, μέσω υποθαλάσσιων δικτύων), η υποστήριξη της διάχυσης υπηρεσιών υπερυψηλής ταχύτητας και η ανάπτυξη ασύρματων δικτύων 5G σε αστικά κέντρα και βασικούς άξονες οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορικών δικτύων και θαλάσσιων οδών με την απαιτούμενη αναβάθμιση σταθερών δικτυακών υποδομών.

Στις οδικές μεταφορές επιδιώκεται η ολοκλήρωση/αναβάθμιση υποδομών του βασικού και αναλυτικού ΔΟΔ στην ηπειρωτική και νησιωτική χώρα, η λειτουργική διασύνδεσή τους, η ολοκλήρωση διασυννοριακών συνδέσεων, η κατασκευή νέων ή/και αναβάθμιση οδικού δικτύου εκτός ΔΟΔ, παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας εκτός ΔΟΔ και αξιοποίηση ευφυών συστημάτων μεταφορών.

Η βασική προτεραιότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές είναι η ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος υψηλής ποιότητας με την ολοκλήρωση του ΠΑΘΕ/Π, την υλοποίηση έργων αναβάθμισης/βελτίωσης του υφιστάμενου δικτύου, την ευρεία εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης και συστημάτων ERTMS και την υλοποίηση έργων συνδέσεων με λιμένες ΔΕΔ-Μ.

Η βασική προτεραιότητα στις θαλάσσιες μεταφορές είναι η βελτίωση της εξυπηρέτησης των νησιών με έμφαση στη διασύνδεση μεταξύ τους και με την ηπειρωτική χώρα. Βασικές επιλογές στις αστικές μεταφορές είναι η συνέχιση υλοποίησης έργων σε Αθήνα/Θεσσαλονίκη που περιλαμβάνουν τα μέσα σταθερής τροχιάς και την ολοκλήρωση της ανανέωσης του στόλου με μέσα πιο φιλικά προς το περιβάλλον. Προτεραιότητα επίσης έχει η προώθηση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας σε περιφερειακά αστικά κέντρα μεγάλου και μεσαίου μεγέθους με υλοποίηση παρεμβάσεων σε μέσα φιλικά προς το περιβάλλον (μέσα σταθερής τροχιάς – προαστιακές συνδέσεις, ποδηλατοδρόμοι κ.ά.).

ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό. Η αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού και η βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και τη μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, με έμφαση στους NEETs 15-29, μακροχρόνια άνεργους, άνεργους με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο και ΑμεΑ, αποτελεί βασική προτεραιότητα.

Βασική επιλογή αποτελεί η αναβάθμιση της ποιότητας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και της δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης αποτελεί βασική επιλογή με στόχο τον περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας, του κινδύνου φτώχειας του κοινωνικού αποκλεισμού και των έμφυλων και άλλων διακρίσεων.

Η καθολική υγειονομική κάλυψη ως βασική επιλογή απαιτεί την ΠΦΥ επίκεντρο του δικτύου υγείας στη κοινότητα, έμφαση στην πρόληψη, μέριμνα για ευάλωτες ομάδες με συμβολή στην οικονομική – κοινωνική προστασία. Η τρέχουσα υγειονομική κρίση αναδεικνύει την προστασία της δημόσιας υγείας, ως θεμέλιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και αποτελεί πρόκληση για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας.

ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με την αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων ΟΧΕ και ΤΑΠΤΟΚ θα εφαρμοστούν σε περιοχές που θα πληρούν κατ' ελάχιστο τα κριτήρια που θα προσδιοριστούν από τις εθνικές αρχές και θα αναφερθούν στα Προγράμματα.

Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε τέσσερις κατηγορίες περιοχών (Επιλογές Πολιτικής) προάγοντας την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη τους:

1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε αστικές περιοχές που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού ιστού, τον πολιτισμό και την ασφάλεια (ΟΧΕ-BAA).
2. Εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών (ΟΧΕ, ΤΑΠΤΟΚ) στις ορεινές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές που στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην προσβασιμότητα και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
3. Εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών στις νησιωτικές περιοχές και συμπλέγματα νησιών που στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην προσβασιμότητα, στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην αξιοποίηση των προοπτικών τους.
4. Ολοκληρωμένες στρατηγικές σε περιοχές που εμφανίζουν χωρική και θεματική συνέχεια, με δυνατότητα αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών - πολιτιστικών, τοπικής παραγωγής, τουριστικής δραστηριότητας.

1.3 Ειδικός Στόχος για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης:

Η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών, εδράζεται, κατ' εφαρμογή σχετικού σχεδίου δράσης, σε πέντε πυλώνες: καθαρή ενέργεια, έξυπνη αγροτική παραγωγή, βιώσιμος τουρισμός, βιοτεχνία-βιομηχανία-εμπόριο και τεχνολογία- εκπαίδευση.

1.4 Εθνικές χωροταξικές πολιτικές (ΦΕΚ 128 Α' - 03.07.2008)

Είναι ευχερής η διαπίστωση ότι η δομή και το περιεχόμενο του πλαισίου ανταποκρίνονται σε γενικές γραμμές στη φυσιογνωμία και τη γενική στόχευση που έχει προβλέψει για το εθνικό χωροταξικό πλαίσιο το ίδιο το άρθρο 6 του ν. 2742/1999. Από τη σκοπιά αυτή είναι χαρακτηριστική από τη μια η ένταξη σε αυτό ως βασικών σημείων αναφοράς των θεμελιωδών όρων που χρησιμοποιούνται στην παρ. 1 του άρθρου 6 («ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη», «αιφόρος οργάνωση του εθνικού χώρου», «εθνικοί πόλοι», «άξονες ανάπτυξης» κ.λπ.) και από την άλλη η διάρθρωση των κεφαλαίων και κυρίως το περιεχόμενο των άρθρων του σε σαφή αντιστοιχία με τους νομοθετημένους στρατηγικούς στόχους, που θα πρέπει να επιδιώκει το εθνικό χωροταξικό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι για την πραγμάτωση αυτών των στόχων, τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 10 του χωροταξικού δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να εξειδικεύουν τις ειδικότερες κατευθύνσεις, που ορίζουν ως κρίσιμες τα εδάφια α' – στ' της προαναφερόμενης παρ. 1 του άρθρου 6 (α. «χωρική διάρθρωση των πόλων και αξόνων ανάπτυξης», β. «χωρική διάρθρωση των στρατηγικής σημασίας δικτύων υποδομών», γ. «χωρική διάρθρωση των παραγωγικών τομέων», δ. «ρόλος των μητροπολιτικών και λοιπών αστικών κέντρων», ε. «συνετή διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς» κ.λπ.

Δύο είναι οι έννοιες – κλειδιά που χαρακτηρίζουν το χωροταξικό πλαίσιο. Πρόκειται για τις έννοιες της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης και της αιφόρου οργάνωσης του εθνικού χώρου, που αποτελούν άλλωστε και το θεμελιακό σκοπό του χωροταξικού. Είναι προφανές ότι ο εξαιρετικά ευρύς αυτός σκοπός δεν μπορεί να αποκτήσει πιο απτό περιεχόμενο, παρά μόνον μέσα από την εξειδίκευση του *προτύπου χωρικής ανάπτυξης* που επιλέγεται. Το επι- λεγόμενο, εδώ, *πρότυπο χωρικής ανάπτυξης* είναι κατά βάση οι «πόλοι ανάπτυξης» και «άξονες ανάπτυξης», όπως αυτοί επιχειρείται να προσδιοριστούν στο άρθρο 5 του πλαισίου. Οι προσδιορισμός, πάντως, των όρων αυτών είτε κρίνεται ασαφής (ισχύει για τους πόλους ανάπτυξης) είτε συγχέεται με τους συγκοινωνιακούς άξονες (ισχύει για τους άξονες ανάπτυξης). Στο μετριασμό της ασάφειας των πόλων ανάπτυξης θα μπορούσε ίσως να συμβάλει η προσφυγή στο χαρτογραφικό μέρος των χωροταξικών πλαισίων, όπου ο όρος «πόλοι ανάπτυξης» παραπέμπει κατά βάση στις πόλεις (αστικό δίκτυο), που επιλέγονται ιεραρχικά ως τα προνομιακά σημεία επικέντρωσης της ανάπτυξης.

Ως προς την προτεινόμενη χωρική διάρθρωση των υποδομών και δραστηριοτήτων:

Η χωρική διάρθρωση των δικτύων υποδομών και παραγωγικών δραστηριοτήτων αποτελεί αναμφίβολα ένα από τα κομβικότερα σημεία ενός χωροταξικού πλαισίου με στρατηγικά χαρακτηριστικά. Επιγραμματικά η προαναφερόμενη χωρική διάρθρωση αφορά στις μεταφορές, στην ενέργεια και στις επικοινωνίες (ως προς τις υποδομές) και τους αγροτικό, βιομηχανικό και τουριστικό τομέα (ως προς τις παραγωγικές δραστηριότητες).

Η κριτική που θα μπορούσε να ασκηθεί στην ενότητα αυτή του χωροταξικού πλαισίου είναι από τη μια η υπέρμετρα αναλυτική αναφορά στα σχεδιαζόμενα μεγάλα αλλά και μικρά έργα μεταφορών και από την άλλη, αντίθετα, η περιορισμένη συσχέτισή του με τις πολιτικές που αναφέρονται στην ενέργεια και τις επικοινωνίες. Στη μεν πρώτη περίπτωση υποσκάπτεται ο

κατ' εξοχήν στρατηγικός χαρακτήρας του γενικού πλαισίου, στη δε δεύτερη δεν διευκολύνεται ο σχεδιασμός στον ενεργειακό και τηλεπικοινωνιακό τομέα. Θα μπορούσε ίσως να υποστηριχθεί με λίγη υπερβολή ότι το εθνικό χωροταξικό κινείται σε ένα τεντωμένο σχοινί. Από τη μια βρίσκεται, υπό τη σχετική επιρροή και του Σχεδίου Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (Σ.Α.Κ.Χ.), η επιδίωξη ένταξης του ελληνικού χώρου στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πεδίο χωρικού ανταγωνισμού και από την άλλη η επιθυμία προώθησης, ήσσονος συχνά σημασίας, εξατομικευμένων έργων μη συνδεδεμένων με τους δηλωμένους στρατηγικούς στόχους του.

Το γεγονός αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την επαμφοτερίζουσα θέση της ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το εάν έπρεπε ή όχι να προηγηθεί της έγκρισης του χωροταξικού, η εκπόνηση στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.). Τελικά θεωρώ ότι η ευρωπαϊκή Επιτροπή ορθώς έκρινε, εκτιμώντας την όλη φυσιογνωμία του χωροταξικού, ότι δεν είναι υποχρεωτική κατά το κοινοτικό δίκαιο (ήτοι κατά την Οδηγία 2001/42), η προηγούμενη εκπόνηση Σ.Μ.Π.Ε.

Ως προς τον τρόπο ένταξης σε αυτό της προστασίας του περιβάλλοντος:

Μολονότι η προστασία του περιβάλλοντος, φυσικού και ανθρωπογενούς, αποτελεί μια διακριτή δημόσια πολιτική, μη δυνάμενη να απορροφηθεί πλήρως από την πολιτική της χωροταξίας, η διαλογική σχέση περιβαλλοντικής προστασίας και χωροταξικής οργάνωσης είναι σχεδόν αυτονόητη. Μολαταύτα, οι αναφορές που γίνονται από το γενικό πλαίσιο στους διάφορες τομείς που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος (διαχείριση των απορριμμάτων, διαχείριση των νερών, προστασία των οικοτόπων, περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης κ.λπ.) παρουσιάζουν μεγάλη ασάφεια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην προσδίδεται ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό στίγμα, μέσα στο οποίο θα πρέπει να κινηθεί η προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και η σχετική νομοθετική πολιτική, τα επόμενα χρόνια. Η έλλειψη αυτή είναι σημαντική, αν αναλογισθεί κανείς ότι η διαχείριση του περιβάλλοντος συνιστά, από τη σκοπιά του σχεδιασμού, ένα είδος χωρικής πολιτικής.

Από μια ευρύτερη, επίσης, σκοπιά, παράλειψη θα πρέπει να θεωρηθεί η μη ρητή αναφορά του χωροταξικού πλαισίου στην αρχή της ενσωμάτωσης (integration principle). Η ένταξη της δικαιοπολιτικής αυτής αρχής θα δημιουργούσε αναμφίβολα τις προϋποθέσεις ουσιαστικότερης συσχέτισης της περιβαλλοντικής πολιτικής με τις διάφορες αναπτυξιακές πολιτικές, στις οποίες άλλωστε το ίδιο αναφέρεται, που έχουν χωρικές επιπτώσεις.

Ως προς τη συσχέτιση του με τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού:

Η αχίλλειος πτέρνα του χωροταξικού πλαισίου φαίνεται, ωστόσο, να είναι η μη επαρκής συσχέτισή του με τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, είτε πρόκειται για τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια (για τον τουρισμό, τον παράκτιο χώρο κ.λπ.), είτε πρόκειται για τα περιφερειακά χωροταξικά σχέδια, είτε τέλος για τα κάθε μορφής σχέδια χρήσεων γης (Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., Β.Ε.ΠΕ κ.λπ. Είναι, πράγματι, δύσκολο να ανιχνευθεί η ύπαρξη συγκεκριμένων κατευθύνσεων με επιχειρησιακά χαρακτηριστικά προς τα υποκείμενα αυτά επίπεδα, γεγονός που δημιουργεί εύλογες αμφιβολίες για την ευστάθεια της «αρχής της ευελιξίας», που φιλοδοξεί να καθιερώσει στο ισχύον σύστημα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Για το λόγο αυτό η Διοίκηση θα πρέπει να βρει πρακτικούς τρόπους να καλύψει αυτό το έλλειμμα επαρκούς συσχέτισης των διαφόρων επιπέδων σχεδιασμού.

Η αδυναμία αυτή του Εθνικού χωροταξικού πλαισίου φαίνεται πως ξεπερνιέται με τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού. Αυτό που μας ενδιαφέρει εδώ είναι το

Σχέδιο των Ιονίων Νήσων.

1.5 Πλαίσιο Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης των Ιονίων Νήσων

Κατά το Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/4659/57 Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού στόχοι του ΠΧΠ της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων είναι:

A. Σχετικά με τον ρόλο της Περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο

Στόχοι του ΠΧΠ της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων είναι:

- Η περαιτέρω άρση της απομόνωσης και της περιφερειακότητας και της αναπτυξιακής θέσης της Περιφέρειας.
- Η εναρμόνιση όλων των πολιτικών με τις κατευθύνσεις της νησιωτικής πολιτικής και η έμφαση στη συνέχιση και τον εμπλουτισμό των συνεργασιών της Περιφέρειας με φορείς εθνικής και ευρωπαϊκής εμβέλειας και σκοπού σχετικού με την εφαρμογή της νησιωτικής πολιτικής.
- Η ενίσχυση της εξωστρέφειας, της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνοχής, προς την οποία συμβάλλουν τα έργα μεταφορών και η ανάπτυξη Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
- Η ανάπτυξη του αγροδιατροφικού προτύπου, σε συνεργεία με την νησιωτική πολιτική.
- Η ανάπτυξη διαπεριφερειακών σχέσεων με τα μητροπολιτικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης και τις απέναντι ηπειρωτικές ακτές, καθώς και η εδαφική συνεργασία με περιφέρειες άλλων χωρών (Αλβανία, Ιταλία).
- Η ένταξη της Περιφέρειας στη στρατηγική για τη Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου, μέσω προγραμμάτων συνεργασίας για την αειφορία του τουρισμού και γενικότερα των θαλάσσιων οικονομικών δραστηριοτήτων και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της θαλάσσιας στρατηγικής.

B. Σχετικά με το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης

Οι στόχοι της Περιφέρειας είναι:

- Η σύζευξη του αναπτυξιακού προτύπου και του προτύπου χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας. Το πρότυπο του τουρισμού θα πρέπει να αφορά στην αναβάθμιση του συμβατικού, μαζικού τουρισμού, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και με προβολή του ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και τοπίου.
- Η προώθηση της ιδιαιτερότητας του νησιωτικού χώρου στον χωρικό σχεδιασμό, ως μια οριζόντια πολιτική για τα νησιά και ιδιαίτερα τα μικρά νησιά, με κίνητρα για τις εναέριες και θαλάσσιες μεταφορές αγαθών και ανθρώπων, τη χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών για την επικοινωνία και τις μεταφορές, την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, τη σύνδεση πρωτογενούς - δευτερογενούς τομέα με την τουριστική αγορά, που από κοινού θα ενισχύσουν την ενδογενή ανάπτυξη.
- Η ισόρροπη χωρική οργάνωση στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, μέσω της σύνταξης Τοπικών Χωρικών Σχεδίων σε όλους τους Δήμους και η παροχή

κατευθύνσεων για τον αστικό, περιαστικό, εξωαστικό, αγροτικό, ορεινό, ημιορεινό, παράκτιο και θαλάσσιο χώρο.

- Η εξισορρόπηση των συγκρουσιακών σχέσεων μεταξύ χρήσεων γης και θάλασσας. Για το σκοπό αυτό προωθείται η θαλάσσια χωροταξία σε συνύπαρξη με την χερσαία συμπεριλαμβάνοντας ενέργειες και τρόπους άμβλυνσης των οξυμένων χωρικών σχέσεων μεταξύ των χερσαίων παραγωγικών δραστηριοτήτων και μεταξύ των χερσαίων και των θαλάσσιων.
- Η ενίσχυση των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών υψηλής τεχνολογίας με προτεραιότητα στη διάδοση και ενίσχυση της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών με εξειδίκευση στις τηλε-υπηρεσίες, στη κάλυψη του συνολικού δικτύου με οπτικές ίνες, ώστε να αντιμετωπιστεί η ασυνέχεια της Περιφέρειας από τη θάλασσα και να ενισχυθεί η περιφερειακή συνοχή.
- Η προστασία και ανάδειξη και ορθολογισμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, που θα εξυπηρετήσει τους μακροπρόθεσμους αναπτυξιακούς στόχους, ιδίως με την ενίσχυση της ταυτότητας των Ιονίων Νήσων και την προώθηση του ποιοτικού και των ειδικών μορφών τουρισμού.

Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην αναβάθμιση των παραδοσιακών οικισμών και την ανάπτυξη ιστορικών κέντρων (Λευκάδας στην περίπτωση μας) και στην ενίσχυση της πολιτικής εξωστρέφειας σε συνδυασμό με την πολιτική της έξυπνης ανάπτυξης σε μια σειρά επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που δύνανται να αναπτυχθούν σε περιφερειακό, αλλά και διαπεριφερειακό επίπεδο.

Γ. Σχετικά με επιμέρους θέματα χωρικής ανάπτυξης

• **Πρωτογενής τομέας:** - Στον κλάδο της γεωργίας, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη διατήρηση και αύξηση της παραγωγής των τοπικών προϊόντων, στη στροφή προς τις βιολογικές εκμεταλλεύσεις και στην καθετοποίηση της αγροτικής παραγωγής.

- Στον κλάδο της κτηνοτροφίας προωθείται η πρόληψη συγκρουσιακών σχέσεων με άλλες δραστηριότητες και η χωροθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών από τον υποκείμενο σχεδιασμό. Στόχος είναι η ισόρροπη ανάπτυξη του κλάδου με τις υπόλοιπες παραγωγικές δραστηριότητες και με κατάλληλες υποδομές προσαρμοσμένες στην ιδιαιτερότητα της νησιωτικότητας.

- Στον κλάδο της αλιείας, προβλέπεται η περαιτέρω βελτίωση των υφιστάμενων και η δημιουργία νέων αλιευτικών καταφυγίων και υποδομών για την μεταποίηση και εμπορία των αλιευμάτων, ενώ αξιόλογη σε μέγεθος δραστηριότητα αποτελούν και οι ιχθυοκαλλιέργειες. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στην αποφυγή των συγκρούσεων με τις δραστηριότητες του τουρισμού και της αναψυχής στην παράκτια ζώνη και η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

• **Δευτερογενής τομέας:** Προωθείται η χωρική οργάνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της μικρής και ποιοτικής παραγωγής μεταποιημένων προϊόντων για την κλίμακα του νησιωτικού χώρου και την προβολή της τοπικότητας των Ιονίων και του κάθε νησιού ξεχωριστά.

• **Εξόρυξη:** Προωθείται η έρευνα και πιθανή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στον θαλάσσιο χώρο ως δραστηριότητα επιπέδου εθνικής οικονομίας, με τους κατάλληλους όρους και περιορισμούς στο πλαίσιο ολοκληρωμένων πολιτικών της θαλάσσιας οικονομίας και της θαλάσσιας στρατηγικής και με την προϋπόθεση του αυστηρού

ελέγχου των προτύπων προστασίας του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τη σεισμικότητα της περιοχής και το βάθος εξόρυξης. Στον κλάδο των βιομηχανικών ορυκτών και των αδρανών υλικών προωθείται η οργάνωση της δραστηριότητας σε λατομικές ζώνες, υπό την προϋπόθεση της συμβατότητας με τις λοιπές παραγωγικές δραστηριότητες και λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

• **Τριτογενής τομέας Τουρισμός:** Προβλέπεται η αναβάθμιση του μαζικού τουρισμού, η ανάπτυξη του ποιοτικού τουρισμού και η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος μέσω της ενίσχυσης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με προβολή του ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου. Το πρότυπο ανάπτυξης του τουρισμού συνδυάζει τον υφιστάμενο μαζικό τουρισμό με την ανάπτυξη ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού, με εκσυγχρονισμό των υφισταμένων μονάδων και ποιοτικές νέες κατασκευές. Σε αυτό πρέπει να εισαχθούν προτάσεις που σχετίζονται με την «πράσινη» ανάπτυξη, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, των ακτών και των παράκτιων περιοχών. Επιπλέον, προωθείται η σύνδεση πρωτογενούς - δευτερογενούς τομέα με την τουριστική αγορά, που από κοινού θα ενισχύσουν την ενδογενή ανάπτυξη στο πλαίσιο του αγροδιατροφικού προτύπου.

• **Εκπαίδευση - Έρευνα:** Προβλέπεται η σύνδεση της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας με κέντρα έρευνας και ανάπτυξης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και πανεπιστημιακά ιδρύματα. Ειδικότερα προωθείται η περαιτέρω ανάπτυξη του Ιόνιου Πανεπιστημίου με την επέκταση της δραστηριότητας του τόσο στην Περιφέρεια όσο και σε άλλους τομείς εκπαίδευσης και έρευνας.

• **Οικιστικό δίκτυο:** Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναβάθμιση του ρόλου όλων των αστικών κέντρων, που θα πρέπει να δρουν συμπληρωματικά της Κέρκυρας (έδρας της Περιφέρειας) και την ανάπτυξη σε δίκτυα, εκτός του τουρισμού, και λοιπών δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα (τραπεζικό σύστημα, εμπόριο, έρευνα, τεχνολογία, πληροφορική και επικοινωνίες, πολιτισμός). Προωθείται η βελτίωση της ποιότητας ζωής, με ισόρροπη κατανομή κοινωνικών εξυπηρετήσεων και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και ιδιαίτερα υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγείας.

• **Μεταφορική υποδομή:** στόχος είναι η προώθηση της ιδιαιτερότητας του νησιωτικού χώρου, με πύκνωση των αεροπορικών και θαλάσσιων συνδέσεων, η τόνωση των μεταφορών που συμβάλλουν στην ενδοπεριφερειακή συνοχή, η προώθηση της πολιτικής του «μεταφορικού ισοδύναμου» καθώς και η χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών για την επικοινωνία και τις μεταφορές. Προτεραιότητα έχει η υλοποίηση του διαμήκη άξονα διασύνδεσης των νησιών, σε συνδυασμό με τον «Ιόνιο Διάπλου», καθώς και η διασύνδεση του διαμήκη οδικού άξονα, στο πλαίσιο των συνδυασμένων μεταφορών - οδικές και θαλάσσιες. Προωθείται η οικονομία των χαμηλών εκπομπών ρύπων, («πράσινα αεροδρόμια» και «πράσινα λιμάνια»).

Για τα λιμάνια των πόλεων προωθείται η ενίσχυση του πολυλειτουργικού ρόλου τους - εξυπηρέτηση ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ακτοπλοϊκών συνδέσεων, κρουαζιερόπλοιων, σκαφών αναψυχής και αλιευτικών σκαφών, η ανάπτυξη υδατοδρομίων και η περαιτέρω ενίσχυση των δρομολογίων των ταχύπλων σκαφών.

• **Τηλεπικοινωνίες:** Θα πρέπει να συνεκτιμηθούν όλες οι δυνατότητες που παρέχουν οι σύγχρονες τηλεπικοινωνιακές τεχνολογίες και υποδομές, με έμφαση στις υπηρεσίες που μπορούν να παρέχονται από απόσταση (τηλε-υπηρεσίες, π.χ. τηλε-εκπαίδευση, τηλε-

ιατρική) με προτεραιότητα στα μικρά νησιά και στους απομονωμένους οικισμούς της ενδοχώρας των μεγάλων νησιών.

Δ. Θέση της Περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο

Για την ανάδειξη του ρόλου της Περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο σχεδιάζεται:

Να αποκτήσει ισχυρή θέση στη Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου, ενεργοποιώντας συνεργασίες με άλλες περιφέρειες νησιωτικού χαρακτήρα, να αναβαθμίσει το ρόλο της ως κόμβου στο Βαλκανικό χώρο και να ενδυναμώσει τις σχέσεις της με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, διασυνδεόμενη, με τα διευρωπαϊκά και εθνικά χερσαία και θαλάσσια δίκτυα.

Να ενεργοποιήσει διασυνοριακές συνεργασίες εντός της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής - Ιονίου με έμφαση στους τέσσερις πυλώνες: τη «γαλάζια ανάπτυξη», τη διασύνδεση της Μακροπεριφέρειας, την ποιότητα του περιβάλλοντος και το βιώσιμο τουρισμό. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε συνεργασίες για δραστηριότητες που αναπτύσσονται στον κοινωνικο-οικονομικό ιστό των θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών (θαλάσσιες μεταφορές, θαλάσσιος και παράκτιος τουρισμός, θαλάσσια έρευνα, αλιεία, υδατοκαλλιέργειες, θαλάσσιο περιβάλλον, φυσικοί πόροι). Επιπλέον, έμφαση δίδεται στην τουριστική προοπτική της Περιφέρειας ως τμήμα της νοτιοανατολικής Μεσογειακής Λεκάνης (σε συνεργασία με νησιώτικες περιφέρειες της Μεσογείου σε Κροατία, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Μάλτα, Κύπρο) και ειδικότερα ως τμήμα του άξονα της Βαλκανικής / Mezzogiorno, της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής - Ιονίου, με εξειδίκευση στις ειδικές μορφές τουρισμού (θαλάσσιος τουρισμός, σκάφη αναψυχής και κρουαζιερόπλοια, πολιτιστικός τουρισμός).

- Να παραμείνει ισχυρός πόλος τουριστικής ανάπτυξης και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητά του σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την προϋπόθεση της οριοθέτησης χωρικά και οικονομικά του τομέα του τουρισμού, καθώς και αναβάθμισης του μαζικού τουρισμού και της ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού. Υιοθετούνται οι αρχές της αειφορίας και του βιώσιμου τουρισμού, αποδίδοντας μια νέα ταυτότητα και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα του τουρισμού σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Προωθείται η συνολική προβολή του νησιωτικού συμπλέγματος όπου θα αναδεικνύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Περιφερειακής Ενότητας (π.χ. κοινή προβολή αγροτικών, κτηνοτροφικών, τουριστικών, πολιτιστικών θεμάτων).
- Να συνδυαστεί η ανάπτυξη του τουρισμού με την ανάπτυξη του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα και να αποθαρρυνθεί η «μονοκαλλιέργεια» του τουρισμού. Ειδικότερα θα πρέπει να αναπτυχθεί ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας με σύγχρονους, περιβαλλοντικούς όρους και η Περιφέρεια να ενταχθεί στο αγροτικό δίκτυο της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής - Ιονίου, σε συνεργασίες για θέματα π.χ. τεχνογνωσίας, κοινών αγροτικών προϊόντων, ανταλλαγής ειδών και εμπορίας αυτών.
- Να αναπτύξει νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και κατάλληλες υποδομές, υποστηρίζοντας τον διεθνή της ρόλο ως «ψηφιακή πύλη» της χώρας από και προς την Ευρώπη και ιδιαίτερα προς τις χώρες της Μακροπεριφέρειας.

Ε. Θέση της Περιφέρειας στον εθνικό χώρο

Για την ανάδειξη του ρόλου της Περιφέρειας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας και την άρση της περιφερειακότητας και της απομόνωσης στον εθνικό χώρο σχεδιάζεται:

- Να ενισχύσει την ενδοπεριφερειακή συνοχή της, με τη βελτίωση των ενδοπεριφερειακών μεταφορικών αξόνων και τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Επίσης πρέπει να δρομολογηθεί η θαλάσσια και αεροπορική

(υδροπλάνα) διασύνδεση της Περιφέρειας, ενώ παράλληλα πρέπει να πυκνώσουν τα δρομολόγια των αεροπορικών συνδέσεων με τα αεροδρόμια της ηπειρωτικής χώρας και των θαλάσσιων συνδέσεων με τα λιμάνια της Περιφέρειας.

- Να ενισχύσει διαπεριφερειακές σχέσεις με τις όμορες περιφέρειες και τις περιφέρειες σε απόσταση με αμφίδρομες ροές υπηρεσιών, αγαθών και προσώπων, οι οποίες συμβάλλουν στην βελτίωση του καθεστώτος της περιφερειακότητας και της απομόνωσης, εστιάζοντας: - στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και των καινοτόμων τεχνολογιών, για την παροχή ειδικών υπηρεσιών (π.χ. τηλεργασία, τηλεϊατρική, κ.λπ.). - στην ενίσχυση της σύνδεσης της Περιφέρειας μέσω ακτοπλοϊκών διασυνδέσεων με τα χερσαία διευρωπαϊκά και εθνικά δίκτυα μεταφορών και επομένως στην αύξηση της προσπελασιμότητας.
- Να δημιουργήσει σχέσεις συνεργασίας και συμπληρωματικότητας με τις όμορες ηπειρωτικές περιφέρειες (Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας) - ιδιαίτερα στον τομέα του τουρισμού και μάλιστα του θαλάσσιου τουρισμού (ενδεικτικά στον τουρισμό της κρουαζιέρας, «Ιόνιος Διάπλους»), ενισχύοντας τη διαπεριφερειακή συνοχή.
- Επιπλέον κατευθύνσεις για την ανάδειξη του ρόλου της Περιφέρειας στον εθνικό χώρο είναι:
  - ✓ Ο ρόλος της ως ισχυρός πόλος τουριστικής ανάπτυξης να συμπληρωθεί με την ανάπτυξη του αγροδιατροφικού προτύπου σε συνδυασμό με τη γαλάζια ανάπτυξη (θαλάσσια οικονομία, προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος).
  - ✓ Η ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα, με την παραγωγή και προώθηση ποιοτικών προϊόντων του νησιωτικού χώρου και την τόνωση συλλογικών δράσεων (δημιουργία συνεταιρισμών ή ομάδων παραγωγών ή επαγγελματικών κλαδικών συνεταιρισμών ή προμηθευτικών συνεταιρισμών κ.α.)
  - ✓ Η ενσωμάτωση της θαλάσσιας στρατηγικής (προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος) και της «γαλάζιας» - θαλάσσιας οικονομίας (κοινοί στόχοι για την προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη).
  - ✓ Η προώθηση σύμφωνα με την εθνική πολιτική της εξόρυξης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων (χωροθέτηση των θέσεων της εξόρυξής τους, αντισταθμιστικά μέτρα) ως δραστηριότητα επιπέδου εθνικής οικονομίας, με την προϋπόθεση του αυστηρού ελέγχου και της προστασίας του περιβάλλοντος.

2. ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Σύμφωνα με την αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας, ως πόλοι ανάπτυξης της Λευκάδας σχεδιάζονται οι αστικοί, τουριστικοί, βιομηχανικοί. Ειδικότερα:

- **Αστικός πόλος:** Λευκάδα. Προτείνονται μέτρα για την αναστολή της διάχυσης του αστικού χώρου με τη μορφή της εκτός σχεδίου δόμησης, σε συνδυασμό με πολιτικές εξυγίανσης και ανάπλασης του αστικού χώρου της Λευκάδας.
- **Τουριστικός πόλος:** Θεωρείται σημαντική η σημειακή και γραμμική τουριστική ανάπτυξη, οι οποίες συγκεντρώνουν και στην συνέχεια διαχέουν την τουριστική ανάπτυξη. Γενικά προωθείται η χωρική οργάνωση και η ανάσχεση της γραμμικής ανάπτυξης. Ιεραρχούνται δε ως εξής οι στόχοι:

- **Εθνικής εμβέλειας:** η πόλη της Λευκάδας και η γραμμική ανάπτυξη Νικιάνα - Βλυχό, Περιφερειακής εμβέλειας: η Βασιλική και ο Αγ. Νικήτας.
- **Βιοτεχνικοί - εμπορικοί πόλοι** σχεδιάζονται τα περιφερειακής εμβέλειας Επιχειρηματικά Πάρκα Βιοτεχνίας - Χονδρεμπορίου. Αυτοί οι πόλοι ανάπτυξης, νοούνται ως χωρικοί υποδοχείς και πρέπει να οριοθετούνται, να ελέγχεται η εκτός σχεδίου δόμηση, να προστατεύονται οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι, το φυσικό και αστικό τοπίο, σε συνδυασμό με έργα αναπλάσεων και εξυγίανσης - αναβάθμισης.
- **Πύλες του δικτύου μεταφορών** η μόνη οδική πύλη εθνικής σημασίας για τα Ιώνια είναι η Λευκάδα, λόγω της οδικής σύνδεσης της με την ηπειρωτική χώρα και συγκεκριμένα με την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας. Η οδική αυτή σύνδεση αναβαθμίστηκε με την ολοκλήρωση της Ιόνιας Οδού. Κρίνεται σκόπιμη η αναβάθμιση της Λευκάδας σε πύλη διεθνούς σημασίας λόγω της παράλληλης θαλάσσιας σύνδεσης της με τον διαμήκη θαλάσσιο και οδικό άξονα της Περιφέρειας και, μέσω αυτού, με τις θαλάσσιες λεωφόρους της Αδριατικής - Ιονίου.
- **Θαλάσσιες Πύλες** Στις διεθνείς θαλάσσιες πύλες περιλαμβάνεται ο λιμένας της Λευκάδας. Προωθούνται νέες υποδομές για υδατοδρόμια και για τη διεθνή κρουαζιέρα.
- **Αεροπορικές Πύλες** Ως αεροπορική πύλη νοείται ο αερολιμένας του Ακτίου (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας) από τον οποίο εξυπηρετείται η Λευκάδα. Ανήκει στο εκτεταμένο δίκτυο μεταφορών της Ε.Ε.

2.1 Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Α. Η νησιωτική ανθρωπογεωγραφική ενότητα

Ο νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας, μέρος του οποίου είναι η Λευκάδα, αποτελεί μια ευρύτερη χωρική ενότητα με ομοιογενή σχετικά χαρακτηριστικά, αλλά ταυτόχρονα και διαφοροποιήσεις ανά νησί και ανά νησιωτικό σύμπλεγμα. Χαρακτηρίζεται από: την απομόνωση (χαρακτηριστικό της γεωγραφικής θέσης), την περιφερειακότητα (χαρακτηριστικό της τοπικής οικονομίας) και τη μικρή κλίμακα του χώρου, η οποία δεν επιδέχεται την πρόβλεψη μεγάλων έργων της κλίμακας του ηπειρωτικού χώρου.

Η Λευκάδα λόγω της δια ξηράς σύνδεσης της με τον ηπειρωτικό χώρο αποτελεί μια ειδική περίπτωση. Όμως παραμένει μέρος του νησιωτικού συμπλέγματος και πρέπει να αναγνωρίζουμε τις ιδιαιτερότητες του νησιωτικού χώρου στο χωρικό σχεδιασμό στοχεύοντας στην ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάζεται ένα πρότυπο διατηρήσιμης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα που θα διευρύνει την παραγωγική βάση στο νησί διευκολύνοντας τους όρους ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα σε κατάλληλη κλίμακα, ενισχύοντας την τοπικότητα σε προϊόντα και υπηρεσίες.

Κατευθύνσεις που από κοινού συγκροτούν μια ολοκληρωμένη στρατηγική είναι:

- Η προστασία της γεωργικής γης και η σύνδεση πρωτογενούς - δευτερογενούς τομέα με τον τουρισμό και από κοινού ενίσχυση της ενδογενούς ανάπτυξης,
- Η προώθηση έργων και υποδομών που αφορούν στην άρση της απομόνωσης με προτεραιότητα στα έργα μεταφορών, στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, στην ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού και στη σύνδεση με τα δίκτυα τεχνολογίας.
- Η μετάβαση στην «ποιοτική ανάπτυξη» όλων των παραγωγικών τομέων. Ειδικότερα

αποτελούν προτεραιότητες: η «ποιοτική γεωργία», ο «ποιοτικός τουρισμός», η «δημιουργική οικονομία», η ενθάρρυνση της «έρευνας» με τα ΑΕΙ και ΤΕΙ, η ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών, η καινοτομία, η εφαρμογή των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

- Η «πράσινη ανάπτυξη», βασιζόμενη στην προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου, στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και ειδικότερα στη μείωση της χρήσης κρίσιμων και σε ανεπάρκεια φυσικών πόρων (λ.χ. το νερό, η ενέργεια, το έδαφος, η ανακύκλωση κάθε είδους αποβλήτων).
- Η πρόσβαση σε «ίσες ευκαιρίες», με στόχο την παροχή υπηρεσιών ισοδύναμου αποτελέσματος με εκείνο που έχουν οι κάτοικοι της ηπειρωτικής χώρας, με αναγκαία έργα τεχνολογίας, επικοινωνίας και πληροφορικής και μεταφορικές υποδομές. Η υιοθέτηση της πολιτικής του μεταφορικού ισοζυγίου και η πρόβλεψη κινήτρων για τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές αγαθών και ανθρώπων.
- Η προσαρμογή του χωρικού σχεδιασμού (χωροταξικού, πολεοδομικού, αρχιτεκτονικού) στην μικρή κλίμακα του νησιωτικού χώρου. Η νησιωτική ανθρωπογεωγραφική ενότητα περιλαμβάνει τα μεγάλα και τα μικρά νησιά. Τα μεγάλα νησιά, όπως η Λευκάδα, υποδιαιρούνται σε επιμέρους ανθρωπογεωγραφικές ενότητες (παράκτιος χώρος, αστικός χώρος, περιαστικός χώρος, ενδοχώρα και ο ορεινός χώρος για τις οποίες αναφέρονται στη συνέχεια οι ειδικότερες κατευθύνσεις.

Τα μικρά νησιά συνιστούν μία ξεχωριστή ανθρωπογεωγραφική ενότητα. Η διαφοροποίηση τους από τα μεγάλα νησιά είναι απαραίτητη λόγω της κλίμακας του χώρου και της τοπικής οικονομίας. Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα νησιά Κάλαμος, Καστός, καθώς και τις βραχονησίδες. Στόχος είναι να αντιμετωπιστεί το καθεστώς της «διπλής» νησιωτικότητας που αφορά τις περιορισμένες σε έκταση παραγωγικές δραστηριότητες και τη δύσκολη προσπελασιμότητα.

Δίδονται οι εξής επιπλέον κατευθύνσεις από τον Περιφερειακό σχεδιασμό:

- (α) η διατήρηση της γεωργίας με ειδικά κίνητρα,
- (β) η ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών,
- (γ) η δημιουργία οργανωμένων λιμενικών υποδομών μικρού μεγέθους για τουριστικά σκάφη και πλοία κρουαζιέρας,
- (δ) η κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών μικρής κλίμακας.

B. Ο θαλάσσιος χώρος

Ο θαλάσσιος χώρος αποτελεί μια νέα διάσταση στο σχεδιασμό και η οργάνωση του υλοποιείται με εργαλείο τη θαλάσσια χωροταξία, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Όσον αφορά τις βασικές οικονομικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στον θαλάσσιο χώρο της Λευκάδας δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- **Αλιεία:** Προτείνεται η οριοθέτηση των αλιευτικών πεδίων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον προωθείται η ορθή διαχείριση των αλιευτικών πεδίων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επιβάρυνση από την υπεραλίευση.
- **ΑΠΕ:** Η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας εναρμονίζεται με το σχετικό Ειδικό Πλαίσιο. Η χωροθέτησή τους θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη ναυσιπλοΐα, και τις τουριστικές δραστηριότητες στον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο. Σε κάθε περίπτωση

προωθείται η ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων αντί των παράκτιων αιολικών πάρκων για την προστασία της τουριστικής δραστηριότητας.

Γ. Ο παράκτιος χώρος

Ο παράκτιος χώρος είναι δέκτης σημαντικών οικιστικών και τουριστικών πιέσεων και αποτελεί έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο χώρο που χρήζει ειδικής μέριμνας. Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τους στόχους του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών της Μεσογείου, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Συμβατότητα χερσαίων και θαλάσσιων χρήσεων γης.
- Προστασία και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, οικοσυστημάτων και τοπίων.
- Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προώθηση έργων αντιμετώπισης πλημμυρών και της διάβρωσης των ακτών.
- Διασύνδεση των παράκτιων τουριστικών περιοχών μεταξύ τους και με την ενδοχώρα με παράλληλη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, στη βάση της συμπληρωματικότητας των δραστηριοτήτων και της πολυλειτουργικής γεωργίας.
- Σταδιακός περιορισμός και κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης (π.χ. κατάργηση παρεκκλίσεων, απαγόρευση δόμησης έως μια απόσταση από τον αιγιαλό, προστασία γεωργικής γης, χωρικοί υποδοχείς τουριστικής ανάπτυξης).
- Διατήρηση απόστασης των νέων οδικών αξόνων από την παραλία και πρόβλεψη παρακαμπτηρίων οδών στους ανεπτυγμένους τουριστικά οικισμούς. Διάνοιξη κάθετων προς την παραλία οδών με την προϋπόθεση ένταξης στο τοπίο και λαμβάνοντας υπόψη τη χωρητικότητα της παραλίας.
- Προώθηση έργων βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων, μέτρων αντιμετώπισης της ρύπανσης, ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων και προστασίας του υδροφόρου ορίζοντα.
- Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται από τον υποκείμενο σχεδιασμό για τη χωροθέτηση λιμενικών υποδομών.

Δ. Ο αστικός χώρος

Ως ευρύτερες ζώνες ανάπτυξης αστικών λειτουργιών θεωρούνται το αστικό κέντρο της Λευκάδας, και οι περιοχές των οικισμών του επιπέδου του οικιστικού δικτύου. Σε αυτό το πλαίσιο προωθούνται οι αρχές της «συμπαγούς πόλης» (αποτροπή της άτακτης αστικής διάχυσης). Οι οικιστικές επεκτάσεις θα πρέπει να είναι οι ελάχιστες δυνατές, με την ελάχιστη δυνατή κατανάλωση του αγροτικού χώρου. Οι πόλεις θα πρέπει να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες τεχνικές και κοινωνικές υποδομές που αντιστοιχούν στο επίπεδο ιεράρχησης τους και να στραφούν σε μια διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος με μειωμένη εκπομπή ρύπων. Όσον αφορά το δομημένο περιβάλλον, σχεδιάζεται η προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των ιστορικών κέντρων, αναδεικνύοντας τον πολιτισμό ως βασική συνιστώσα των πόλεων.

Επίσης σχεδιάζονται πολυθεματικές πολεοδομικές παρεμβάσεις (αναβάθμιση δημόσιου χώρου, σχεδιασμός χρήσεων γης, αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού-χωρικού αποκλεισμού). Προτεραιότητα δίνεται σε αναπλάσεις αστικών περιοχών ειδικότερα στην Λευκάδα, με στόχο: ένα αναβαθμισμένο περιβάλλον κατοικίας και εργασίας, αυξημένη

ελκυστικότητα ως τουριστικού προορισμού, εξοικονόμηση ενέργειας και βιοκλιματικός σχεδιασμός σε κτίρια και στον δημόσιο χώρο, πρακτικές καινοτομίας και «έξυπνων πόλεων», προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, ενίσχυση των «πράσινων» μέσων μαζικής μεταφοράς και των «ήπιων» μορφών μετακίνησης. Απαραίτητη κρίνεται η σύνταξη Τοπικού Χωρικού Σχεδίου στο Δήμο και η σύνταξη ειδικότερων πολεοδομικών μελετών σύμφωνα με αυτά.

Ε. Ο περιαστικός χώρος

Ο περιαστικός χώρος θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως χώρος εξισορρόπησης μεταξύ του αστικού χώρου και της υπαίθρου. Προκρίνεται η οργάνωση του περιαστικού χώρου (ιδίως του κύριου αστικού κέντρου της Λευκάδας), με τη θέσπιση ειδικών, πράσινων ζωνών προστασίας, που σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού των αστικών περιοχών θα οδηγήσει σε ένα λειτουργικό σχήμα ανάπτυξης και προστασίας του εξωαστικού χώρου από τις επιπτώσεις της αστικοποίησης.

Σχεδιάζεται μια εξορθολογισμένη πολιτική στον περιαστικό χώρο, συμπεριλαμβανομένων των εισόδων των πόλεων, που θα καθορίζει και θα ελέγχει τις χρήσεις γης, με ιδιαίτερη βαρύτητα στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου, καθώς και των πολιτιστικών πόρων. Η κατεύθυνση αυτή συνδυάζεται με τις πολιτικές της «συμπαγούς πόλης», όπως προαναφέρθηκε, της διατηρήσιμης ανάπτυξης και της προστασίας της γεωργικής γης.

Πρέπει να προβλέπεται η εξειδίκευση όλων των ανωτέρω πολιτικών από τον παρόντα σχεδιασμό του δήμου Λευκάδας, σε συνδυασμό με την κατεύθυνση για τον περιορισμό ή και κατά περίπτωση την απαγόρευση της δόμησης στην κρίσιμη αυτή ζώνη.

ΣΤ. Η ενδοχώρα

Η ενδοχώρα αποτελεί μία ευρεία ανθρωπογεωγραφική ενότητα και ένα σημαντικό πλουτοπαραγωγικό πόρο, δεδομένου ότι ένα βασικό τμήμα της καλύπτει η κτηνοτροφική δραστηριότητα, καθώς και οι εκτεταμένοι ελαιώνες. Ταυτόχρονα σε αυτήν καταγράφεται ένα πλήθος μικρών και πολύ μικρών οικισμών οι οποίοι παρουσιάζουν ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό και μορφολογικό ενδιαφέρον.

Δίδονται οι εξής κύριες κατευθύνσεις από την Περιφέρεια, οι οποίες πρέπει να αξιολογηθούν από τον παρόντα σχεδιασμό:

- Προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας. Προστασία του αγροτικού χώρου με ειδικά γεωργο-περιβαλλοντικά μέτρα που θα οδηγούν σε φιλικές για το περιβάλλον καλλιέργειες και ενίσχυση των υποδομών άρδευσης.
- Προστασία του αγροτικού τοπίου, με χαρακτηριστικά στοιχεία τους ελαιώνες, τις πεζούλες, τις ξερολιθιές, τα λιотρίβια, κ.λπ. Η προστασία και οριοθέτηση των περιοχών των ελαιώνων κρίνεται επιτακτική για τη διατήρηση και ενίσχυση της παραδοσιακής αγροτικής διαδικασίας. Προτείνεται η οργάνωση του ελαιώνα σε ζώνες: τον ιστορικό που θα πρέπει να προστατευθεί και ως τοπίο, και τον παραδοσιακό που θα πρέπει να διατηρηθεί ως παραγωγικό μέσο, εισάγοντας και νέες μεθόδους καλλιέργειας.
- Ενίσχυση της καθετοποίησης της αγροτικής παραγωγής και της παραγωγής πιστοποιημένων προϊόντων ποιότητας, καθώς και της διάθεσης τους στον τουρισμό, συμβάλλοντας έτσι στην υλοποίηση του αγροδιατροφικού προτύπου.
- Ανάπτυξη ήπιου, ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού - αναψυχής.

- Διασύνδεση της ενδοχώρας με τον παράκτιο χώρο.
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού στους αξιόλογους μικρούς οικισμούς και αξιοποίηση εγκαταλειμμένων οικισμών.
- Ανάπτυξη βασικών υποδομών και αναπλάσεις οικισμών.
- Οριοθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών και βοσκοτόπων.
- Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων,
- Ανάπτυξη ενδιάμεσου βαθμού οργάνωσης υποδοχέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων.
- Χωροθέτηση εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (αιολικά, φωτοβολταϊκά, βιομάζα), κατά το δυνατόν όμως όχι σε βάρος της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

Z. Ο ορεινός χώρος

Ο ορεινός νησιωτικός χώρος ορίζεται σε υψόμετρο άνω των 600 μ. ως εξειδίκευση έναντι του ορίου των 800 μ. που λαμβάνεται υπόψη στην ηπειρωτική χώρα. Αποτελεί μια ιδιαίτερη ανθρωπογεωγραφική ενότητα, στην οποία εντείνονται τα μειονεκτικά χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας, όπως η πληθυσμιακή συρρίκνωση, η αποδιοργάνωση της τοπικής οικονομίας, οι ελλείψεις σε υποδομές και η εγκατάλειψη των πολιτιστικών πόρων. Συνεπώς, απαιτείται σειρά έργων περιβαλλοντικής αναβάθμισης και προστασίας, μαζί με έργα υποδομής.

Από την Περιφέρεια προτείνονται αναπλάσεις οικισμών σε συνδυασμό με οικο-πολιτιστικές και τουριστικές διαδρομές και η χωροθέτηση ζωνών πρωτογενούς τομέα (κτηνοτροφίας και καλλιεργειών) σε λειτουργική σχέση με το δίκτυο των οικισμών. Η προσέγγιση αυτή θα εξασφαλίσει και βιωσιμότητα των οικισμών. Για τη συγκράτηση του πληθυσμού επιδιώκεται η στήριξη και η ανασυγκρότηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα του πρωτογενούς τομέα.

Προτείνεται επίσης η προστασία της γεωργικής γης, η ενίσχυση της αγροτικής δραστηριότητας και της κτηνοτροφίας και δίνεται έμφαση στα προϊόντα ποιότητας, σε συνδυασμό με τον εναλλακτικό τουρισμό και παραθερισμό και πάντως με στόχο την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος. Προωθείται τέλος η ενίσχυση των υποδομών και των υπηρεσιών, καθώς και η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων ως αναπτυξιακών πόρων και συγκριτικό πλεονέκτημα. Επιπλέον, προωθείται η ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, οικοπολιτιστικός τουρισμός), σε συνδυασμό με την ανάπτυξη νέων μορφών γεωργίας, την ανάπλαση και επανάχρηση εγκαταλελειμμένων οικισμών.

Η. Ρόλοι οικιστικών κέντρων

Προωθείται η διατήρηση τους στο ίδιο μέγεθος, χωρίς έντονες επεκτάσεις και περαιτέρω αστικοποίηση. Ο ρόλος της συνεργασίας των πόλεων του οικιστικού δικτύου του νησιού είναι σημαίνων. Συνεργασίες θα πρέπει να προωθηθούν στους παραγωγικούς τομείς και ιδιαίτερα στον τουρισμό, τις υπηρεσίες και υποδομές, το εμπόριο, τη γνώση και τον πολιτισμό, την τεχνολογία και τις επικοινωνίες, καθώς και το περιβάλλον. Για τα μικρά αστικά κέντρα προωθείται από τον σχεδιασμό η ανάπτυξη υπηρεσιών και υποδομών που παρέχουν οι έδρες δήμων των μεγάλων νησιών.

Για τους μικρούς οικισμούς προωθείται ο εμπλουτισμός με επιπλέον τεχνικές και κοινωνικές

υποδομές (ΚΕΠ, ιατρεία, ευρυζωνικά δίκτυα τηλεπικοινωνιών για την υποστήριξη τηλε-υπηρεσιών κ.α.).

2.2 ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αποστολή του Δήμου Λευκάδος, όπως ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο ως πρωτοβάθμιου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι «η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».

Το όραμα του δήμου εκφράζει τη μελλοντική επιθυμητή εικόνα του, δηλαδή την κατάσταση στην οποία επιθυμεί και στοχεύει να βρίσκεται για την επόμενη μεσο-μακροπρόθεσμη περίοδο, τόσο ως γεωγραφική μονάδα όσο και ως οργανισμού και την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Το αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Λευκάδος για την περίοδο 2024-2028, με βάση την υφιστάμενη κατάσταση του και τα κρίσιμα ζητήματα που εντοπίστηκαν, τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, καθώς και τις επιδιώξεις της Δημοτικής Αρχής, είναι:

«Δήμος σύγχρονος και εξωστρεφής, ελκυστικός και φιλικός στους πολίτες και τους επισκέπτες, με υγιές περιβάλλον, ανθεκτικός στην κλιματική αλλαγή, και με ισχυρή τοπική ταυτότητα»

Για την επίτευξη του παραπάνω οράματος του Δήμου καθορίζονται οι αναπτυξιακές του προτεραιότητες, οι οποίες αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής που καθοδηγούν και προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων.

Κατευθυντήριες αρχές και προτεραιότητες του Δήμου Λευκάδος, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των επιπτώσεων της οικονομικής, υγειονομικής και κοινωνικής κρίσης των τελευταίων ετών που καλείται να αντιμετωπίσει, αποτελούν:

- Η ενίσχυση του ρόλου και της θέσης του δήμου στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και ευρύτερα στην χώρα
- Η υιοθέτηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης με σκοπό την προστασία των φυσικών πόρων
- Η αναβάθμιση του δημόσιου χώρου.
- Η βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και της ποιότητας ζωής τους
- Η αντιμετώπιση των προβλημάτων και η βελτίωση των υποδομών των περιφερειακών δημοτικών ενοτήτων
- Η δημιουργία σύγχρονων αστικών υποδομών
- Η κοινωνική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή, η υποστήριξη των ευπαθών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και η προαγωγή της ισότητας
- Η δημιουργία και ανάδειξη μια ισχυρής τοπικής ταυτότητας που θα συμβάλει στην τοπική ανάπτυξη μέσω της αξιοποίησης της πολιτιστικής της κληρονομιάς, των φυσικών της πόρων και των τοπικών προϊόντων.
- Η ανάδειξη του δήμου σε τουριστικό και πολιτιστικό προορισμό

- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία των υπηρεσιών
- Η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και ευκαιριών και η ορθολογική διαχείριση των οικονομικών πόρων του δήμου
- Η υποστήριξη των υπηρεσιών του δήμου μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και την υιοθέτηση εργαλείων και συστημάτων ποιότητας στη διοίκηση
- Η συνεργασία με τους πολίτες

2.3 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Κύριοι στρατηγικοί στόχοι του Δήμου Λευκάδος είναι οι:

- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, μείωση της ρύπανσης, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία
- Ενίσχυση της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ανθεκτικότητα και διαχείριση κινδύνων και ακραίων φαινομένων
- Λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση του δημόσιου χώρου και αύξηση του αστικού πρασίνου
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στις αστικές περιοχές
- Προώθηση των ήπιων και ισότιμων μορφών μετακίνησης
- Κοινωνική ένταξη πολιτών που αντιμετωπίζουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας και υποστήριξη ευπαθών ομάδων
- Προαγωγή της υγείας και της εκπαίδευσης
- Προώθηση του βιώσιμου τουρισμού και του πολιτισμού
- Αξιοποίηση των φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής για την ενίσχυση και αξιοποίηση της ταυτότητας του δήμου
- Στήριξη της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας και δημιουργία ενός ελκυστικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη δράσεων και τη συγκράτηση και προσέλκυση των νέων
- Ψηφιακός μετασχηματισμός, ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης
- Βελτιστοποίηση αξιοποίησης των οικονομικών πόρων
- Αξιοποίηση συνεργασιών

2.4 ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΤΑ ΜΕΤΡΑ & ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Λευκάδας για την περίοδο 2024-2028 θα αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πενταετές πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής του ικανότητας. Στις προτεραιότητες του προγράμματος θα αντανakλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε αυτοδιοικητικό και εθνικό επίπεδο.

Ειδικότερα οι άξονες του προγράμματος, σύμφωνα με τις εξαγγελίες της δημοτικής αρχής, είναι οι ακόλουθοι. Η στρατηγική του Δήμου οργανώνεται σε τέσσερις Άξονες

Προτεραιότητας για κάθε έναν από τους οποίους εξειδικεύονται Μέτρα και Στόχοι.

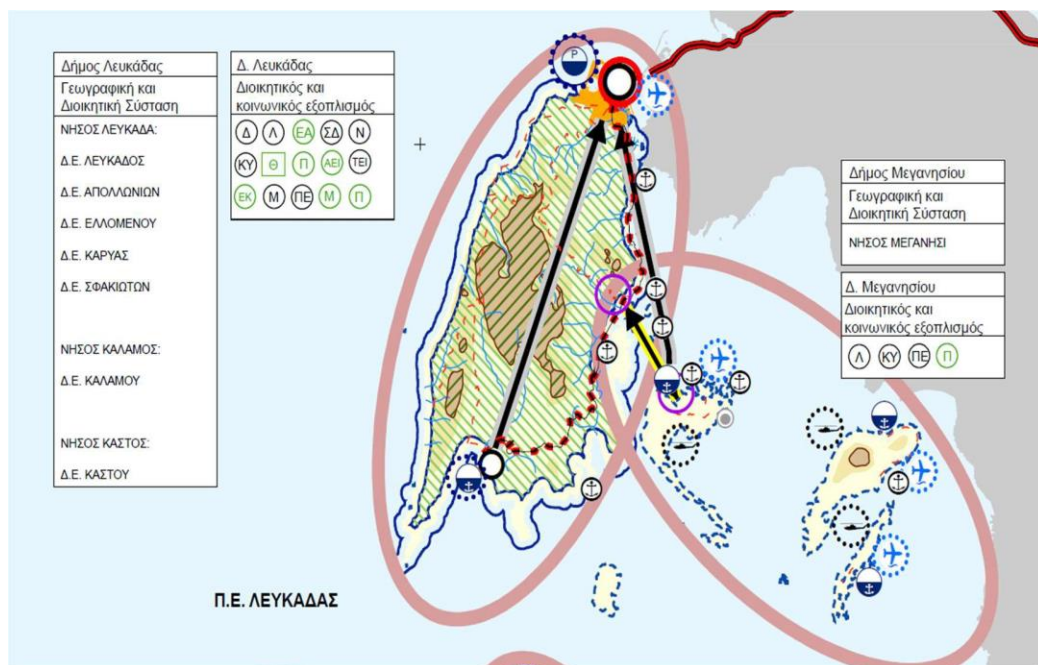
- **Άξονας 1ος: «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»**
- **Άξονας 2ος: «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»,**
- **Άξονας 3ος: «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»**
- **Άξονας 4ος: «Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»**

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα Μέτρα και οι Στόχοι ανά Άξονα Προτεραιότητας, σύμφωνα με τα οποία θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Σχέδιο. Για τον προσδιορισμό τους λήφθηκαν υπόψη οι κατευθύνσεις και οι επενδυτικές προτεραιότητες της εθνικής και ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής.

1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

A. Υπηρεσίες διοικητικής και κοινωνικής υποδομής

Στο πλαίσιο ενδυνάμωσης του ρόλου των αστικών κέντρων προτείνεται ο εμπλουτισμός τους με επιπλέον μονάδες διοικητικής και κοινωνικής υποδομής διαπεριφερειακού και περιφερειακού ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό η Λευκάδα μαζί με τη ΔΕ Καλάμου και Καστού διασυνδέονται με όμορους Δήμους όπως το Μεγανήσι, αλλά και της ηπειρωτικής ακτής (Χάρτης Π.2.β).

B. Ιεράρχηση Οδικού Δικτύου

Δήμος Λευκάδας

Πρωτεύον οδικό δίκτυο: Κατακόρυφος άξονας Λευκάδα - Νυδρί- Βασιλική

Δευτερεύον οδικό δίκτυο: Λευκάδα - Άγιος Νικήτας - Καλαμίτσι - Χορτάτα – Αθάνι, Λευκάδα - Καρυά Σφακιώτες Χορτάτα - Βασιλική Νυδρί - Καρυά - Άγιος Νικήτας

Δίδονται κατευθύνσεις και αξιολογούνται από τον παρόντα σχεδιασμό για:

- (α) βελτίωση των βασικών διαμηκών οδικών αξόνων,
- (β) πρόβλεψη έργων που αφορούν τις οριζόντιες συνδέσεις του διαμήκη άξονα με την ενδοχώρα, τα οικιστικά κέντρα 5ου και 6ου επιπέδου και τους βασικούς συγκοινωνιακούς κόμβους,
- (γ) κυκλοφοριακή διερεύνηση για τον καθορισμό του βασικού οδικού δικτύου και τη βελτίωση της λειτουργικότητάς του, καθώς και τον προσδιορισμό παρακαμπτηρίων οδών στα μικρά αστικά κέντρα που βρίσκονται επί του βασικού οδικού δικτύου,
- (δ) η προστασία του τοπίου από άσκοπες διανοίξεις και διαπλατύνσεις οδών και υποδομές

που δεν είναι προσαρμοσμένες στην μικρή κλίμακα του νησιωτικού χώρου προτείνονται κατά προτεραιότητα έργα αναβάθμισης του οδικού άξονα:

- Λευκάδα - Νυδρί - Μαραντοχώρι - Βασιλική

Στον παρόντα σχεδιασμό προτείνεται η αντιμετώπιση της ιδιαιτερότητας της οδικής σύνδεσης της Λευκάδας με την ηπειρωτική χώρα με πρόταση αντικατάστασης της υφιστάμενης πλωτής γέφυρας με μια από τις τρεις ακόλουθες εναλλακτικές επιλογές και μετά από τεχνική, κοινωνικο-οικονομική και περιβαλλοντική τεκμηρίωση σε συνεργασία με την Περιφέρεια:

(α) υποθαλάσσια ζεύξη,

(β) Διερεύνηση προσωρινής σύνδεσης κατά την τουριστική περίοδο αιχμής για το μεταβατικό στάδιο, έως την ολοκλήρωση της οριστικής πρόσβασης στο νησί, μέσω της λιμναίας οδού από Κάστρο μέχρι αμαξοστάσιο

(γ) αντικατάσταση της υφιστάμενης πλωτής γέφυρας, στην ίδια θέση.

Γ. Θαλάσσιες μεταφορές

Προτεραιότητα αποτελεί η υλοποίηση των λιμενικών έργων και υποδομών που συμβάλλουν στην ενδοπεριφερειακή συνοχή και η σύνδεση τους στο πλαίσιο του «Ιόνιου Διάπλου», καθώς επίσης οι συνδυασμένες μεταφορές, με βελτιώσεις των λιμανιών και του διαμήκη οδικού άξονα στο κάθε νησί, όπως και με τα λιμενικά έργα σύνδεσης με το χερσαίο διευρωπαϊκό δίκτυο της ηπειρωτικής Ελλάδας και της Ιταλίας. Προωθείται η αρμονική συνύπαρξη των λιμένων και των θαλάσσιων μεταφορών με την περιβαλλοντική προστασία και την ορθολογική διαχείριση του θαλάσσιου και παράκτιου χώρου. Επιπλέον, προτείνεται η ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, με στόχο την καινοτομία στις θαλάσσιες μεταφορές.

- Λιμένες:

Ο λιμένας της Λευκάδας είναι μείζονος ενδιαφέροντος (Κατηγορία Κ3), σύμφωνα με την υπουργική απόφαση υπ' αρ. 8315/ 02-02-2007 (ΦΕΚ 202/Β'/16-2-2007). Προτείνεται η διερεύνηση ένταξης στην κατηγορία Κ2 «Λιμένες Εθνικής Σημασίας» του λιμένα. Για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αναβάθμιση του ρόλου του λιμένα, την εξυπηρέτηση των τοπικών και περιφερειακών αναγκών, την καλύτερη ένταξή τους στο εθνικό σύστημα μεταφορών, καθώς και την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Προώθηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας και ενίσχυση του ρόλου του λιμένα σε επίπεδο Μακρο-περιφέρειας Αδριατικής-Ιονίου.
- Διερεύνηση της σύνδεσης με λιμένες των αδριατικών και δαλματικών ακτών.
- Διερεύνηση της δυνατότητας πιστοποίησης με στόχο την εφαρμογή αειφόρων πρακτικών.
- Περιβαλλοντική διαχείριση, «πράσινα» λιμάνια, εξειδικεύοντας την κατεύθυνση αυτή στα «πράσινα» πλοία, συμβάλλοντας στη μετεξέλιξη των λιμανιών σε φιλικά προς το περιβάλλον και με βιώσιμες οικονομικές προοπτικές.
- Κρουαζιέρα - Σκάφη αναψυχής:

Προωθείται η ανάπτυξη υποδομών διεθνούς και περιφερειακής κρουαζιέρας. Για προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων προτείνονται από τον Περιφερειακό σχεδιασμό έργα στη Λευκάδα. Εξετάζεται επίσης η δημιουργία περιφερειακής θεματικής κρουαζιέρας, με μικρά κρουαζιερόπλοια στην οποία θα συμμετέχουν μεγάλα και μικρά νησιά της Περιφέρειας.

Επιπλέον, προωθείται η ένταξη των ταχύπλων σκαφών στις θαλάσσιες διασυνδέσεις μεταξύ των νησιών, καθώς και των νησιών με την ηπειρωτική χώρα.

Με δεδομένες τις άριστες φυσικο-γεωγραφικές συνθήκες που ευνοούν την ανάπτυξη της ιστιοπλοΐας στο Ιόνιο και ειδικά στο θαλάσσιο χώρο του νησιωτικού συμπλέγματος μεταξύ Λευκάδας και Αιτωλοακαρνανίας, προωθούνται από τον Περιφερειακό σχεδιασμό οι απαραίτητες υποδομές, οι οποίες μπορούν να καταστήσουν την Περιφέρεια και ειδικά τη Λευκάδα πόλο θαλάσσιου αθλητισμού.

- Υδροπλάννα:

Προτείνεται η ένταξη των υδροπλάνων ως νέου μεταφορικού μέσου περιφερειακής και διαπεριφερειακής εμβέλειας με χωροθέτηση υδατοδρομίων. Διερευνάται η χωροθέτηση υδατοδρομίων κατά προτεραιότητα στους λιμένες: στους λιμένες Λευκάδας, Βασιλικής, Καλάμου, Καστού. Τα υδροπλάννα θα συμβάλλουν συμπληρωματικά στην ενδοπεριφερειακή και διαπεριφερειακή επικοινωνία (Ιωάννινα, Πάτρα, Βόλος, Τριχωνίδα, Μεσολόγγι, Αμφιλοχία, χώρες της Αδριατικής).

- Λιμενικές υποδομές μικρών νησιών:

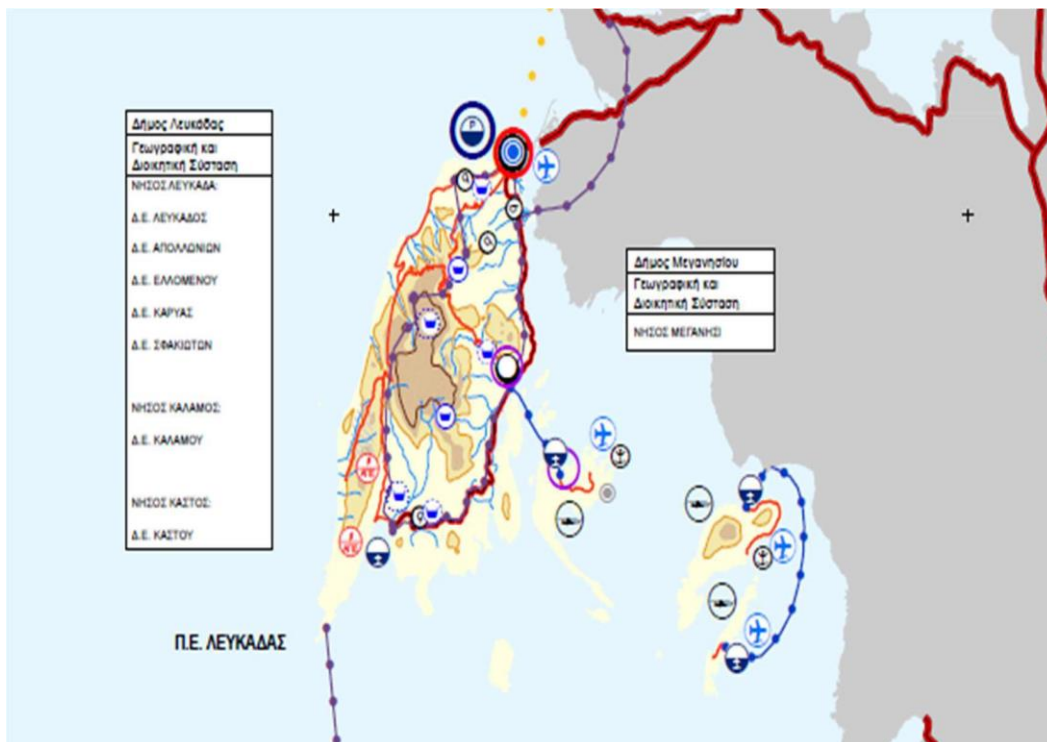
Δεδομένου ότι τα μικρά νησιά δεν διαθέτουν σημαντικές υποδομές και τακτική συγκοινωνία, είναι αναγκαία η ανάπτυξη λιμενικών υποδομών για τον τουρισμό σκαφών αναψυχής. Όλα τα λιμάνια των μικρών νησιών παρουσιάζουν ανάγκες βελτίωσης, ή και επέκτασης, ώστε να ανταποκριθούν και στην προτεινόμενη περιφερειακή θεματική κρουαζιέρα. Για την εξυπηρέτηση των μικρών νησιών προτείνεται η διατήρηση και ενίσχυση των υφιστάμενων ακτοπλοϊκών συνδέσεων και συγκεκριμένα: Καλάμου και Καστού με Μύτικα Αιτωλοακαρνανίας και με Νυδρί (λόγω της εξάρτησης των νησιών με το δίπολο Νυδρί - Σπατοχώρι).

Γ. Αεροπορικές μεταφορές Αερολιμένες:

Προτείνεται να διερευνηθεί η σκοπιμότητα δημιουργίας ελικοδρομίου στη νότια Λευκάδα. Επιπλέον, θα πρέπει να διερευνηθεί η πυκνωση του δικτύου των ελικοδρομίων στα μικρά νησιά Κάλαμος και Καστός. Συνολικά, προτείνεται από την Περιφέρεια ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση του εξοπλισμού όλων των υφιστάμενων ελικοδρομίων, ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν νυχτερινές πτήσεις ελικοπτέρων ή/και πτήσεις υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Δ. Ενέργεια

Στον τομέα της ενέργειας προτείνεται (Χάρτης Π.2.γ):

- (α) η μείωση της εξάρτησης από την ηπειρωτική χώρα και τις ορυκτές πηγές ενέργειας,
- (β) η κατασκευή έργων για την ενεργειακή αυτονομία,
- (γ) η εξοικονόμηση ενέργειας ιδιαίτερα στον κτιριακό τομέα,
- (δ) η ενεργειακή αναβάθμιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος,
- (ε) η ώθηση στην αγορά τεχνολογιών ΑΠΕ και ΕΞΕ για τις κτιριακές εγκαταστάσεις,
- (στ) η προώθηση των έργων του τρέχοντος Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του ΑΔΜΗΕ.

- **Δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας.**

Ως προς τον σχεδιασμό και την κατασκευή των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσης και υψηλής τάσης προτείνεται ο εκσυγχρονισμός του δικτύου και ειδικότερα:

- (α) η αποφυγή της διέλευσης τους μέσα από κατοικημένες και τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές,
- (β) η απαγόρευση της δόμησης τουλάχιστον εντός της ζώνης δουλείας διέλευσης, για λόγους δημόσιας υγείας,
- (γ) η κατά το δυνατόν χρησιμοποίηση του υφιστάμενου οδικού δικτύου και η διάνοιξη των απολύτως απαραίτητων νέων οδών κατά την ανάπτυξη νέων δικτύων μεταφοράς και σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ΑΠΕ με το σύστημα, έπειτα από την έγκριση των απαιτούμενων περιβαλλοντικών όρων,
- (δ) η χωροθέτηση δικτύων, υποσταθμών και άλλων υποδομών σύνδεσης θα πρέπει να καλύπτει τις υποχρεώσεις της ασφάλειας, της υγείας των πολιτών και της αισθητικής του

τοπίου,

(ε) η υπογειοποίηση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στους παραδοσιακούς οικισμούς, στους αρχαιολογικούς χώρους και στις περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

- **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.**

Στον τομέα των ΑΠΕ προτείνεται:

- (α) η εναρμόνιση με το Ειδικό Πλαίσιο των ΑΠΕ,
- (β) ο συνολικός προγραμματισμός σε συνεργασία με το ΚΑΠΕ,
- (γ) η προώθηση των ΑΠΕ σε ατομικό επίπεδο (φωτοβολταϊκά κατά προτεραιότητα στις στέγες των κτιρίων, ΑΠΕ στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για ίδια χρήση, κ.λπ.),
- (δ) η προώθηση άλλων μορφών ΑΠΕ όπως τα υπεράκτια αιολικά πάρκα,
- (ε) η αξιοποίηση της βιομάζας και του βιοαερίου στους ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ, στις ΕΕΛ, στις κτηνοτροφικές μονάδες, κ.λπ.
- (στ) η εναρμόνιση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ με το νησιωτικό τοπίο.

Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας προτείνεται:

- (α) η ενεργειακή αναβάθμιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος,
- (β) η προώθηση στη χρήση νέων «πράσινων» τεχνολογιών με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης,
- (γ) ο αποτελεσματικός έλεγχος της περιβαλλοντικής επίδοσης του ενεργειακού τομέα.

- **Φυσικό αέριο.**

Στον τομέα του φυσικού αερίου, διερευνάται από την Περιφέρεια η δυνατότητα εισαγωγής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της Περιφέρειας και η ένταξη της Περιφέρειας στον μακροπρόθεσμο ενεργειακό σχεδιασμό και στο πρόγραμμα δράσης του ΔΕΣΦΑ, με δημιουργία του αντίστοιχου δικτύου. Διερευνάται η σύνδεση της Περιφέρειας με αγωγούς φυσικού αερίου που προωθούνται σε επίπεδο διακρατικών συμφωνιών (Poseidon και EastMed).

Ε. Δίκτυα και υποδομές τηλεπικοινωνιών

Προτείνεται ο εκσυγχρονισμός της τηλεπικοινωνιακής υποδομής στο πλαίσιο της κοινωνίας της πληροφορίας με την άμεση εγκατάσταση ευρυζωνικού δικτύου οπτικών ινών, και την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στους τομείς της πληροφορικής και επικοινωνιών.

Οι προτάσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών εστιάζουν:

- (α) στην επέκταση ευρυζωνικότητας καθώς και δικτύων οπτικών ινών,
- (β) στη δημιουργία κέντρων αποθήκευσης δεδομένων,
- (γ) στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών παροχής τηλε-υπηρεσιών,
- (δ) στη δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών και δικτύων για την παροχή υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, αλλά και κοινωνικού χαρακτήρα υπηρεσίες,
- (ε) στην επέκταση των δικτύων αυτών στις δυσπρόσιτες περιοχές του νησιού και τα μικρά

νησιά,

(στ) στις κοινόχρηστες εγκαταστάσεις λήψης τηλεοπτικών και τηλεπικοινωνιακών σημάτων με σκοπό την αναβάθμιση του αστικού τοπίου.

Ζ. Δίκτυα ύδρευσης και διαχείριση αστικών λυμάτων

Δίκτυα ύδρευσης.

Στον τομέα της ύδρευσης προτείνεται η **σύνταξη Σχεδίων Ύδρευσης και Σχεδίων Ασφάλειας του πόσιμου νερού** για συμπλήρωση των υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων ύδρευσης. Βασικός στόχος είναι ο περιορισμός των απωλειών των δικτύων ύδρευσης και γι' αυτό προτείνονται έργα εκσυγχρονισμού και αντικατάστασης των παλιών δικτύων ύδρευσης και του παλιού εξοπλισμού (π.χ. υδρόμετρα, χλωριωτές, αντλίες, σωληνώσεις κ.λπ.) σε συνδυασμό με την εγκατάσταση κατάλληλου εξοπλισμού για τον εντοπισμό τυχόν βλαβών και την έγκαιρη αποκατάσταση τους επιτυγχάνοντας αφενός οικονομία και αφετέρου καλύτερη ποιότητα πόσιμου νερού.

Αστικά λύματα.

Ως προς τις υποδομές αποχέτευσης, τα έργα που κατασκευάστηκαν δεν έχουν καλύψει όλες τις ανάγκες, ενώ σοβαρό πρόβλημα αποτελεί η μη δυνατότητα μεταφοράς και επεξεργασίας των λυμάτων των οικισμών που δεν διαθέτουν ΕΕΛ. Επισημαίνεται η έλλειψη εγκαταστάσεων επεξεργασίας των μη αστικών αποβλήτων (βιομηχανικά, κτηνοτροφικά, απόβλητα ελαιουργείων, τυροκομείων κ.λπ.), τα οποία απορρίπτονται ανεπεξέργαστα στους επιφανειακούς αποδέκτες, προκαλώντας τη ρύπανσή τους.

ΣΤ. Διαχείριση υδάτων, άρδευση

Διαχείριση υδάτινων πόρων.

Συνιστάται η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τη διαχείριση και την εξοικονόμηση των υδάτινων πόρων για την επίλυση των προβλημάτων και την κάλυψη των αναγκών στους τομείς της ύδρευσης και της άρδευσης. Βασική προτεραιότητα είναι η προστασία και διαχείριση των εσωτερικών υδάτων σε συνδυασμό με την διαρκή παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των υδάτων και η εφαρμογή ορθών περιβαλλοντικά πρακτικών.

Προτείνονται έργα:

- (α) συλλογής και έργα ταμιευτήρων υδάτων όπως φράγματα και λιμνοδεξαμενές με σκοπό την ύδρευση και την άρδευση μικρής κλίμακας (προσαρμογή στην νησιωτική κλίμακα του χώρου),
- (β) τεχνητού εμπλουτισμού του υπόγειου υδροφορέα (όπως π.χ. μικρά φράγματα ανάσχεσης της ροής του νερού),
- (γ) αντιπλημμυρικής προστασίας, κατά προτεραιότητα με την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων (π.χ. στους χείμαρρους), με έμφαση στις περιοχές που εμφανίζουν συχνότερα πλημμυρικά φαινόμενα,
- (δ) αφαλάτωσης νερού,
- (ε) χρήσης «έξυπνων» συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης των δικτύων και αντικατάστασης παλαιωμένων δικτύων.

Κατά τα λοιπά υιοθετούνται οι κατευθύνσεις των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Υδατικών Διαμερισμάτων Ηπείρου, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Βόρειας Πελοποννήσου (ΣΔΛΑΠ), στα οποία περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής των νησιών της Περιφέρειας Ιονίων, όπως ισχύουν.

Άρδευση.

Στον τομέα της άρδευσης προτείνεται η κατασκευή συλλογικών αρδευτικών έργων στο πλαίσιο του συνολικού προγραμματισμού των έργων κατασκευής λιμνο-δεξαμενών και φραγμάτων. Προτείνεται σταδιακά να επιβληθεί περιορισμός των αντλήσεων από την υπόγεια υδροφορία θεσπίζοντας ζώνες απαγόρευσης και προγραμματίζοντας έργα εμπλουτισμού της υπόγειας υδροφορίας.

Η. Στερεά Απόβλητα

Υιοθετούνται οι κατευθύνσεις του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων, όπως ισχύει, ως προς τις προβλεπόμενες υποδομές διαχείρισης των απορριμμάτων.

Επιπλέον προτείνεται:

- (α) η αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων σε συνδυασμό με τον περιορισμό της ενεργειακής και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και ειδικότερα των παράκτιων περιοχών,
- (β) η πρόληψη με μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή, (γ) η προώθηση της ανακύκλωσης,
- (δ) η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων,
- (ε) η διαχείριση παλιών αυτοκινήτων που αποσύρονται και λοιπών παλιοσίδερων,
- (στ) η προώθηση της οικιακής κομποστοποίησης για τη μείωση των τελικώς διατιθέμενων απορριμμάτων κατά προτεραιότητα στα μικρά νησιά,
- (ζ) η εγκατάσταση υποδομών παραγωγής βιοαερίου σε όλα τα υφιστάμενα και προγραμματιζόμενα κύτταρα των ΧΥΤΥ και η χρήση του σε διάφορους τομείς όπως η κίνηση ΜΜΜ, η καύση του για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και για θέρμανση,
- (η) η διαχείριση των μη αστικών στερεών και επικινδύνων αποβλήτων όπως είναι τα απόβλητα βιομηχανιών, νοσοκομείων, κτηνοτροφικών μονάδων κ.λπ. τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον ΠΕΣΔΑ.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

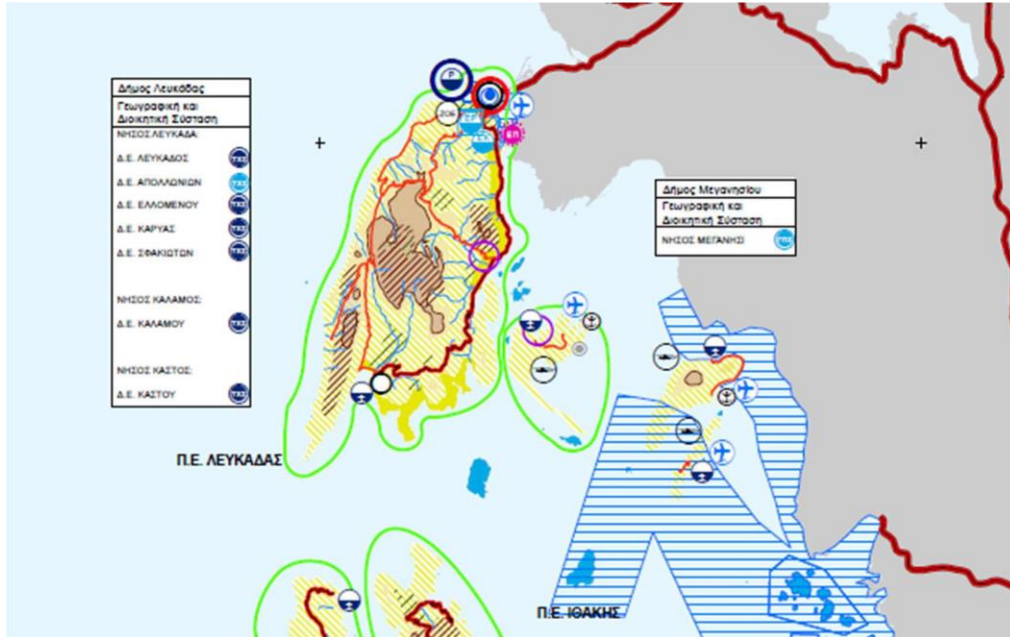
A. Ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα

1. Χωρικές Ενότητες Γεωργίας

Προτείνεται να διατηρηθεί και να ενισχυθεί ο πρωτογενής τομέας:

- (α) στις περιοχές όπου αναπτύσσεται η συγκεκριμένη δραστηριότητα, (β) στις ζώνες γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας και
- (γ) στις περιοχές παραγωγής Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης, (ΠΟΠ) και Περιοχές Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ).

Ο παρών σχεδιασμός θα προσδιορίσει με ακρίβεια την οριοθέτηση των χωρικών ενότητων του πρωτογενούς τομέα, λαμβάνοντας υπόψη την οριοθέτηση της Γεωργικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (ΓΓΥΠ) και των περιοχών ΠΓΕ και ΠΟΠ. Το παρόν εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) για τον πρωτογενή τομέα (ενίσχυση φιλοπεριβαλλοντικών μέτρων, κίνητρα για την ενίσχυση των οικογενειακής μορφής εκμεταλλεύσεων, χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων των νέων γεωργών, ΑΠΕ) και τον στόχο για την επίτευξη ενός αειφόρου αγροδιατροφικού συστήματος (Χάρτης Π.2.α).

Δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

(α) Η οριοθέτηση της ΓΓΥΠ.

(β) Η πολυτομεακή προσέγγιση για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου,

(γ) Η ανάπτυξη του αγροδιατροφικού προτύπου με αλληλοτροφοδότηση των τριών παραγωγικών τομέων (αγροτική παραγωγή, μεταποίηση, τυποποίηση, συσκευασία, εμπορία, τουρισμός),

(δ) Η προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων με εφαρμογή γεωπεριβαλλοντικών μέτρων και φιλικών προς το περιβάλλον καλλιεργειών (βιολογικά προϊόντα ολοκληρωμένης διαχείρισης),

(ε) Η ανάπτυξη της βιολογικής καλλιέργειας οπωροκηπευτικών και η προώθηση καλλιέργειας αρωματικών φυτών,

(στ) Η περαιτέρω ενίσχυση της παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ,

(ζ) Η προώθηση γεωργικών προϊόντων που επιδέχονται καθετοποίηση παραγωγής και η ολοκληρωμένη διαχείριση της παραγωγής τους.

(η) Η υποστήριξη της πολύ-απασχόλησης και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,

(θ) Η προώθηση του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων,

(ι) Η προστασία του αγροτικού τοπίου (οι ελαιώνες οι αμπελώνες, οι λοιπές καλλιεργούμενες εκτάσεις, οι ξερολιθιές και αναβαθμίδες),

(ια) Ειδικά για τις θερμοκηπιακές καλλιέργειες θα πρέπει κατά την αδειοδότησή τους να εξετάζονται οι πιθανές επιπτώσεις στο αγροτικό και πολιτιστικό τοπίο.

2. Χωρικές Ενότητες Κτηνοτροφίας

Οι κατευθύνσεις για τον κλάδο της κτηνοτροφίας είναι:

(α) Ο καθορισμός περιοχών κτηνοτροφίας και οριοθέτηση τους από τον παρόντα σχεδιασμό, σε περιοχές με συγκέντρωση υφισταμένων κτηνοτροφικών μονάδων και χωρίς τουριστική ανάπτυξη,

(β) Στη χωροθέτηση των κτηνοτροφικών μονάδων προτεραιότητα πρέπει να δίδεται στην προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου, στην ισόρροπη ανάπτυξη με τις υπόλοιπες παραγωγικές δραστηριότητες και με κατάλληλες υποδομές προσαρμοσμένες στην κλίμακα του νησιωτικού χώρου,

(γ) Η αξιοποίηση των αποβλήτων, ώστε να αποφεύγονται οι σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στις όμορες χρήσεις γης, ιδιαίτερα δε αν είναι ο τουρισμός, η αναψυχή, ή η κατοικία,

(δ) Η υιοθέτηση του θεσμού των Κτηνοτροφικών Μονάδων Καινοτομίας - ΚΤΗΜΟΚ.

3. Χωρικές Ενότητες Αλιείας

Οι κατευθύνσεις για τον κλάδο της αλιείας είναι:

(α) Η δημιουργία αναγκαίων υποδομών για την εμπορία αλιευμάτων, (β) η οριοθέτηση των αλιευτικών πεδίων,

(γ) η αποφυγή συγκρούσεων της δραστηριότητας της αλιείας με τις υπόλοιπες θαλάσσιες παραγωγικές δραστηριότητες και ειδικά με τη ναυσιπλοΐα και με τις ζώνες εξόρυξης, ώστε να μην διαταράσσονται και υποβαθμίζονται τα αλιευτικά πεδία και

4. Χωρικές Ενότητες υδατοκαλλιεργειών

Η δραστηριότητα αφορά τις Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών. Επιπλέον, η δραστηριότητα αφορά τις λιμνοθάλασσες στις οποίες ασκείται ή δύναται να αναπτυχθεί η εκτατική ιχθυοκαλλιέργεια.

Ειδικότερα στις λιμνοθάλασσες Παλιό ή Lagoon Παλαιόνη και Αυλαίμονας στη Λευκάδα για την ανάπτυξη μόνο εκτατικών βιολογικών ιχθυοκαλλιεργειών παραδοσιακής μορφής και ήπιας εκμετάλλευσης. Για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου προτείνεται:

(α) Η ενίσχυση και οργάνωση του τομέα των υδατοκαλλιεργειών με καθορισμό ΠΟΑΥ.

(β) Η χαρτογράφηση πυθμένα και η συστηματική παρακολούθηση, περιοχών στις οποίες λειτουργούν ή/και στις οποίες θα μετεγκατασταθούν μονάδες υδατοκαλλιεργειών,

(γ) Η ανάπτυξη νέων συστημάτων υδατοκαλλιεργειών (ενοποιημένη πολυτροφική υδατοκαλλιέργεια),

(δ) Η πρόβλεψη για την δημιουργία ή την ανάπτυξη μεταποιητικών μονάδων και συσκευαστηρίων αλιευμάτων, καθώς και δημιουργίας μονάδων υδατοκαλλιεργειών κλειστού ή ανοικτού τύπου ανακύκλωσης νερού, σε χερσαίες περιοχές,

(ε) Η προστασία και η ενίσχυση της δραστηριότητας αυτής πρέπει να λαμβάνει υπόψιν και τον γενικό σχεδιασμό για τις λιμνοθάλασσες της Λευκάδας με έμφαση στην ανάπτυξη βιολογικών

μεθόδων παραγωγής και σταδιακή προώθηση τους σε όλες τις μονάδες ιχθυοκαλλιέργειών.

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Η μεταποιητική δραστηριότητα σχετίζεται με την καθετοποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων και έχει κλαδική φυσιογνωμία, κατεύθυνση η οποία από το παρόν προτείνεται να υποστηριχθεί και να ενισχυθεί.

Οι κύριες επιλογές για τον τομέα της μεταποίησης είναι οι ακόλουθες:

Ο μεταποιητικός τομέας θα πρέπει να οργανώνεται σε χωρικούς υποδοχείς, στον περιαστικό χώρο με τη μορφή Επιχειρηματικών Πάρκων μέσης και χαμηλής όχλησης, στα μικρά αστικά κέντρα και όπου αλλού κριθεί απαραίτητο από τον υποκείμενο σχεδιασμό, με τη μορφή πολεοδομημένων περιοχών, με δραστηριότητες που σχετίζονται με την τοπική αγροτική παραγωγή (π.χ. μεταποίηση και τυποποίηση αγροτικών προϊόντων), την κατασκευαστική δραστηριότητα, υπηρεσίες του τριτογενούς τομέα και την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ.

Στα μικρά νησιά η μεταποιητική δραστηριότητα αναπτύσσεται με σημειακές χωροθετήσεις. Για τη χωρική οργάνωση του μεταποιητικού τομέα και σε εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία, προτείνεται η χωροθέτηση Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.) βιοτεχνίας - βιομηχανίας και χονδρεμπορίου του ν. 3982/2011. Ειδικότερα προτείνεται Επιχειρηματικά Πάρκα τύπου Β (μέσης όχλησης) ή Γ (χαμηλής όχλησης) στη Λευκάδα.

Επίσης προτείνονται:

- Μίξη των δραστηριοτήτων της βιοτεχνίας - βιομηχανίας με το χονδρεμπόριο εντός όλων των προτεινόμενων τύπων χωρικών υποδοχέων.
- Χωροθέτηση των Ε.Π. στον περιαστικό χώρο και κατά προτεραιότητα στις περιοχές όπου υπάρχουν ήδη σχετικές συγκεντρώσεις παρόμοιων δραστηριοτήτων.
- Μετεγκατάσταση των οχλουσών δραστηριοτήτων που λειτουργούν εντός των πόλεων και των οικισμών στα Ε.Π. και στους χωρικούς υποδοχείς ενδιάμεσου βαθμού οργάνωσης.
- Περιορισμός των επιτρεπόμενων κλάδων μεταποίησης στους απαραίτητους για την βιώσιμη νησιωτική τοπική οικονομία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία, όπως οι κλάδοι που σχετίζονται με την τοπική αγροτική παραγωγή, τη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, τα οικοδομικά υλικά, τη βιομηχανία ξύλου και προϊόντων ξύλου, τις εκδοτικές και εκτυπωτικές δραστηριότητες, την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, λουπές βιομηχανίες, μ.α.κ. (μη αλλού καταχωρημένες, ως αναφέρονται στην κοινή υπουργική απόφαση 13727/724, Β' 1087/2003), την επισκευή πάσης φύσεως οχημάτων και γεωργικών μηχανημάτων.
- Επεξεργασία των αποβλήτων όλων των μονάδων και ειδικά των διάσπαρτων ελαιοργείων.

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Προτείνεται η οργάνωση και η ανάπτυξη του κλάδου, λαμβάνοντας υπόψη τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομίας του νησιού. Το χονδρεμπόριο προτείνεται να χωροθετηθεί εντός των οργανωμένων χώρων, συνυπάρχοντας με τη μεταποίηση. Επιπλέον, προτείνεται η ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή επιχειρηματικών πρωτοβουλιών πειραματικού χαρακτήρα στον περιαστικό χώρο της Λευκάδας.

4. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Οι προτεινόμενες χωρικές ενότητες ΑΠΕ στον χερσαίο χώρο περιλαμβάνουν κατά προτεραιότητα τις ημιορεινές και ορεινές περιοχές της ενδοχώρας με κριτήριο την ένταξη στο τοπίο και την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, με επιτρεπόμενες ζώνες τις χέρσες και χορτολιβαδικές εκτάσεις. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται κάθε μορφής εγκατάσταση ΑΠΕ (αιολική, φωτοβολταϊκή, Μικρά Υδροηλεκτρικά έργα, βιομάζα), ενώ προωθούνται εγκαταστάσεις βιοαερίου στους χώρους παραγωγής βιοαερίου (ΧΥΤΥ, ΕΕΛ, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις).

Το παρόν εναρμονίζεται με το Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ, το οποίο θέτει κριτήρια για την πυκνότητα των ανεμογεννητριών ανά ΟΤΑ και την ένταξη τους στο τοπίο, καθώς και περιορισμούς αποστάσεων από άλλες δραστηριότητες και τη χωροθέτηση μικρών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων στο νησιωτικό χώρο, Με δεδομένο ότι η Λευκάδα είναι διασυνδεδεμένη με το ηπειρωτικό σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, είναι αυξημένες και οι δυνατότητες ανάπτυξης των ΑΠΕ.

Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το ιδιαίτερα αξιόλογο φυσικό και πολιτιστικό τοπίο, τη μικρή κλίμακα του νησιωτικού χώρου, τη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας και την ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. Ο υποκείμενος σχεδιασμός θα προσδιορίσει τις περιοχές αποκλεισμού των ΑΠΕ με βάση αυτές τις παραμέτρους. Προτεραιότητα δίδεται στην ανάπτυξη των ΑΠΕ για ίδια χρήση (κατοικίες, επιχειρήσεις, γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, κ.λπ.), όπου απαιτούνται μικρότερης κλίμακας εγκαταστάσεις.

Προτείνεται η προώθηση πιλοτικών προγραμμάτων, με θέμα την προσαρμογή της παραγωγής ΑΠΕ στις ιδιομορφίες του νησιωτικού χώρου και στόχο την ελαχιστοποίηση της σπατάλης των γεωργικών εκτάσεων, του εκτεταμένου αξιόλογου φυσικού, αγροτικού και πολιτιστικού τοπίου και την προσαρμογή των ΑΠΕ σε διατηρητέα κτίρια, παραδοσιακούς οικισμούς και στην παλιά πόλη της Λευκάδας.

Στα μικρά νησιά και βραχονησίδες επιτρέπεται η χωροθέτηση ΑΠΕ εφόσον κατά τη διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν περαιτέρω λόγοι προστασίας των οικοσυστημάτων και του τοπίου.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η τουριστική δραστηριότητα στην Λευκάδα αναπτύσσεται με δύο βασικές μορφές: του παραθαλάσσιου, μαζικού τουρισμού και του ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού. Βασική κατεύθυνση είναι η ανάπτυξη του τουρισμού με συνδυασμό των δύο αυτών μορφών τουρισμού. Για τον μαζικό, παραθαλάσσιο τουρισμό δίδεται η κατεύθυνση εξυγίανσης, αποκατάστασης και αναβάθμισης των περιοχών όπου έχει ήδη αναπτυχθεί. Για τον ειδικό και εναλλακτικό τουρισμό δίδεται η κατεύθυνση αειφορικής ανάπτυξης στις υπόλοιπες παράκτιες περιοχές και την ενδοχώρα. Στόχος είναι η βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα την κλιματική αλλαγή, η οποία αποτελεί σημαντική απειλή για τις παράκτιες περιοχές και επομένως για τον τουρισμό.

Βασικές επιλογές χωρικής ανάπτυξης είναι οι ακόλουθες:

- (α) Διατήρηση και εξυγίανση του παραθαλάσσιου μαζικού τουρισμού στις ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές,
- (β) Αναβάθμιση του παραθαλάσσιου μαζικού τουρισμού σε ποιοτικό βιώσιμο τουρισμό,
- (γ) Ανάπτυξη ήπιου, ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού στις υπόλοιπες παραθαλάσσιες

περιοχές και στην ενδοχώρα, σε συνδυασμό με την πολυλειτουργική γεωργία,

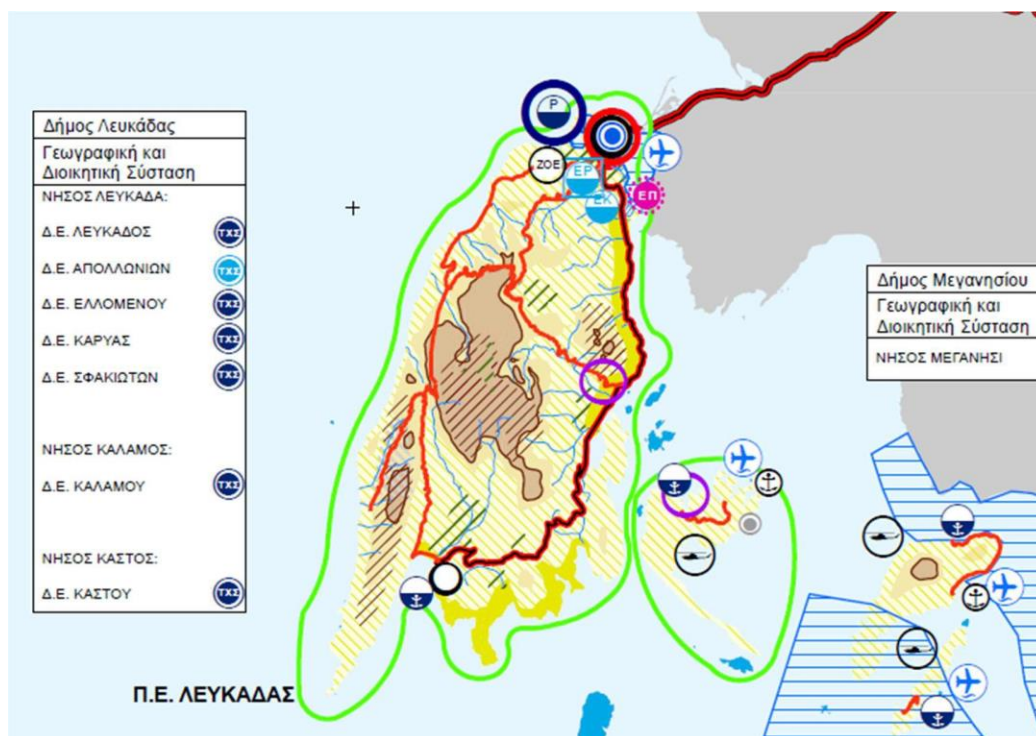
(δ) Η ήπια αναψυχή στα μικρά νησιά,(ε) Προώθηση έργων προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου και υλοποίηση οικο-πολιτιστικών διαδρομών,

(στ) Προώθηση παρεμβάσεων για την αναβάθμιση τουριστικών περιοχών, όπως αναπλάσεις των παραλιακών οικισμών και του θαλάσσιου μετώπου, εξυγίανση των ακτών στις περιβαλλοντικά επιβαρυμμένες περιοχές, έργα προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος,

(ζ) Οριοθέτηση από τον υποκείμενο σχεδιασμό των περιοχών τουριστικής δραστηριότητας και παραθεριστικής κατοικίας.

Περιοχές παραθαλάσσιου, μαζικού τουρισμού

Οι περιοχές παραθαλάσσιου, μαζικού τουρισμού της Λευκάδας αποτελούν αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές. Αναγνωρίζονται χωρικές ενότητες παραθαλάσσιου μαζικού τουρισμού καθώς και περιοχές που χαρακτηρίζονται ως αναπτυσσόμενες τουριστικά που προτείνονται να διατηρηθούν και να εξυγιανθούν. Ειδικότερα, αναγνωρίζονται αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές στον παράκτιο χώρο της Λευκάδας (Χάρτης Π.2.α).

Για τις περιοχές παραθαλάσσιου, μαζικού τουρισμού δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Αναβάθμιση του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων.
- Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα, όπως οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά

καταλύματα, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξης βασικών υποδομών.

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).
- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping).

Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού

Αναγνωρίζονται περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού στη Λευκάδα, καθώς και τα Κάλαμος, Καστός (Χάρτης Π.2.α). Στις περιοχές αλληλεπικάλυψης των περιοχών ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού με τις χωρικές ενότητες του πρωτογενούς τομέα προτείνεται η ανάπτυξη αγροτουριστικών καταλυμάτων (π.χ. επισκέψιμες φάρμες και αγροκτήματα) που μπορούν να προσαρμοστούν στο προτεινόμενο αγροδιατροφικό πρότυπο ανάπτυξης, σύμφωνα με τον ν. 4276/2014 όπως ισχύει. Προτείνεται επίσης η ανάπτυξη υποδομών προσαρμοζόμενων στη μικρή κλίμακα του νησιωτικού χώρου (ξενώνες εντός οικισμών, μουσεία, χώροι πολιτισμού κ.λπ.)

Για τις περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού προτείνονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.α. σημείων του χώρου, καθώς και της κλίμακας των οικισμών.
- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, κατηγορίες) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού που υποστηρίζουν.
- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Πολιτικές ολοκληρωμένων και σύνθετων τουριστικών υποδομών ήπιας ανάπτυξης (οργανωμένοι υποδοχείς και σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης).

Γενικές κατευθύνσεις για τις χωρικές ενότητες τουρισμού

Όροι και προϋποθέσεις για τις αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες τουριστικές περιοχές, καθώς και τις περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού είναι:

- Ο περιορισμός και σταδιακή κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης. Προωθείται η σύνταξη Τοπικού Χωροταξικού Σχεδίου και κατά προτεραιότητα η κατάργηση των παρεκκλίσεων κατά μήκος των οδικών αξόνων, ώστε να εξυγιανθεί ο εξωαστικός χώρος και να αποκατασταθεί το φυσικό και αγροτικό τοπίο.
- Η απαγόρευση χωροθέτησης οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων στις χωρικές ενότητες του παραθαλάσσιου, μαζικού τουρισμού και στον παράκτιο χώρο πλην των προβλεπόμενων στα μικρά οικιστικά κέντρα του

επιπέδου. Αντίθετα, κρίνεται επιθυμητή η συνύπαρξη του τουρισμού με μονάδες παραδοσιακής βιοτεχνίας – χειροτεχνίας καθώς και με μονάδες συσκευασίας και τυποποίησης τοπικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης με εκθετήρια - πωλητήρια.

- Η συνύπαρξη του τουρισμού με τη σημειακή χωροθέτηση της βιομηχανίας - βιοτεχνίας (συσκευαστήρια, τυποποιητήρια, μονάδες χειροτεχνίας, σε συνδυασμό με εκθετήρια - πωλητήρια), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγει το περιβάλλον και το τοπίο. Συγκεκριμένα θα πρέπει να προβλέπεται στους περιβαλλοντικούς όρους των δραστηριοτήτων αυτών η μη αλλοίωση του τοπίου (κυρίως σε επικλινείς περιοχές που απαιτούν μεγάλο όγκο χωματουργικών εργασιών), η εναρμόνιση τους με την τοπική αρχιτεκτονική και τις τοπικές κατασκευαστικές πρακτικές και η αποφυγή της ρύπανσης κάθε είδους.
- Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης από τον υποκείμενο σχεδιασμό, προσαρμοσμένων στην κλίμακα του νησιωτικού χώρου και του τοπίου.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- Η ανάπτυξη σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας μορφής σε προ του 1923 παραδοσιακούς ή εγκαταλελειμμένους οικισμούς και σε φθίνοντες οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων σύμφωνα με τον ν. 4002/2011, όπως ισχύει.
- Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

(α) αναπτυσσόμενες τουριστικές περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε είκοσι (20) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

(β) αναπτυσσόμενες τουριστικές περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

(γ) περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/ στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά

Σε βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά με έκταση μικρότερη των 500 στρεμμάτων δεν επιτρέπεται κανένα είδος τουριστικής ανάπτυξης. Στα λοιπά μικρά νησιά επιτρέπεται αποκλειστικά η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων πρότυπου χαρακτήρα, που συνδέονται υποχρεωτικά με τη δημιουργία και προβολή πρότυπων εγκαταστάσεων και δράσεων οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα με ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων ήπιας ανάπτυξης.

Απαιτείται συμβατότητα με τυχόν υφιστάμενα ειδικά καθεστώτα (αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, ιστορικοί τόποι, περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών, δάση και δασικές εκτάσεις) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα οικεία σχέδια διαχείρισης και τα σχετικά προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις προστασίας, εφόσον υπάρχουν.

Επιπλέον, προτείνονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Οι διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων να εντάσσονται στη γεωμορφολογία του φυσικού εδάφους και να μην αλλοιώνουν το τοπίο.
- Να αξιολογούνται οι συνέπειες από τις τουριστικές αναπτύξεις στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 και να τεκμηριώνεται η συμβατότητα με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τους στόχους διατήρησης, προστασίας και ανάδειξης των νησιών, των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και του τοπίου, σύμφωνα με το άρ. 1 παρ. 4δ του ν. 4179/2013.

Θαλάσσιος τουρισμός

Βασικός στόχος είναι η διατήρηση και η ανάδειξη του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς (ιδιαίτερα του βυθού). Κύριο εργαλείο οργάνωσης του θαλάσσιου τουρισμού αποτελούν τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια τα οποία συνυπολογίζουν όλες τις θαλάσσιες δραστηριότητες και τις μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Τουρισμός σκαφών αναψυχής:

Η δραστηριότητα αυτή προτείνεται κατά προτεραιότητα χωρικά στους οικισμούς που διαθέτουν χωροθετημένους λιμένες, καθώς και στους οικισμούς στους οποίους προτείνονται επιπλέον λιμενικές υποδομές. Η Λευκάδα εντάσσεται στην ενότητα θαλάσσιου τουρισμού του Ιονίου με κέντρα υποστήριξης την Κέρκυρα και τη Λευκάδα και με ακτίνα επιρροής τις ακτές της Δυτικής Ελλάδας συμπεριλαμβανομένου και του Αμβρακικού Κόλπου, της Β.Δ. Πελοποννήσου και των νησιών του Ιονίου.

Τουρισμός κρουαζιέρας. Προτείνεται η ανάπτυξη τουριστικών διαδρομών με αφετηρία τα λιμάνια της κρουαζιέρας, οι οποίες θα συνδέουν τους σημαντικότερους φυσικούς και πολιτιστικούς πόλους της Περιφέρειας.

Τουρισμός καταδύσεων αναψυχής και θαλάσσιου αθλητισμού: Προτείνεται η δημιουργία καταδυτικών πάρκων αναψυχής - φυσικών μουσείων θαλάσσιων οικοσυστημάτων και εναλίων αρχαιοτήτων. Τα Πάρκα αυτά κατατάσσονται στην κατηγορία των πόλων έλξης τουριστικής κίνησης και περιλαμβάνουν τις θαλάσσιες ζώνες του δικτύου Natura 2000, όπως και τις ευρύτερες ζώνες εναλίων αρχαιοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τα διαχειριστικά σχέδια των προστατευόμενων περιοχών.

Διερευνάται η χωροθέτηση καταδυτικού πάρκου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην τροποποίηση του άρ. 13 του ν. 3409/2005 στη Λευκάδα (αξιοποίηση του αρχαίου ναυαγίου στα ανοιχτά των Συβότων).

6. ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Προτείνονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις για την ανάπτυξη της παραθεριστικής κατοικίας:

- Κατά προτεραιότητα οριοθέτηση από τον υποκείμενο σχεδιασμό (Τ.Χ.Σ.) των περιοχών

παραθεριστικής κατοικίας, ανάπλαση και πολεοδομηση των ζωνών πυκνοδομημένης παραθεριστικής κατοικίας, οργάνωση σε Περιοχές Ελέγχου Χρήσεων Γης των υπολοίπων αραιοδομημένων περιοχών και εξυγίανση των ακτών τους,

- Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης και κατά προτεραιότητα κατάργηση των παρεκκλίσεων κατά μήκος των οδικών αξόνων.
- Τουριστική - παραθεριστική ανάπτυξη υφιστάμενων οικισμών και χωροθέτηση νέων υποδοχέων μικτών χρήσεων παραθεριστικής κατοικίας και τουρισμού,
- Προσδιορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης και μορφολογικών κανόνων με έμφαση στις όψεις των κτιρίων των παραδοσιακών οικισμών και των κτιρίων των οικισμών παραθεριστικής κατοικίας.

2.5 ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Στο πλαίσιο του παρόντος στρατηγικού σχεδιασμού η Λευκάδα προτείνεται να χωριστεί στις ακόλουθες χωρικές ενότητες.

Χ.Ε. γεωργίας

Περιοχές: κάμπος Λευκάδας στον περιαστικό της χώρο, κάμπος Εγκλημενού (Νυδριού), κάμπος Βασιλικής, κάμπος Καρυάς, κάμπος Μαραντοχωρίου (δύο τμήματα), οροπέδιο Εγκλουβής, εκτάσεις ελαιώνα Λευκάδας, νησιά Κάλαμος και Καστός. Περιοχές διερεύνησης ΓΥΠ: κατά προτεραιότητα οι κάμποι Νυδριού, Βασιλικής, Μαραντοχωρίου (δύο κάμποι), Καρυάς και το οροπέδιο της Εγκλουβής. Ζώνες προστασίας (ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.α.): οροπέδιο Εγκλουβής (φακή), περιοχή της Καρυάς (λαθούρι), αμπελώνες όπου παράγονται τα κρασιά ΠΓΕ Λευκάδας.

Χ.Ε. κτηνοτροφίας

Περιοχές: όρος Σκάρων (εξαιρουμένου του δάσους Σκάρων), ορεινός όγκος στην Εγκλουβή από Βαυκερή μέχρι Νεοχώρι και Πρ. Ηλία, δυτική πλαγιά μεταξύ Κομηλιού, Δράγανου και παραλίας στη ΝΔ Λευκάδα, νοτιοδυτική χερσόνησος της Λευκάδας από Αθάνι - Αγ. Πέτρο μέχρι το Ακρωτήρι. Να διερευνηθούν και άλλες περιοχές για την οριοθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών.

Χ.Ε. μεταποίησης

Δημιουργία Ε.Π. βιοτεχνίας - βιομηχανίας και χονδρεμπορίου τύπου Β' (μέσης όχλησης) ή Γ (χαμηλής όχλησης), στον περιαστικό χώρο της Λευκάδας. Χωρικοί υποδοχείς μεταποιητικών μονάδων προτείνονται κατά προτεραιότητα στη Βασιλική και στο Νυδρί. Στα νησιά Κάλαμο και Καστό και στις περιοχές παραγωγής των τοπικών αγροτικών προϊόντων προτείνεται η διάσπαρτη χωροθέτησή μόνον μονάδων συσκευασίας και τυποποίησης των προϊόντων αυτών.

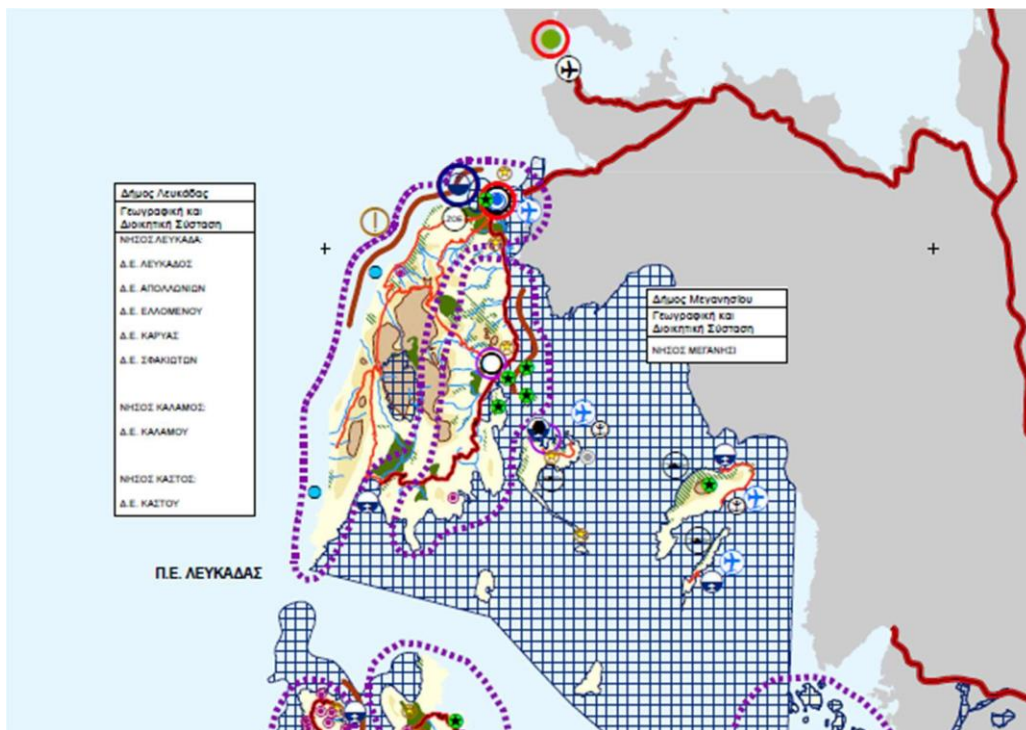
Χ.Ε. τουρισμού

Περιοχές παραθαλάσσιου μαζικού τουρισμού: Βασιλική - Πόντη, Σύβοτα - Μικρός Γιαλός - Βασιλική, Βλυχό - Νυδρί - Νικιάνα - Λυγιά/Καριώτες.

Περιοχές ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: λοιπές παραλιακές περιοχές, ενδοχώρα εκτός των χωρικών ενοτήτων κτηνοτροφίας και δευτερογενούς τομέα και τα νησιά Κάλαμο και Καστό.

2.6 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις με τις οποίες προτείνεται να εναρμονιστεί το Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης, εστιάζουν: στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στην προώθηση της «πράσινης οικονομίας» και στην αειφόρο διαχείριση και προστασία φυσικών πόρων (Χάρτης Π.2.δ).

Όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον οι κατευθύνσεις αφορούν:

- (α) στην προστασία των υδάτινων πόρων,
- (β) τον συντονισμό των πολιτικών για τα ύδατα στους τομείς της γεωργίας, των μεταφορών, της περιφερειακής ανάπτυξης και της ενέργειας,
- (γ) στην προστασία των θαλάσσιων πόρων,
- (δ) στην προστασία και διαχείριση των υδάτων παράκτιων και εσωτερικών (για ευαίσθητα υδατικά συστήματα και ιδιαίτερα αυτά που προορίζονται για την πρόσληψη ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση και για την άρδευση περιοχών παραγωγής βρώσιμων αγροτικών προϊόντων, για τις θαλάσσιες περιοχές με υδρόβια είδη, για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής και ως ύδατα κολύμβησης, για λίμνες, λιμνοθάλασσες και παράκτιες περιοχές, καθώς και για τους προστατευόμενους οικότοπους, θαλάσσιες και χερσαίες περιοχές του δικτύου Natura 2000 κ.λπ.),
- (ε) στη διασφάλιση της καλής ποιότητας των υδάτων κολύμβησης,
- (στ) στην προστασία του εδάφους για την αποφυγή της διάβρωσης του,
- (ζ) στην προστασία και βιώσιμη χρήση όλων των πολύτιμων φυσικών πόρων (γεωργική γη, δάση, ύδατα, κ.λπ.),
- (η) στην προστασία και διαχείριση των δασών και δασικών εκτάσεων (προστασία

βιοποικιλότητα, ενίσχυση πολυλειτουργικού ρόλου, παροχή υπηρεσιών αναψυχής και φυσικών οικονομικών ωφελειών),

(θ) στην προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας,

(ι) στην αντιμετώπιση με τη χρήση διαχειριστικών μέτρων κινδύνων όπως: απορρίμματα, οικιακά απόβλητα, απόβλητα από τουριστικές εγκαταστάσεις και απορροές από χώρους εναπόθεσης αποβλήτων, εκπομπές αερίων από πλοία, λιμένες και αερολιμένες κ.α,

(ια) στην τήρηση αυξημένων μέτρων προστασίας και ετοιμότητας κατά την εκτέλεση τυχόν έργων / δράσεων ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών και να αποτραπεί οποιαδήποτε επιβάρυνση τους,

(ιβ) στην αντιμετώπιση περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον παράκτιο χώρο, ως αποδέκτη σημαντικών οικιστικών και τουριστικών πιέσεων, και ως έναν χώρο που χρήζει ειδικής μέριμνας λόγω της παραμέτρου της κλιματικής αλλαγής, μέσω της προώθησης έργων αντιμετώπισης της διάβρωσης των ακτών (π.χ. στις παραλίες Πευκούλια, Άη Γιάννη κ.λπ. Λευκάδας).

Επιπλέον, προωθούνται έργα για την αντιμετώπιση των κατολισθήσεων.

Για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

(α) Αστική αναζωογόνηση, με προτεραιότητα στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των υποβαθμισμένων περιοχών και ζωνών λαϊκής κατοικίας,

(β) Ανάδειξη των ιστορικών κέντρων πόλεων,

(γ) Βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και μείωση του θορύβου, (μεταφορές, αστική ανάπτυξη),

(δ) Προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας,

(ε) Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων - προώθηση της ανακύκλωσης,

(στ) Ενεργειακός και βιοκλιματικός σχεδιασμός -ΑΠΕ / ΕΞΕ, (ζ) Ολοκληρωμένος πολεοδομικός και αστικός σχεδιασμός, (η) Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών,

(ζ) Διαχείριση αστικών στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων,

(η) Στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης, ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας.

Το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο αντιμετωπίζει το φυσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο της Λευκάδας ως βασικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα. Η πολιτική της προστασίας του περιβάλλοντος, του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, εκτός της διάδρασης και της συνέργειας που μπορεί να έχει σε άλλες στρατηγικές ή αναπτυξιακούς στόχους (εναλλακτικές μορφές διαχείρισης παραγωγικών δραστηριοτήτων, εναλλακτικές μορφές τουρισμού), θα συμβάλλει στη δημιουργία πολιτιστικής ταυτότητας και θα ενισχύσει την αναπτυξιακή προοπτική.

Για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος δίδονται οι κατευθύνσεις:

(α) προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων,

(β) προώθηση κηρύξεων προστασίας της φύσης και του τοπίου,

(γ) ορθολογική διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών,

(δ) προστασία του αγροτικού τοπίου ή και άλλων στοιχείων που προσδίδουν ιδιαίτερη ταυτότητα,

(ε) πολεοδομικές παρεμβάσεις σε παραδοσιακούς και αξιόλογους οικισμούς (ανάδειξη, επανάχρηση των εγκαταλελειμμένων και των φθινόντων οικισμών),

(στ) προώθηση αναπλάσεων σε όλα τα αστικά κέντρα και στους παραδοσιακούς και αξιόλογους οικισμούς με προτεραιότητα στην παλιά πόλη της Λευκάδας,

(ζ) λειτουργία και ενίσχυση της πανεπιστημιακής σχολής με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με τον πολιτισμό και τον τουρισμό.

Επιπλέον, προωθείται η ανάπτυξη του αιεφόρου πολιτιστικού τουρισμού, σε συνδυασμό με την οικολογική διάσταση του, ήτοι την ανάπτυξη του οικο-πολιτιστικού τουρισμού, με έμφαση στο διεθνούς εμβέλειας φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον (παλαιά πόλη της Λευκάδας). Προωθούνται οικο-πολιτιστικές διαδρομές που θα συμπεριλάβουν:

(α) τα αξιόλογα φυσικά χερσαία και ειδικά τα αγροτικά τοπία (ελαιώνες, πεζούλες, παλιά ελαιотριβεία, μύλοι, κλπ) και θαλάσσια τοπία, σε συνδυασμό με το πολιτιστικό τοπίο (ενετικά κάστρα, μοναστήρια, εκκλησίες και ξωκλήσια),

(β) τους παραδοσιακούς, αξιόλογους και ενδιαφέροντες οικισμούς και οικιστικά σύνολα,

(γ) τους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία,

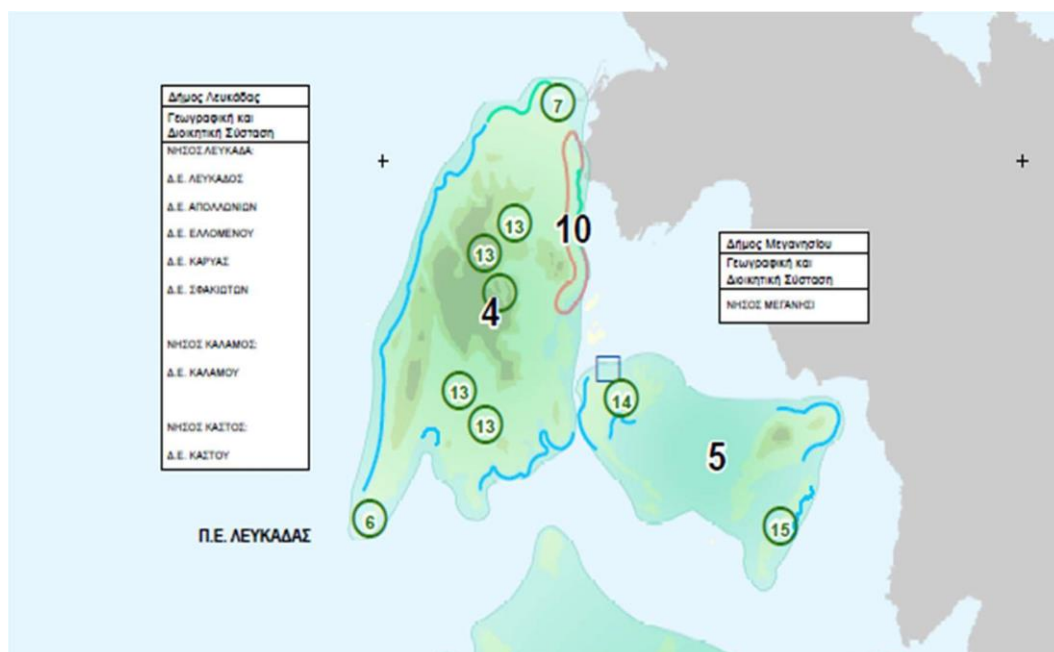
(δ) τις μη κηρυγμένες αρχαιολογικές θέσεις, μνημεία και σύνολα,

(ε) τις ακτές.

Οι προτεινόμενες διαδρομές οικοπολιτιστικού τουρισμού που διασυνδέουν τις πλέον ενδιαφέρουσες περιοχές είναι Βόρειας και Δυτικής Λευκάδας, Ανατολικής Λευκάδας.

• ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΟ

Για την προστασία του τοπίου και ιδιαίτερα για το αγροτικό τοπίο και των άλλων στοιχείων που προσδίδουν ιδιαίτερη ταυτότητα (όπως π.χ. οι ελαιώνες, οι πεζούλες, τα σπήλαια, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, κ.λπ.) επιβάλλεται η διατύπωση κατευθύνσεων και εξειδίκευσης τους κατά ζώνη τοπίου. Προτείνονται οι εξής ευρύτερες ζώνες τοπίου: Λευκάδας, -Καλάμου-Καστού, σε συνεργασία με τον όμορο δήμο Μεγανησίου (Χάρτης Π.2.ε).

Για τη ζώνη τοπίου δίδονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

- (α) κίνητρα αποκατάστασης του κτιριακού αποθέματος των οικισμών, (β) βελτίωση και εκσυγχρονισμός υφισταμένων τουριστικών καταλυμάτων, κατασκευή νέων με ένταξη στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και το τοπίο και προώθηση ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού,
- (γ) βελτίωση υποδομών για την ανάπτυξη όλων των μορφών τουρισμού και παράλληλα για την προστασία του περιβάλλοντος,
- (δ) καθορισμός χρήσεων γης με περιορισμούς και ειδικούς όρους δόμησης στις περιβαλλοντικά ευαίσθητες και προστατευόμενες περιοχές και επιβολή σε ορισμένες από αυτές τις περιοχές απαγόρευσης ή περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης,
- (ε) καθορισμός των κατάλληλων όρων δόμησης κατά μήκος του βασικού οδικού δικτύου, έτσι ώστε να μην εμποδίζεται η θέα από το δρόμο προς το φυσικό και πολιτιστικό τοπίο («scenic roads»),
- (στ) προστασία των ελαιώνων τόσο ως παραγωγικού στοιχείου όσο και ως αξιόλογου στοιχείου του τοπίου,
- (ζ) αναβάθμιση της σήμανσης (επιγραφές, διαφημιστικές πινακίδες),
- (η) αρχιτεκτονική αναμόρφωση κτισμάτων χαμηλής αισθητικής και επανασχεδιασμός τους με τις αρχές του βιοκλιματικού και ενεργειακού σχεδιασμού,
- (θ) σχεδιασμός της παράκτιας ζώνης σύμφωνα με τις συστάσεις του πρωτοκόλλου (2008) της Σύμβασης της Βαρκελώνης. Ειδικά για το τοπίο της Λευκάδας, επισημαίνεται η προστασία και ανάδειξη των «βόλτων» (πέτρινα θολωτά κτίσματα) τα οποία απαντώνται στο οροπέδιο της Εγκλουβής και τα οποία αποτελούν σπάνιο δείγμα κτισμένης παραδοσιακής κληρονομιάς.

Περιφερειακής αξίας τοπία

Το ακρωτήριο Λευκάτας (ή Νιράς ή Δουκάτο ή Άλμα της Σαπφούς ή Κάβο της Κυράς) στη νοτιοδυτική Λευκάδα. Ολόκληρη η χερσόνησος του Λευκάτα έχει κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος. Προτείνεται:

- (α) να διερευνηθεί ανασκαφικά ο χώρος και η δυνατότητα αναστήλωσης του μνημείου,
- (β) η απαγόρευση κάθε είδους οικοδομικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή, εκτός των απαραίτητων τεχνικών υποδομών για τη λειτουργία του αρχαιολογικού χώρου,
- (γ) η διαμόρφωση και ανάδειξη του περιβάλλοντος χώρου του μνημείου,
- (δ) η διερεύνηση της επαναλειτουργίας φάρου. Η περιοχή του ακρωτηρίου του Λευκάτα μπορεί να ενταχθεί ως κόμβος ενός θεματικού δικτύου φάρων σε επτανησιακό επίπεδο.

Ο υποκείμενος σχεδιασμός θα πρέπει να προβεί σε οριοθέτηση της περιοχής και πρόβλεψη Περιοχής Προστασίας με προσδιορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης.

Το εκτεταμένο υγροτοπικό σύμπλεγμα λιμνοθαλασσών και αλυκών βορειοανατολικά της πόλης της Λευκάδας, το οποίο περιλαμβάνει λιμνοθάλασσες, δύο αλυκές, αμμολωρίδες και εκτατικές ιχθυοκαλλιέργειες. Προτείνεται:

- (α) η εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικού σχεδίου του οικοσυστήματος των λιμνοθαλασσών, σε συνδυασμό με την εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασης και διαμόρφωσης της περιοχής των αλυκών Αλεξάνδρου, ώστε να λειτουργήσει και να αναδειχθεί ως ένα τοπίο και μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς,
- (β) η ένταξη τους σε ένα δίκτυο λιμνοθαλασσιων οικοσυστημάτων της Περιφέρειας (όπως στην Κέρκυρα και την Κεφαλονιά),
- (γ) η αλυκή Αλεξάνδρου μπορεί να ενταχθεί ως κόμβος ενός θεματικού δικτύου αλυκών σε εθνικό επίπεδο,
- (δ) το οικοσύστημα δύναται να ενταχθεί ως σημαντικός κόμβος στο δίκτυο οικο-πολιτιστικών διαδρομών του νησιού, και ο υποκείμενος σχεδιασμός να προβεί σε οριοθέτηση της περιοχής και πρόβλεψη Περιοχής Προστασίας με συγκεκριμένους περιορισμούς,
- (ε) συνεχής έλεγχος των δραστηριοτήτων που γειτνιάζουν με το οικοσύστημα της περιοχής, καθώς και η λήψη κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την ισορροπία του οικοσυστήματος,
- (στ) διερεύνηση της κήρυξης του χώρου ως ιστορικού.

Το αγροτικό τοπίο περιλαμβάνει κυρίως ελαιώνες, αμπελώνες, καλλιεργούμενες εκτάσεις καθώς και δομικές κατασκευές όπως ξερολιθιές και αναβαθμίδες. Αναγνωρίζονται τα εξής επιμέρους αγροτικά τοπία: Λευκάδας, Καλάμου - Καστού. Προτείνεται

- (α) η κατάρτιση διαχειριστικού σχεδίου για την προστασία των ελαιώνων τόσο ως βασικών παραγωγικών πόρων του πρωτογενούς τομέα των νησιών, όσο και ως αξιόλογων στοιχείων του τοπίου,
- (β) η αναγνώριση, οριοθέτηση και κήρυξη των ελαιώνων ως «αισθητικά δάση» (άρ. 18, ν. 1650/1986),
- (γ) η ένταξη των αισθητικών δασών σε ένα δίκτυο οικο-πολιτιστικών διαδρομών το οποίο θα διατρέχει την Περιφέρεια και το κάθε νησί ξεχωριστά, στα πλαίσια ανάπτυξης και προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Οι ακτές και τα σπήλαια. Αναγνωρίζονται τα εξής τοπία ακτών και σπηλαίων: Λευκάδας, Καλάμου - Καστού. Όσον αφορά τις ακτές προτείνεται:

- (α) η αποτροπή διάνοιξης νέων οδών πρόσβασης και οδών παράλληλων με την ακτογραμμή,
- (β) ο χαρακτηρισμός τους από τον υποκείμενο σχεδιασμό ως Περιοχές Προστασίας με καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης,
- (γ) η αντιμετώπιση της διάβρωσης,
- (δ) η εκτέλεση έργων και υλοποίηση δράσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Όσον αφορά τα σπήλαια προτείνεται:

- (α) χαρακτηρισμός των θαλάσσιων σπηλαίων ως Περιοχές Προστασίας όπου δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε παρέμβαση,

- (β) η παρακολούθηση των κλιματικών και γεωλογικών εξελίξεων ώστε οι πιθανές μεταβολές να αντιμετωπίζονται εγκαίρως,
- (γ) η αποτροπή διάνοιξης νέων οδών πρόσβασης,
- (δ) η ένταξη των θαλάσσιων σπηλαίων σε θεματικές θαλάσσιες διαδρομές, σε συνδυασμό με τις κολυμβητικές ακτές με πρόσβαση μόνον από την θάλασσα,
- (ε) η ανάδειξη των χερσαίων σπηλαίων και η ένταξη τους σε θεματικές χερσαίες διαδρομές «γεωτόπων» (άρ. 5, παρ. 5β, ν. 3937/2011).

Επιλεγμένες ακτές και σπήλαια μπορούν να ενταχθούν ως σημαντικοί κόμβοι ενός δικτύου οικο-διαδρομών των νησιών στο πλαίσιο προώθησης του θαλάσσιου και σπηλαιολογικού τουρισμού (φυσιολατρικός τουρισμός), όπως επίσης και του γεωτουρισμού.

Το τοπίο κτισμένης κληρονομιάς περιλαμβάνει πολλά αξιόλογα ιστορικά μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς, την παλιά πόλη της Λευκάδας, καθώς και μεμονωμένα στοιχεία όπως ξωκλήσια, κάστρα, ανεμόμυλοι και φάροι τα οποία σηματοδοτούν με ιδιαίτερο τρόπο το τοπίο. Αναγνωρίζονται ως κηρυγμένοι παραδοσιακοί οικισμοί τα εξής τοπία κτισμένης κληρονομιάς: Πόλη Λευκάδας, Αγ. Νικήτας, Αλέξανδρος, Σύβοτα, Κολυβάτα. Επίσης πρέπει να προσθέσουμε τα νησάκια Καλάμου - Καστού. Προτείνεται:

- Για τους κηρυγμένους παραδοσιακούς οικισμούς, προτείνεται η λήψη μέτρων προστασίας και η ένταξη τους σε θεματικό δίκτυο παραδοσιακών οικισμών σε επτανησιακό και εθνικό επίπεδο. Επιπλέον προτείνεται η εκπόνηση ειδικών μελετών που να περιλαμβάνουν και τις περιοχές άμεσης γειννίας.
- Για τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους προτείνεται η συντήρηση, αποκατάσταση, ανάδειξη και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και η ένταξη τους ως σημαντικούς κόμβους ενός δικτύου πολιτιστικών διαδρομών.
- Για τις οχυρωματικές κατασκευές, προτείνεται η αυστηροποίηση του ελέγχου της δόμησης στην ευρύτερη περιοχή των κάστρων με διερεύνηση επέκτασης της ζώνης προστασίας τους. Επίσης προτείνεται η συντήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη των κάστρων και η ένταξη τους ως κόμβους ενός θεματικού δικτύου κάστρων σε επτανησιακό και εθνικό επίπεδο.
- Για τους ανεμόμυλους, προτείνεται η καταγραφή τους, η διερεύνηση κήρυξης τους ως μνημεία αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, η αποκατάσταση και επανάχρησή τους (π.χ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς, πολιτιστικές δραστηριότητες). Προωθείται η ένταξή τους σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε σχέση με την ανάπτυξη ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού και συγκεκριμένα οικοπολιτιστικού τουρισμού.
- Για τους φάρους, προτείνεται η συντήρηση, αποκατάσταση και επανάχρησή τους (π.χ. ως μουσεία) και η ένταξη τους ως κόμβους ενός θεματικού δικτύου φάρων σε επτανησιακό και εθνικό επίπεδο.

Ειδικά για την Παλαιά Πόλη Λευκάδας προτείνεται:

- (α) η ολοκληρωμένη προστασία, διατήρηση, ανάδειξη και διαχείριση της,
- (β) η ένταξη της σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε επίπεδο νησιού και Περιφέρειας,

(γ) η λειτουργική ισορροπία και η συγκράτηση των κατοίκων, με θέσπιση πολεοδομικών και οικονομικών κινήτρων.

Τα δάση

Προτείνεται:

- (α) η προστασία των δασικών εκτάσεων με έμφαση στη διατήρηση της βιοποικιλότητάς τους και της οικολογικής τους ισορροπίας,
- (β) η ένταξη τους σε ένα δίκτυο οικολογικών διαδρομών σε επίπεδο νησιού και Περιφέρειας στο πλαίσιο προώθησης του δασοτουρισμού σε συνδυασμό με τον περιπατητικό τουρισμό,
- (γ) η ένταξη τους ως κόμβους ενός θεματικού δικτύου αισθητικών δασών σε εθνικό επίπεδο,
- (δ) η αναδάσωση καμένων δασών και δασικών εκτάσεων,

Το θαλάσσιο τοπίο (τοπίο βυθού και υδάτινης στήλης) περιλαμβάνει περιοχές με λιβάδια Ποσειδωνίας, ναυάγια καθώς και περιοχές ενάλιων αρχαιοτήτων. Όσον αφορά στους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους και στα ναυάγια προτείνεται:

- (α) η διερεύνηση κήρυξης ενάλιων αρχαιολογικών χώρων και ναυαγίων πλοίων,
- (β) η συστηματική ερευνητική επισκόπηση για την ψηφιακή χαρτογράφηση του βυθού και σύσταση αρχείου ναυαγίων και ενάλιων αρχαιολογικών χώρων,
- (γ) η διερεύνηση απαγόρευσης δραστηριοτήτων όπου κρίνεται αναγκαίο (αλιεία, αγκυροβολία, υποβρύχια δραστηριότητα με αναπνευστικές συσκευές) και η απαγόρευση οποιασδήποτε δράσης ή κατασκευής έργου που δύναται να θίξει τον αρχαιολογικό χώρο,
- (δ) η ένταξη των χώρων αυτών σε Περιοχές Προστασίας ως ζώνες απολύτου προστασίας.

Γενικά, το θαλάσσιο τοπίο με τα επιμέρους στοιχεία του μπορεί να ενταχθεί σε ένα θεματικό δίκτυο οικοπολιτιστικών διαδρομών θαλάσσης που συμβάλλει στον θαλάσσιο τουρισμό - και συγκεκριμένα του καταδυτικού τουρισμού - σε περιφερειακό επίπεδο.

Ιδιαιτέρως υποβαθμισμένα τοπία Ως υποβαθμισμένα τοπία αναγνωρίζονται τα εξής: Η παράκτια ζώνη από την πόλη της Λευκάδας μέχρι τον παραλιακό οικισμό της Καλλιθέας, όπου παρατηρείται μια συνεχής και άναρχη (νόμιμη και αυθαίρετη) δόμηση κατά μήκος του οδικού άξονα αλλά και της παραλίας, για τα οποία προτείνονται οι εξής κατευθύνσεις:

- (α) Έλεγχος της νομιμότητας οικοδομών και κατασκευών,
- (β) Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων,
- (γ) Ορθή διάθεση των υγρών αποβλήτων, ούτως ώστε να αποφευχθεί η ρύπανση και υποβάθμιση του υδροφόρου ορίζοντα και της θάλασσας,
- (δ) Ανάπλαση περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες και ολική ή μερική απόσυρση κτιρίων και εγκαταστάσεων που υποβαθμίζουν το

τοπίο,

(ε) Καθορισμός όρων δόμησης κατά μήκος του βασικού οδικού δικτύου, ώστε να μην εμποδίζεται η θέα.

(στ) Εξασφάλιση κοινόχρηστων και ελεύθερων χώρων και κοινωφελών δραστηριοτήτων στους πυκνοδομημένους θύλακες παραθεριστικής κατοικίας,

(ζ) Αναπλάσεις των ήδη δομημένων και εντός σχεδίου περιοχών,

(η) Αποκατάσταση / ανάπλαση του θαλάσσιου μετώπου,

(θ) Αποτροπή διάνοιξης νέων παραλιακών δρόμων,

(ι) Εξασφάλιση, σε όλο το μήκος της παράκτιας ζώνης, κατάλληλων κάθετων προσβάσεων προς την παραλία, ιδιαίτερα στα σημεία όπου υπάρχει πύκνωση της δόμησης και περιφράξεις,

(ια) Διερεύνηση απόσυρσης τουριστικών καταλυμάτων ή/και αναβάθμιση τους με ενεργειακό και βιοκλιματικό σχεδιασμό,

(ιβ) Αναβάθμιση κατά προτεραιότητα της σήμανσης του οδικού δικτύου.

ΣΥΝΟΨΗ

Ανασυγκρότηση Δήμου – Οργάνωση – Διαφάνεια.

Ένας Δήμος Οργανωτικά Σύγχρονος, Διοικητικά Αποτελεσματικός, Διαχειριστικά Αποδοτικός, Εποπτικά Ελεγκτικός και Συμβουλευτικός ώστε να λύνει τα προβλήματα των Δημοτών – Πολιτών».

Το όραμα της δημοτικής αρχής είναι μετά την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδιασμού ο δήμος:

Ως προς την καθημερινότητα

Να δημιουργήσει πιο προσβάσιμες πόλεις δίνοντας λύσεις στην αστική κινητικότητα και το κυκλοφοριακό.

Να δημιουργήσει ζώνες στάθμευσης και νέους χώρους στάθμευσης και για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Να ενισχύσει την οδική ασφάλεια με την αντικατάσταση ή την προσθήκη νέων πινακίδων κυκλοφορίας και τη δημιουργία διαβάσεων σε πολυσύχναστα σημεία, σχολικές μονάδες, δημόσια κτίρια και σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος.

Να ενισχύσει την διαχείριση απορριμμάτων και της ανακύκλωσης.

Να ενισχύσει τον οδικό ηλεκτροφωτισμό για την ασφαλή διέλευση και κίνηση των κατοίκων αλλά και των τουριστών ιδιαίτερα την θερινή περίοδο.

Να ενισχύσει την ανάπτυξη και τον καλλωπισμό των χώρων πρασίνου.

Να ενισχύσει την αξιοποίηση των παραλιών του Δήμου, ώστε να είναι προσβάσιμες για όλους και να αποτελέσουν κι έναν μοχλό κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης για την περιοχή.

Έργα υποδομής και δημιουργία Δικτύων - Ύδρευση, αποχέτευση, βιολογικός καθαρισμός

Να ενισχυθούν τα έργα βασικών υποδομών όπως ο ηλεκτροφωτισμός και τα δίκτυα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ώστε όλοι οι κάτοικοι και οι επισκέπτες να απολαμβάνουν αυτές τις υπηρεσίες.

Να ενισχυθούν οι συγκοινωνιακές υποδομές, νέα λεωφορεία, πυκνότητα δρομολογίων ιδιαίτερα την τουριστική περίοδο, ώστε να υπάρχει αδιάλειπτη πρόσβαση για όλους, ανεξαρτήτου τόπου διαμονής.

Να ενισχυθεί και να επισκευαστεί το δίκτυο πόσιμου νερού, για να διασφαλιστεί κι η επάρκειά του αλλά και η ποιότητά του για λόγους δημόσιας υγείας.

Να επεκταθεί και το δίκτυο αποχέτευσης και να αναβαθμιστεί ο ρόλος του βιολογικού καθαρισμού.

Πολιτισμός – Τουρισμός – Αθλητισμός - Παιδεία – Εκπαίδευση – Κοινωνικές υποδομές

Να αναπτυχθεί ένα εσωτερικό δίκτυο παραγωγής τοπικών πολιτιστικών προϊόντων, ώστε να μπορούν να αναδειχθούν τα ιστορικά και πολιτιστικά πλεονεκτήματα της περιοχής μας και να ενισχυθεί ο ποιοτικός τουρισμός.

Όσον αφορά τον αθλητισμό στόχος είναι η ανάπτυξη μέσω της βελτίωσης και συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων, την προώθηση των αθλητικών εκδηλώσεων και την παροχή ευκαιριών για την εκγύμναση και συμμετοχή των κατοίκων σε αθλητικές δραστηριότητες.

Όσον αφορά την παιδεία η οποία γίνεται μέσα από την εκπαίδευση, πρέπει να υπάρχει

πρόσβαση για όλους (Δια βίου μάθηση). Στόχος είναι μια καλύτερη κοινωνία του αύριο.

Τοπική Οικονομία – Απασχόληση

Να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις, με απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, για την εκτέλεση έργων υποδομών.

Να παρέχονται κίνητρα για επενδύσεις, με συνέπεια σε χρόνο εκτέλεσης, καθώς και με ενθάρρυνση της παραγωγής μέσω συνεργασιών και συνεργειών.

Να εντοπίζονται τα οικονομικά εργαλεία και πολιτικές για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα και ανταμείβονται οι τουριστικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τοπικά προϊόντα διατροφής και εστίασης.

Να επιλέγονται παραδοσιακές καλλιέργειες και προϊόντα που δύνανται να ευδοκιμήσουν στα οροπέδια και στους κάμπους, στους οποίους όμως δεν έχει επέλθει κάποια αλλαγή χρήσης.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΤΑ ΜΕΤΡΑ & ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1.1 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 1.1.1. Προστασία και αναβάθμιση του τοπίου και των φυσικών πόρων.
- 1.1.2. Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και της αποδοτικής χρήσης των πόρων.
- 1.1.3. Μείωση της ρύπανσης.
- 1.1.4. Οριοθέτηση χωρικών ενοτήτων αλιείας.
- 1.1.5. Οριοθέτηση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
- 1.1.6. Ίδρυση και λειτουργία περιβαλλοντικών παρατηρητηρίων για την παρακολούθηση της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος.
- 1.1.7. Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ώστε να γίνει καλύτερη διαχείριση του περιβαλλοντικού κινδύνου.
- 1.1.8. Αειφόρος διαχείριση και προστασία Φυσικών Πόρων.
- 1.1.9. Προστασία και ανάδειξη βιοποικιλότητας και φυσικού τοπίου, αποτελεσματική διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων.
- 1.1.10. Διασφάλιση της καλής ποιότητας των υδάτων κολύμβησης.
- 1.1.11. Προστασία και διαχείριση των παράκτιων και εσωτερικών υδάτων.
- 1.1.12. Ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της αποκατάστασης της.
- 1.1.13. Προστασία των υδάτινων πόρων.
- 1.1.14. Προστασία των θαλάσσιων πόρων.
- 1.1.15. Προώθηση της ανακύκλωσης με χωριστή συλλογή αποβλήτων, προώθηση της οικιακής κομποστοποίησης και επαναχρησιμοποίηση ως φυτικό λίπασμα σε κήπους.

1.2 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 1.2.1 Αναβάθμιση και αύξηση κοινοχρήστων χώρων και χώρων πρασίνου.

- 1.2.2 Προώθηση βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση συνθηκών κυκλοφορίας.
- 1.2.3 Ολοκλήρωση χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- 1.2.4 Προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη κτιριακού αποθέματος.
- 1.2.5 Οριοθέτηση των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών.
- 1.2.6 Εξυγίανση από τις ρυπαίνουσες και οχλούσες μονάδες στις παρόδιες ζώνες και ειδικά κατά το μήκος των κυρίων οδικών αξόνων, στις εισόδους των πόλεων, αλλά και στον αστικό χώρο-πόλεις και οικισμοί.

1.3 ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ

- 1.3.1 Διαχείριση υδάτινων πόρων.
- 1.3.2 Διαχείριση στερεών αποβλήτων.
- 1.3.3 Διαχείριση υγρών αποβλήτων.
- 1.3.4 Βελτίωση μεταφορικών υποδομών.
- 1.3.5 Βελτίωση λιμενικών υποδομών.
- 1.3.6 Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών δικτύων και υπηρεσιών επικοινωνιών.
- 1.3.7 Διαχείριση και αναβάθμιση κοιμητηρίων.
- 1.3.8 Αναπλάσεις βιοκλιματικού σχεδιασμού στους κοινόχρηστους χώρους των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών αναψυχής.
- 1.3.9 Δρομολόγηση υδροπλάνων για την συμπληρωματική ενδοπεριφερειακή και διαπεριφερειακή ένωση του νησιού με την ηπειρωτική χώρα, αλλά και την Ιταλία.
- 1.3.10 Ολοκλήρωση του έργου της υποθαλάσσιας ζεύξης.
- 1.3.11 Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων και μετρητών.
- 1.3.12 Προώθηση νέων πράσινων τεχνολογιών.
- 1.3.13 Ανάπτυξη και διεύρυνση συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας
- 1.3.14 Πρόληψη με μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή τους.
- 1.3.15 Εκμετάλλευση βιομάζας-βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ.

1.4 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- 1.4.1 Πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων φυσικών καταστροφών και ακραίων φαινομένων.

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΥΓΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

2.1 ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΜΕΡΙΜΝΑ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

- 2.1.1 Πρόληψη και προαγωγή υγείας.
- 2.1.2 Ενίσχυση της κοινωνικής ανάπτυξης, μέριμνας και ενσωμάτωσης.
- 2.1.3 Προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης & αντιμετώπισης της φτώχειας.
- 2.1.4 Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προαγωγή της ισότητας.

2.2 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ -ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- 2.2.1 Προστασία και αναβάθμιση πολιτιστικών πόρων και υποδομών και ανάδειξη

πολιτιστικής φυσιογνωμίας.

2.2.2 Ανάπτυξη και προώθηση του αθλητισμού.

2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

2.3.1 Ανάπτυξη υποδομών και προγραμμάτων εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης.

2.3.2 Υποστήριξη λειτουργίας προσχολικών και σχολικών μονάδων.

3. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

3.1 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

3.1.1 Στήριξη τοπικής απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας.

3.1.2 Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.

3.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.2.1 Υποστήριξη πρωτογενή τομέα.

3.2.2 Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας & της καινοτομίας.

3.2.3 Ανάδειξη και ενίσχυση της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής.

3.2.4 Ενίσχυση της παραγωγής των τοπικών προϊόντων και ιδιαιτέρως των βιολογικών.

3.2.5 Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας στο τομέα του περιβάλλοντος.

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

4.1.1 Βελτίωση αποτελεσματικότητας υπηρεσιών.

4.1.2 Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

4.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

4.2.1 Βελτίωση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.

4.2.2 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.

4.3 ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

4.3.1 Βελτίωση κτιριακής υποδομής και λοιπών εγκαταστάσεων.

4.3.2 Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής.

4.3.3 Αναβάθμιση εξοπλισμού και εφαρμογών ΤΠΕ.

4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

4.4.1 Βελτίωση της οικονομικής θέσης του Δήμου.

4.4.2 Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας.

4.5 ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

4.5.1 Ενίσχυση συμμετοχικών διαδικασιών.

4.5.2 Ανάπτυξη συνεργασιών – Δικτύωση.

4.5.3 Προβολή και δημοσιότητα.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι άξονες, τα μέτρα και οι στόχοι του στρατηγικού

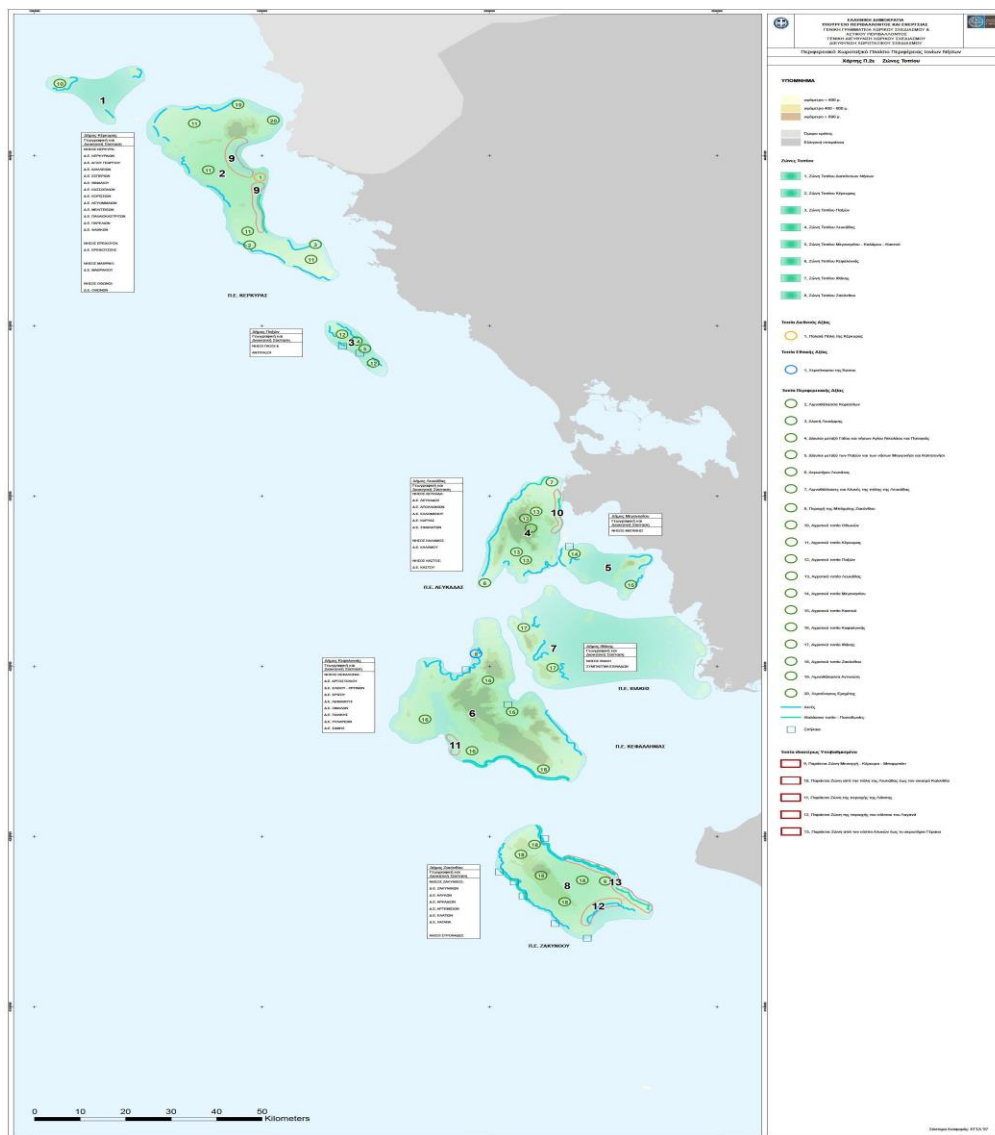
σχεδιασμού για τον Δήμο Λευκάδας.

ΑΞΟΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	
Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα ζωής	
ΜΕΤΡΟ	ΣΤΟΧΟΣ
Μέτρο 1.1: Φυσικό Περιβάλλον	1.1.1. Προστασία και αναβάθμιση του τοπίου και των φυσικών πόρων.
	1.1.2. Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και της αποδοτικής χρήσης των πόρων.
	1.1.3. Μείωση της ρύπανσης.
	1.1.4. Οριοθέτηση χωρικών ενοτήτων αλιείας.
	1.1.5. Οριοθέτηση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
	1.1.6. Ίδρυση και λειτουργία περιβαλλοντικών παρατηρητηρίων για την παρακολούθηση της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος.
	1.1.7. Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ώστε να γίνει καλύτερη διαχείριση του περιβαλλοντικού κινδύνου.
	1.1.8. Αειφόρος διαχείριση και προστασία Φυσικών Πόρων.
	1.1.9. Προστασία και ανάδειξη βιοποικιλότητας και φυσικού τοπίου, αποτελεσματική διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων.
	1.1.10. Διασφάλιση της καλής ποιότητας των υδάτων κολύμβησης.
	1.1.11. Προστασία και διαχείριση των παράκτιων και εσωτερικών υδάτων.
	1.1.12. Ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της αποκατάστασης της.
	1.1.13. Προστασία των υδάτινων πόρων.
	1.1.14. Προστασία των θαλάσσιων πόρων.
	1.1.15. Προώθηση της ανακύκλωσης με χωριστή συλλογή αποβλήτων, προώθηση της οικιακής κομποστοποίησης και επαναχρησιμοποίηση ως φυτικό λίπασμα σε κήπους.
Μέτρο 1.2: Οικιστικό Περιβάλλον	1.2.1. Αναβάθμιση και αύξηση κοινοχρήστων χώρων και χώρων πρασίνου.
	1.2.2. Προώθηση βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση συνθηκών κυκλοφορίας.
	1.2.3. Ολοκλήρωση χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
	1.2.4. Προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη κτιριακού αποθέματος.
	1.2.5. Οριοθέτηση των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών.
	1.2.6. Εξυγίανση από τις ρυπαίνουσες και οχλούσες μονάδες στις

ΑΞΟΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	
	παρόδιες ζώνες και ειδικά κατά το μήκος των κυρίων οδικών αξόνων, στις εισόδους των πόλεων, αλλά και στον αστικό χώρο-πόλεις και οικισμοί.
Μέτρο 1.3: Υποδομές- Διαχείριση Δικτύων	1.3.1. Διαχείριση υδάτινων πόρων.
	1.3.2. Διαχείριση στερεών αποβλήτων.
	1.3.3. Διαχείριση υγρών αποβλήτων.
	1.3.4. Βελτίωση μεταφορικών υποδομών.
	1.3.5. Βελτίωση λιμενικών υποδομών.
	1.3.6. Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών δικτύων και υπηρεσιών επικοινωνιών.
	1.3.7. Διαχείριση και αναβάθμιση κοιμητηρίων.
	1.3.8. Αναπλάσεις βιοκλιματικού σχεδιασμού στους κοινόχρηστους χώρους των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών αναψυχής.
	1.3.9. Δρομολόγηση υδροπλάνων για την συμπληρωματική ενδοπεριφερειακή και διαπεριφερειακή ένωση του νησιού με την ηπειρωτική χώρα, αλλά και την Ιταλία.
	1.3.10. Ολοκλήρωση του έργου της υποθαλάσσιας ζεύξης.
	1.3.11. Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων και μετρητών.
	1.3.12. Προώθηση νέων πράσινων τεχνολογιών.
	1.3.13. Ανάπτυξη και διεύρυνση συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
	1.3.14. Πρόληψη με μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή τους.
	1.3.15. Εκμετάλλευση βιομάζας-βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ.
Μέτρο 1.4: Πολιτική Προστασία	1.4.. Πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων φυσικών καταστροφών και ακραίων φαινομένων.
Άξονας 2: Κοινωνική Πολιτική-Υγεία-Παιδεία-Πολιτισμός & Αθλητισμός	
Μέτρο 2.1: Υγεία, Κοινωνική Συνοχή, Μέριμνα και Φροντίδα	2.1.1. Πρόληψη και προαγωγή υγείας.
	2.1.2. Ενίσχυση της κοινωνικής ανάπτυξης, μέριμνας και ενσωμάτωσης.
	2.1.3. Προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης & αντιμετώπισης της φτώχειας.
	2.1.4. Προάσπιση ανθρώπινων δικαιωμάτων και προαγωγή της ισότητας.
Μέτρο 2.2: Πολιτισμός και Αθλητισμός	2.2.1. Προστασία και αναβάθμιση πολιτιστικών πόρων και υποδομών και ανάδειξη πολιτιστικής φυσιογνωμίας.
	2.2.2. Ανάπτυξη και προώθηση του αθλητισμού.
Μέτρο 2.3: Εκπαίδευση	2.3.1. Ανάπτυξη υποδομών και προγραμμάτων εκπαίδευσης και

ΑΞΟΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	
και δια βίου μάθηση	δημιουργικής απασχόλησης.
	2.3.2. Υποστήριξη λειτουργίας προσχολικών και σχολικών μονάδων.
Άξονας 3: Τοπική οικονομία και απασχόληση	
Μέτρο 3.1: Απασχόληση και ανεργία	3.1.1. Στήριξη τοπικής απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας.
	3.1.2. Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.
Μέτρο 3.2: Ενίσχυση τοπικής ανάπτυξης	3.2.1. Υποστήριξη πρωτογενή τομέα.
	3.2.2. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας & της καινοτομίας.
	3.2.3. Ανάδειξη και ενίσχυση της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής.
	3.2.4. Ενίσχυση της παραγωγής των τοπικών προϊόντων και ιδιαιτέρως των βιολογικών.
	3.2.5. Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας στο τομέα του περιβάλλοντος.
Άξονας 4: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου	
Μέτρο 4.1: Οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών	4.1.1. Βελτίωση αποτελεσματικότητας υπηρεσιών.
	4.1.2. Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
Μέτρο 4.2: Ανθρώπινο Δυναμικό	4.2.1. Βελτίωση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.
	4.2.2. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.
Μέτρο 4.3: Υλικοτεχνική Υποδομή	4.3.1. Βελτίωση κτιριακής υποδομής και λοιπών εγκαταστάσεων.
	4.3.2. Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής.
	4.3.3. Αναβάθμιση εξοπλισμού και εφαρμογών ΤΠΕ.
Μέτρο 4.4: Οικονομική Διαχείριση	4.4.1. Βελτίωση της οικονομικής θέσης του Δήμου.
	4.4.2. Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας.
Μέτρο 4.5: Εξωστρέφεια-Συνεργασίες	4.5.1. Ενίσχυση συμμετοχικών διαδικασιών.
	4.5.2. Ανάπτυξη συνεργασιών – Δικτύωση.
	4.5.3. Προβολή και δημοσιότητα.

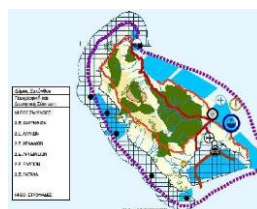
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΑΡΤΩΝ

Αρ.Πρ. 7467
Επιδιορθωτικό Πρόγραμμα Δήμου Λευκάδας 2024 - 2028
Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Figure 1. Map of the study area showing the location of the research area in the coastal zone of the city of Yekaterinburg.

The map illustrates the coastal zone of Yekaterinburg, showing the city's layout, the Ural River, and the surrounding landscape. Key locations marked include the city center, the river, and various industrial and residential zones. The map is color-coded to show different types of land use and infrastructure.

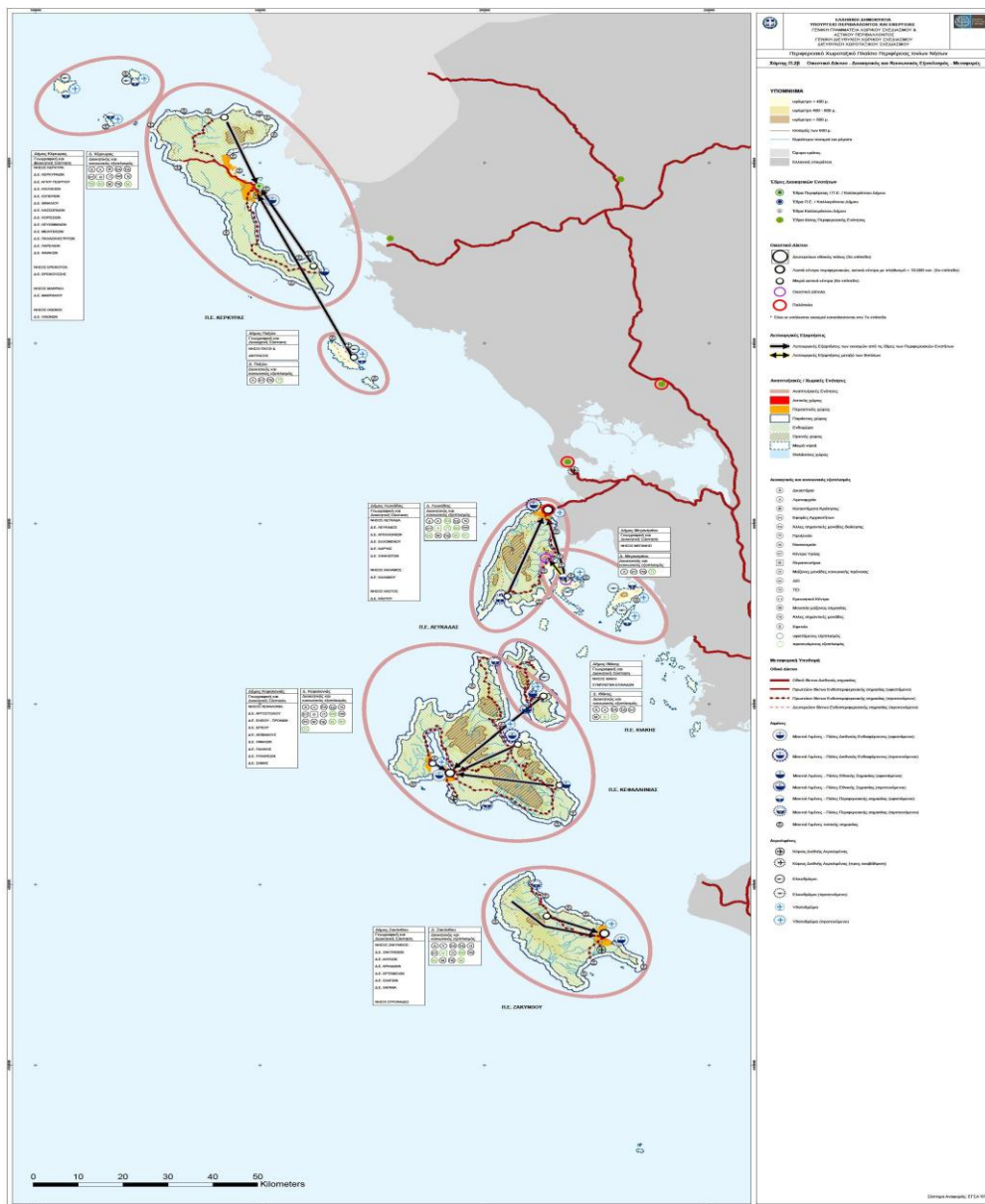

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Δήμος Λευκάδας
 Αρ.Πρ. 7467
 Ετήσιο Πρόγραμμα Δήμου Λευκάδας 2024 - 2028
 Ημ.Πρ. : 31/03/2025

Ημ.Πρ. : 31/03/2025

